

Sr. No. 120452

D

**Paper
(Mathematics)**

Maximum Marks : 150

Time : 9:30 am to 12:00 Noon

Name : Jatinder Singh

Jatinder Singh
(Signature of the Candidate)

Roll No. (In Figures) 216640452

Roll No. (In Words)

: INSTRUCTIONS :

1. All questions in the Test are **multiple choice questions**.
2. Each question carries **one mark**, with **four alternatives** out of which one answer is **correct**.
3. There will be **no negative marking**.
4. Use only **BLUE/BLACK Ball Point Pen** to darken the appropriate oval.
5. Mark your response only at the appropriate space against the number corresponding to the question while answering on the **OMR Response Sheet**.
6. Marking more than one response shall be treated as **wrong response**.
7. Mark your response by **completely darkening** the relevant oval. The Mark should be dark and the oval should be completely filled.
8. Use of calculator, Mobile is strictly prohibited and use of these shall lead to disqualification.
9. The candidate **MUST remove the last Carbon copy (Candidate's copy) of OMR after completion of Test**.
10. The question paper will be both in **English & Punjabi**. In case of any doubt, English version will be taken as final.

(Maths) - **D**

1. If a and b are positive integers such that $\text{HCF}(a, b) = 1$ then $(a+b, a-b)$ is

- (a) 1 (b) 2
(c) either 1 or 2 (d) neither 1 nor 2

a ਅਤੇ b ਧਨਾਤਮਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ $\text{HCF}(a, b) = 1$ ਫਿਰ $(a+b, a-b)$ ਹੈ

- (a) 1 (b) 2
(c) ਜਾਂ 1 ਤੇ ਜਾਂ 2 (d) ਨਾ 1 ਨਾਂ ਹੀ 2

2. In the group $G = \{1, 3, 7, 9\}$ under multiplication modulo 10, the inverse of 3 is

- (a) 3 (b) 7
(c) 1 (d) 9

ਗੁਣਨਫਲ ਮੌਡਿਊਲੋ 10 ਅਧੀਨ ਸਮੂਹ $G = \{1, 3, 7, 9\}$ ਵਿੱਚ 3 ਦਾ ਉਲਟ ਹੈ

- (a) 3 (b) 7
(c) 1 (d) 9

3. The number of generators of an infinite cyclic group is

- (a) 1 (b) 2
(c) 3 (d) infinite

ਚੱਕਰੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਜਨੇਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ

- (a) 1 (b) 2
(c) 3 (d) ਅਨੰਤ

4. In a group G under multiplication, if $a \in G$ is such that $a^2 = e$, where e is identity of G , then

- (a) $a = \sqrt{e}$ (b) $a = e$
(c) $a = \frac{1}{e}$ (d) $a = a^{-1}$

ਗੁਣਨਫਲ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮੂਹ G ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ $a \in G$ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਕਿ $a^2 = e$, ਜਿਥੇ e , G ਦੀ ਆਈਡੈਂਟਿਟੀ ਹੈ ਫਿਰ

- (a) $a = \sqrt{e}$ (b) $a = e$
(c) $a = \frac{1}{e}$ (d) $a = a^{-1}$

5. If G is a group with order $o(G) = p^2$, p prime then

- (a) G is cyclic (b) G is abelian
(c) G is neither cyclic nor abelian (d) G is both cyclic and abelian

ਜੇਕਰ G ਦਰਜਾ $o(G) = p^2$ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ, p ਅਭਾਜ ਹੈ, ਫਿਰ

- (a) G ਚੱਕਰੀ ਹੈ (b) G ਅਬੀਲੀਅਨ ਹੈ
(c) G ਨਾ ਚੱਕਰੀ ਹੈ ਨਾ ਅਬੀਲੀਅਨ (d) G ਦੋਵੇਂ ਚੱਕਰੀ ਅਤੇ ਅਬੀਲੀਅਨ ਹੈ

6. Which one of the following statements is false ?

- (a) Every field is a principal ideal domain
(b) Every Euclidean domain is a principal ideal domain
(c) In a commutative ring without unity every maximal ideal is prime
(d) every principal ideal domain is a unique factorization domain

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ :

- (a) ਹਰੇਕ ਫੀਲਡ ਮੁੱਖ ਆਦਰਸ਼ ਡੂਮੇਨ ਹੈ
(b) ਹਰੇਕ ਇਕਲੀਡੀਅਨ ਡੂਮੇਨ ਮੁੱਖ ਆਦਰਸ਼ ਡੂਮੇਨ ਹੈ
(c) ਇੱਕ ਕਮਿਊਟੇਟਿਵ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਮੈਕਸੀਮਲ ਆਈਡੀਅਲ ਅਭਾਜ ਹੈ
(d) ਹਰੇਕ ਮੁੱਖ ਆਦਰਸ਼ ਡੂਮੇਨ ਵਿਲੱਖਣ ਫੈਕਟਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਡੂਮੇਨ ਹੈ

7. A division ring is
(a) an integral domain	(b) a field
(c) a simple ring	(d) of prime power order
- ਇੱਕ ਵੰਡ ਘੇਰਾ ਹੈ
(a) ਇੱਕ ਇੰਟੈਗਰਲ ਡੂਮੇਨ	(b) ਇੱਕ ਖੇਤਰ
(c) ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਘੇਰਾ	(d) of prime power order

8. The maximum number of real roots of the equation $x^{2n} - 1 = 0$ is
(a) n	(b) 2
(c) 3	(d) 2n
- ਸਮੀਕਰਨ $x^{2n} - 1 = 0$ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਟਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੰਖਿਆ ਹੈ :
(a) n	(b) 2
(c) 3	(d) 2n

$8n + 54 - 3n$
 $1 - 2 + 1 - 1$

9. Using Bisection method, the interval in which the real root of the equation $x^4 + 2x^3 - x - 1 = 0$ lies in
(a) (-1,0)	(b) (1,2)
(c) (2,3)	(d) (0,1)
- ਬਾਈਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ, ਮਧਿਅੰਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ $x^4 + 2x^3 - x - 1 = 0$ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਟ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ?
(a) (-1,0)	(b) (1,2)
(c) (2,3)	(d) (0,1)

$1 + 2 - 1 - 1$
 $16 + 16$

10. $\Delta \cos x =$
(a) $-\sin x$	(b) $2 \sin\left(x + \frac{h}{2}\right) \sin \frac{h}{2}$
(c) $-2 \sin\left(x + \frac{h}{2}\right) \sin \frac{h}{2}$	(d) $\cos\left(x + \frac{h}{2}\right)$, where Δ is forward difference operator and h is interval of differencing
- $\Delta \cos x =$
(a) $-\sin x$	(b) $2 \sin\left(x + \frac{h}{2}\right) \sin \frac{h}{2}$
(c) $-2 \sin\left(x + \frac{h}{2}\right) \sin \frac{h}{2}$	(d) $\cos\left(x + \frac{h}{2}\right)$, where Δ is forward difference operator and h is interval of differencing

11. In Simpson's $\frac{1}{3}$ rule the number of intervals should be
(a) even	(b) odd
(c) prime	(d) 3
- Simpson's ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੇਠੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
(a) ਜਿਸਤ	(b) ਟਾਕ
(c) ਅਭਾਜ	(d) 3

12. Runge-Kutta method is used to solve

- (a) partial differential equations
(b) ordinary differential equations
(c) integral equations
(d) wave equations

Runge-Kutta ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਅੰਸ਼ਕ ਵਿਭੇਦਕ ਸਮੀਕਰਨਾਂ
(b) ਸਧਾਰਨ ਵਿਭੇਦਕ ਸਮੀਕਰਨਾਂ
(c) ਪੂਰਕ ਸਮੀਕਰਨਾਂ
(d) ਵੇਵ ਸਮੀਕਰਨਾਂ

13. If a, b, c are different integers such that the greatest common divisor $(a, b) = c$ then

- (a) a divides c
(b) c divides b
(c) b divides a
(d) none of these

ਜੇਕਰ a, b, c ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਂਝਾ ਭਾਜ ਅੰਕ $(a, b) = c$ ਹੈ ਫਿਰ

- (a) a, c ਨੂੰ ਭਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
(b) c, b ਨੂੰ ਭਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
(c) b, a ਨੂੰ ਭਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

14. If $a \equiv b \pmod{m}$ and $(a, m) = 1$ then

- (a) $(a, b) = 1$
(b) $(b, m) = 1$
(c) $(b, m) = a$
(d) $(a, b) = m$

ਜੇਕਰ $a \equiv b \pmod{m}$ ਅਤੇ $(a, m) = 1$ ਫਿਰ

- (a) $(a, b) = 1$
(b) $(b, m) = 1$
(c) $(b, m) = a$
(d) $(a, b) = m$

15. If a and b are natural numbers such that $a^2 - b^2$ is a prime number, then

- (a) $a^2 - b^2 = 1$
(b) $a^2 - b^2 = a + b$
(c) $a^2 - b^2 = a - b$
(d) $a^2 - b^2 = 2$

ਜੇਕਰ a ਅਤੇ b ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ $a^2 - b^2$ ਇੱਕ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ

- (a) $a^2 - b^2 = 1$
(b) $a^2 - b^2 = a + b$
(c) $a^2 - b^2 = a - b$
(d) $a^2 - b^2 = 2$

16. The negative of the proposition 'If 2 is prime then 3 is odd' is

- (a) 2 is prime and 3 is not odd
(b) If 2 is not prime then 3 is not odd
(c) If 2 is not prime then 3 is odd
(d) 2 is not prime and 3 is odd

ਜੇਕਰ 2 ਅਭਾਜ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਟਾਂਕ ਹੈ' ਕਥਨ ਦਾ ਵਿਪਰੀਤ ਹੈ

- (a) 2 ਅਭਾਜ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਟਾਂਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
(b) ਜੇਕਰ 2 ਅਭਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ 3 ਟਾਂਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
(c) ਜੇਕਰ 2 ਅਭਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ 3 ਟਾਂਕ ਹੈ
(d) 2 ਅਭਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਟਾਂਕ ਹੈ

17. For the series $a, a + d, a + 2d, \dots, a + 2nd$, S.D. (Standard deviation) is

- (a) $\sqrt{n(n+1)}$ (b) $\frac{\sqrt{n(n+1)}}{2} \cdot d$
 (c) $\sqrt{\frac{n(n+1)}{3}} \cdot d$ (d) $\sqrt{n(n+2)} \cdot d$

1, 2, 3, 4, 5
 $\frac{n^2+1}{2}$
 $\frac{n^2+1}{2}$
 $n(n)$

ਲੜੀ $a, a + d, a + 2d, \dots, a + 2nd$, ਦਾ S.D. (ਪਰਿਮਾਪ ਵਿਚਲਨ) ਹੈ

- (a) $\sqrt{n(n+1)}$ (b) $\frac{\sqrt{n(n+1)}}{2} \cdot d$
 (c) $\sqrt{\frac{n(n+1)}{3}} \cdot d$ (d) $\sqrt{n(n+2)} \cdot d$

18. In a moderately skewed distribution, the values of mean and median are 5 and 6 respectively. The value of mode in such a situation is nearly equal to

- (a) 8 (b) 11
 (c) 12 (d) 16

$Mode = 3 \text{ Median} - 2 \text{ Mean}$

ਇੱਕ ਸਪਾਰਨ ਤਿਰਛੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਮੱਧਮਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5 ਅਤੇ 6 ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) 8 (b) 11
 (c) 12 (d) 16

$3 \text{ med} - 2 \text{ me}$

Mod

19. The median of 10, 14, 11, 9, 8, ..., 12, 6 is

- (a) 10 (b) 12
 (c) 11 (d) 14

10, 14, 11, 9, 8, ..., 12, 6 ਦੀ ਮੱਧਿਕਾ ਹੈ

- (a) 10 (b) 12
 (c) 11 (d) 14

6, 8, 9, 10, 11, 12, 14

6, 8, 9, 10, 11, 12, 14

20. The difference between the greatest and the least value of observation is called

- (a) variance (b) mean deviation
 (c) standard deviation (d) range

ਲੜੀ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਅਤੇ ਨਿਊਨਤਮ ਮੁੱਲ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਭਿੰਨਤਾ (b) ਮੱਧ ਵਿਚਲਨ
 (c) ਪਰਿਮਾਪ ਵਿਚਲਨ (d) ਰੇਂਜ

21. If r is the correlation coefficient, then

- (a) $r \leq 1$ (b) $r \geq 1$
 (c) $|r| \leq 1$ (d) $|r| \geq 1$

ਜੇਕਰ r ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਗੁਣਾਂਕ ਹੈ ਫਿਰ

- (a) $r \leq 1$ (b) $r \geq 1$
 (c) $|r| \leq 1$ (d) $|r| \geq 1$

22. A bag contains 5 black balls, 4 white balls and 3 red balls. If a ball is selected randomwise, the probability that it is a black or a red ball is

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $\frac{1}{4}$
 (c) $\frac{5}{12}$ (d) $\frac{2}{3}$

ਇੱਕ ਬੈਗ ਵਿੱਚ 5 ਕਾਲੀਆਂ ਗੋਦਾਂ, 4 ਸਫੇਦ ਗੋਦਾਂ ਅਤੇ 3 ਲਾਲ ਗੋਦਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗੋਦ ਅਚਨਚੇਤ ਚੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਲੀ ਜਾਂ ਲਾਲ ਗੋਦ ਹੈ

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $\frac{1}{4}$
 (c) $\frac{5}{12}$ (d) $\frac{2}{3}$

23. In a Binomial distribution mean = 5 and variance = 4, then the number of trials is

- (a) 20 (b) 25
 (c) 16 (d) 5

ਬਾਈਨੋਮੀਅਲ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਮੱਧਮਾਨ = 5 ਅਤੇ ਭਿੰਨਤਾ = 4, ਟ੍ਰਾਇਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ

- (a) 20 (b) 25
 (c) 16 (d) 5

24. A coin is tossed 8 times. The probability of getting a head three times is

- (a) $\frac{7}{16}$ (b) $\frac{7}{64}$
 (c) $\frac{7}{128}$ (d) $\frac{7}{32}$

ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ 8 ਵਾਰ ਉੱਡਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹੈੱਡ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

- (a) $\frac{7}{16}$ (b) $\frac{7}{64}$
 (c) $\frac{7}{128}$ (d) $\frac{7}{32}$

25. If $P(A) = \frac{1}{2}$ and $P(B) = \frac{1}{5}$ when A, B are independent events, then $P(A/B) =$

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $\frac{1}{2}$
 (c) $\frac{7}{10}$ (d) $\frac{2}{5}$

ਜੇਕਰ $P(A) = \frac{1}{2}$ ਅਤੇ $P(B) = \frac{1}{5}$ ਜਿਥੇ A ਅਤੇ B ਸੁਤੰਤਰ ਈਵੈਂਟ ਹਨ ਫਿਰ $P(A/B) =$

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $\frac{1}{2}$
 (c) $\frac{7}{10}$ (d) $\frac{2}{5}$

26. A single letter is selected at random from the word 'PROBABILITY'. The probability that it is a vowel is

- (a) $\frac{3}{11}$ (b) $\frac{4}{11}$
 (c) $\frac{2}{11}$ (d) $\frac{8}{11}$

ਸ਼ਬਦ PROBABILITY ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਅਚਨਚੇਤ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਰ ਹੈ

- (a) $\frac{3}{11}$ (b) $\frac{4}{11}$
 (c) $\frac{2}{11}$ (d) $\frac{8}{11}$

27. In a throw of two dice, the probability of getting a sum of 7 or 11 is

- (a) $\frac{2}{9}$ (b) $\frac{3}{8}$
 (c) $\frac{7}{9}$ (d) $\frac{5}{9}$

$\frac{8}{36} + \frac{4}{18} = \frac{2}{9}$

ਦੋ ਡਾਈਸ ਸੁੱਟਣ ਵਿੱਚ 7 ਜਾਂ 11 ਜੋੜ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

- (a) $\frac{2}{9}$ (b) $\frac{3}{8}$
 (c) $\frac{7}{9}$ (d) $\frac{5}{9}$

$2x + y \leq 1$

28. The objective function of a Linear Programming Problem is :

- (a) a polynomial (b) an equation
 (c) an inequation (d) none of these

$2x + 3y = 1$

ਇੱਕ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਫਲਨ ਹੈ:

- (a) ਇੱਕ ਪਾਲੀਨਾਮੀਅਲ (b) ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ
 (c) ਇੱਕ ਇਨੀਕੁਏਸ਼ਨ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

29. If $x + y \leq 2$, $x \geq 0$, $y \geq 0$, the point at which maximum value of $3x + 2y$ is attained at

- (a) (0,0) (b) (0,2)
 (c) (2,0) (d) $(\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$

ਜੇਕਰ $x + y \leq 2$, $x \geq 0$, $y \geq 0$ ਬਿੰਦੂ ਜਿੱਥੇ $3x + 2y$ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

- (a) (0,0) (b) (0,2)
 (c) (2,0) (d) $(\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$

4
6
 $\frac{3}{2} + 1$
 $\frac{3+5}{2}$

30. A particle is in equilibrium under three forces. Two of the forces act at right angles to one another, one being double the other. The third force has a magnitude of 10 Newtons. The magnitude of the other two (in Newtons) is

- (a) 2, 4 (b) 3, 6
 (c) $2\sqrt{5}, 4\sqrt{5}$ (d) $2\sqrt{3}, 4\sqrt{3}$

ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਤਿੰਨ ਤਾਕਤਾਂ ਅਧੀਨ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦੋ ਤਾਕਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਕੋਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੂਸਰੀ ਨਾਲੋਂ ਦੁਗਣੀ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਮੈਗਨੀਚਿਊਡ 10 ਨਿਊਟਨ ਹੈ, ਦੂਸਰੀਆਂ ਦੋ ਦਾ ਮੈਗਨੀਚਿਊਡ (ਨਿਊਟਨਾਂ ਵਿੱਚ) ਹੈ:

- (a) 2, 4 (b) 3, 6
 (c) $2\sqrt{5}, 4\sqrt{5}$ (d) $2\sqrt{3}, 4\sqrt{3}$

31. Two parallel forces not having the same line of action form a couple if they are

- (a) like and unequal (b) like and equal
 (c) unequal and unlike (d) equal and unlike

ਦੋ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਤਾਕਤਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਲਾਈਨ ਆਫ ਐਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਨ:

- (a) ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ (b) ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨ
 (c) ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ (d) ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ

32. Forces of 3 dynes, 5 dynes and 7 dynes acting on a particle are in equilibrium. The angle between the first two forces is

- (a) 30° (b) 45°
 (c) 60° (d) 90°

3 ਡਾਈਨ, 5 ਡਾਈਨ ਅਤੇ 7 ਡਾਈਨ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਇੱਕ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਣ ਹੈ:

- (a) 30° (b) 45°
 (c) 60° (d) 90°

33. If a particle moves with uniform acceleration, the distance traversed by it in consecutive seconds are in

- (a) A.P. (b) G.P.
 (c) H.P. (d) none of these

ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸਮਾਨ ਵੇਗ ਵਿੱਚ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਦੂਰੀ ਹੈ

- (a) A.P. ਵਿੱਚ (b) G.P. ਵਿੱਚ
 (c) H.P. ਵਿੱਚ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

34. A body dropped from a height h at time $t = 0$ reaches the ground at time t_0 . It would have reached a height $\frac{h}{2}$ at time

- (a) $\frac{t_0}{2}$ (b) $\frac{t_0}{\sqrt{2}}$
 (c) $\frac{t_0}{3}$ (d) $\frac{t_0}{\sqrt{3}}$

h ਉਚਾਈ ਤੋਂ $t = 0$ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਸਤੂ t_0 ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਇਹ $\frac{h}{2}$ ਉਚਾਈ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਵੇਗੀ

- (a) $\frac{t_0}{2}$ (b) $\frac{t_0}{\sqrt{2}}$
 (c) $\frac{t_0}{3}$ (d) $\frac{t_0}{\sqrt{3}}$

35. If the greatest height attained by a particle is one quarter of its range on the horizontal plane, then the angle of projection is

- (a) $\frac{\pi}{4}$ (b) $\frac{\pi}{6}$
 (c) $\frac{\pi}{3}$ (d) $\frac{\pi}{2}$

ਇੱਕ ਖੜਵੇਂ ਪਲੇਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਤਮ ਉਚਾਈ ਇਸਦੀ ਰੇਂਜ ਦੀ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਣ ਹੈ:

- (a) $\frac{\pi}{4}$ (b) $\frac{\pi}{6}$
 (c) $\frac{\pi}{3}$ (d) $\frac{\pi}{2}$

36. If A and B are two matrices such that $AB = B$ and $BA = A$, then $A^2 =$

- (a) $2AB$ (b) $2BA$
 (c) A (d) B

ਜੇਕਰ A ਅਤੇ B ਦੋ ਮੈਟਰੀਕਸ ਤਾਂ ਜੋ $AB = B$ ਅਤੇ $BA = A$, ਫਿਰ $A^2 =$

- (a) $2AB$ (b) $2BA$
 (c) A (d) B

BABA
BBA
BA

(BA)²

BABA
BBA
BA

37. The matrix $A = \begin{bmatrix} i & 1-2i \\ -1-2i & 0 \end{bmatrix}$ is

- (a) symmetric (b) skew-symmetric
 (c) hermitian (d) skew-hermitian

ਮੈਟਰਿਕਸ $A = \begin{bmatrix} i & 1-2i \\ -1-2i & 0 \end{bmatrix}$ ਹੈ

- (a) ਸਮਿਟਰਿਕ (b) ਸਕਿਊ-ਸਮਿਟਰਿਕ
 (c) ਹਰਮੀਸ਼ਨ (d) ਸਕਿਊ-ਹਰਮੀਸ਼ਨ

1+2i

-1+2i

1 -1+2i

1+2i

-1+2i

1-2i

A₁₂ (-1-2

1-2i 0

38. If $\frac{1}{3}$ and $-\frac{1}{2}$ are the eigen-values of a non-singular matrix A and $|A| = 4$, then the eigen-values of $\text{adj.}A$ are

- (a) $\frac{4}{3}, -2$ (b) $\frac{4}{3}, -1$
 (c) $12, -8$ (d) $12, 8$

ਜੇਕਰ $\frac{1}{3}$ ਅਤੇ $-\frac{1}{2}$ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਸਿੰਗੂਲਰ ਮੈਟਰਿਕਸ A ਦੇ ਈਜੀਨ ਮੁੱਲ ਹਨ ਅਤੇ $|A| = 4$, ਫਿਰ $\text{adj.}A$ ਦੇ ਈਜੀਨ ਮੁੱਲ ਹਨ:

- (a) $\frac{4}{3}, -2$ (b) $\frac{4}{3}, -1$
 (c) $12, -8$ (d) $12, 8$

39. If A is a square matrix, then $A-A'$ is a

- (a) unit matrix
 (b) zero matrix
 (c) symmetric matrix
 (d) skew-symmetric matrix, A' denotes transpose of A

ਜੇਕਰ A ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੈ ਫਿਰ $A-A'$ ਹੈ

- (a) ਇਕਾਈ ਮੈਟਰਿਕਸ
 (b) ਸਿਫਰ ਮੈਟਰਿਕਸ
 (c) ਸਮਿਟਰਿਕ ਮੈਟਰਿਕਸ
 (d) ਸਕਿਊ ਸਮਿਟਰਿਕ ਮੈਟਰਿਕਸ A' ਤੋਂ ਭਾਵ A ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਜ਼ ਹੈ

40. The value of $\begin{vmatrix} \frac{1}{a} & a^2 & bc \\ \frac{1}{b} & b^2 & ca \\ \frac{1}{c} & c^2 & ab \end{vmatrix}$ is

- (a) 1
(c) -1

- (b) 0
(d) abc

$\begin{vmatrix} \frac{1}{a} & a^2 & bc \\ \frac{1}{b} & b^2 & ca \\ \frac{1}{c} & c^2 & ab \end{vmatrix}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 1
(c) -1

- (b) 0
(d) abc

41. The equations $2x + y = 4$, $3x + 2y = 2$, $x + y = -2$ have

- (a) no solution
(c) two solutions

- (b) one solution
(d) infinitely many solutions

ਸਮੀਕਰਨਾਂ $2x + y = 4$, $3x + 2y = 2$, $x + y = -2$ ਦੇ ਹਨ

- (a) ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ
(c) ਦੋ ਹੱਲ

- (b) ਇੱਕ ਹੱਲ
(d) ਅਨੰਤ ਹੱਲ

42. If $A' = -A$, where A is a 3×3 matrix and A' denotes transpose of A then $|A| =$

- (a) 1
(c) -1

- (b) 0
(d) 2

ਜੇਕਰ $A' = -A$ ਜਿੱਥੇ, A ਇੱਕ 3×3 ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੈ ਅਤੇ A' ਤੋਂ ਭਾਵ A ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਜ਼ ਹੈ ਫਿਰ $|A| =$

- (a) 1
(c) -1

- (b) 0
(d) 2

43. If A is a singular matrix then $\text{adj. } A$ is

- (a) singular
(c) symmetric

- (b) non-singular
(d) null matrix

ਜੇਕਰ A ਇੱਕ ਸਿੰਗੂਲਰ ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੈ ਫਿਰ $\text{adj. } A$ ਹੈ

- (a) ਸਿੰਗੂਲਰ
(c) ਸਿਮੈਟਰਿਕ

- (b) ਨਾਨ-ਸਿੰਗੂਲਰ
(d) ਨੌਲ ਮੈਟਰਿਕਸ

44. The rank of the matrix $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$ is

- (a) 1
(b) 3

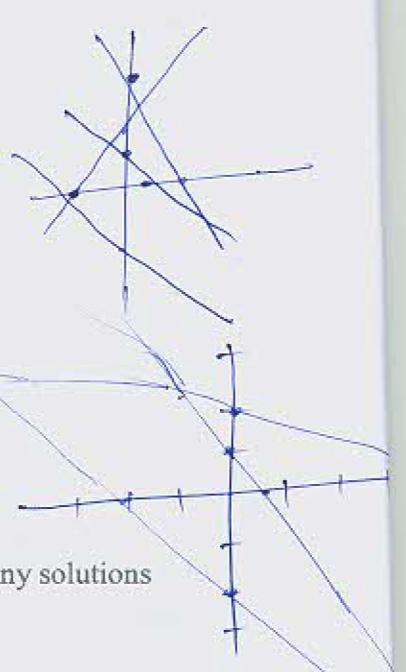
- (b) 2
(d) 0

ਮੈਟਰਿਕਸ $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$ ਦਾ ਰੈਂਕ ਹੈ :

- (a) 1
(c) 3

- (b) 2
(d) 0

$\frac{1}{a} (bab^3 - ac^3)$

adda247

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{vmatrix}$$

$$= 1(1-4) - 2(2-4) + 2(4-2)$$

$$= -3 + 4 + 4 = 5$$

45. The value of $\begin{vmatrix} \sec x & \tan x \\ \tan x & \sec x \end{vmatrix}$ is

- (a) 0 (b) 1
 (c) $\sec x \tan x$ (d) $\sec x - \tan x$

$\begin{vmatrix} \sec x & \tan x \\ \tan x & \sec x \end{vmatrix}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 0 (b) 1
 (c) $\sec x \tan x$ (d) $\sec x - \tan x$

(12) (113) (16) (17)
 (22) (23) (26) (27)
 (32) (33) (36) (37)
 (42) (43) (46) (47)
 (52) (53) (56) (57)

46. If $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $B = \{2, 3, 6, 7\}$, then the number of elements in $(A \times B) \cap (B \times A)$ is equal to

- (a) 4 (b) 5
 (c) 20 (d) 10

ਜੇਕਰ $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $B = \{2, 3, 6, 7\}$ ਫਿਰ $(A \times B) \cap (B \times A)$ ਵਿੱਚ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਰਾਬਰ ਹੈ:

- (a) 4 (b) 5
 (c) 20 (d) 10

47. If $A = \{x : x^2 - 1 = 0\}$, $B = \{x : x^2 - 2x + 1 = 0\}$, then

- (a) $A \cap B = A$ (b) $A \cup B = \emptyset$
 (c) $A \cap B = \emptyset$ (d) $A \cup B = A$

ਜੇਕਰ $A = \{x : x^2 - 1 = 0\}$, $B = \{x : x^2 - 2x + 1 = 0\}$, ਫਿਰ

- (a) $A \cap B = A$ (b) $A \cup B = \emptyset$
 (c) $A \cap B = \emptyset$ (d) $A \cup B = A$

$x = \pm 1$
 $(x-1)^2 = x^2 - 2x + 1$
 $A \cap B = \{1, -1\}$

48. The supremum of the set $\{\frac{1}{n} : n \text{ is a natural number}\}$ is

- (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) $\frac{1}{2}$

ਸੈੱਟ $\{\frac{1}{n} : n \text{ is a natural number}\}$ ਦਾ ਸੁਪਰੀਮਮ ਹੈ

- (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) $\frac{1}{2}$

49. Which one of the following is neighbourhood of each of its points?

- (a) the set Q of rational numbers (b) the set Q^* of irrational numbers
 (c) the set N of natural numbers (d) the set R of real numbers

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇਸਦੇ ਹਰੇਕ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਗੁਆਂਢੀ ਹੈ ?

- (a) ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ Q (b) ਅਣਅਨੁਪਾਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ Q^*
 (c) ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ N (d) ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਲ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ R

50. Which one of the following sets is countable?

- (a) $[0, 1]$ (b) $]0, 1]$
 (c) $]0, 1[$ (d) $\{1, 4, 9, 16, 25, \dots\}$

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੈੱਟ ਗਿਣਨਯੋਗ ਹੈ ?

- (a) $[0, 1]$ (b) $]0, 1]$
 (c) $]0, 1[$ (d) $\{1, 4, 9, 16, 25, \dots\}$

51. Which one of the following set is compact ?

- (a) the set N of natural numbers (b) the set Q of rational numbers
 (c) the set R of real numbers (d) [a, b]
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੈੱਟ ਕੰਪੈਕਟ ਹੈ?
 (a) ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ N (b) ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ Q
 (c) ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਲ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ R (d) [a, b]

52. If the roots of the equation $x^3 - 12x^2 + 39x - 28 = 0$ are in A.P. then their common difference is

- (a) ± 1 (b) ± 2
 (c) ± 3 (d) ± 4
- ਜੇਕਰ ਸਮੀਕਰਨ $x^3 - 12x^2 + 39x - 28 = 0$ ਦੇ ਰੂਟ A.P. ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅੰਤਰ ਹੈ
- (a) ± 1 (b) ± 2
 (c) ± 3 (d) ± 4

53. If H is the Harmonic mean between P and Q, then $\frac{H}{P} + \frac{H}{Q}$ is

- (a) 2 (b) $\frac{P+Q}{PQ}$
 (c) $\frac{PQ}{P+Q}$ (d) $P+Q$

ਜੇਕਰ H, P ਅਤੇ Q ਵਿਚਕਾਰ ਹਾਰਮੋਨਿਕ ਮੱਧਮਨ ਹੈ ਫਿਰ $\frac{H}{P} + \frac{H}{Q}$ ਹੈ

- (a) 2 (b) $\frac{P+Q}{PQ}$
 (c) $\frac{PQ}{P+Q}$ (d) $P+Q$

54. If the third term of a G.P. is 3, then the product of its first 5 terms is

- (a) 15 (b) 81
 (c) 243 (d) 27

G.P. ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਮਦ 3 ਹੈ, ਫਿਰ ਪਹਿਲੀਆਂ 5 ਮਦਾਂ ਦਾ ਗੁਣਨਫਲ ਹੈ :

- (a) 15 (b) 81
 (c) 243 (d) 27

55. G.M. and H.M. of two numbers are 10 and 8 respectively. The number are

- (a) 2, 50 (b) 5, 20
 (c) 4, 25 (d) 1, 100

ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੇ G.M. ਅਤੇ H.M. ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10 ਅਤੇ 8 ਹਨ, ਉਹ ਅੰਕ ਹਨ:

- (a) 2, 50 (b) 5, 20
 (c) 4, 25 (d) 1, 100

56. If x, y, z are in A.P. then $\frac{1}{yz}, \frac{1}{zx}, \frac{1}{xy}$ are in

- (a) A.P. (b) G.P.
 (c) H.P. (d) none of these

ਜੇਕਰ x, y, z A.P. ਵਿੱਚ ਹਨ, ਫਿਰ $\frac{1}{yz}, \frac{1}{zx}, \frac{1}{xy}$ ਹਨ

- (a) A.P. ਵਿੱਚ (b) G.P. ਵਿੱਚ
 (c) H.P. ਵਿੱਚ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

(Maths)

$27 - 108 + 87 - 28$
 $48 - 48$
 98
 1

$1 - 12 + 39 - 28$

$8 - 48 + 78 - 28$

$64 - 192 +$

$27 - 108 + 117 - 28$

$64 - 192 + 125$

$125 - 300$

$12^3 \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{3} \cdot 2$

57. Value of $1 + \frac{2}{2} + \frac{3}{4} + \frac{4}{8} + \frac{5}{16} + \dots$ is

- (a) 2 (b) 3
 (c) 4 (d) 6

$1 + \frac{2}{2} + \frac{3}{4} + \frac{4}{8} + \frac{5}{16} + \dots$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 2 (b) 3
 (c) 4 (d) 6

58. The series $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^n$ is uniformly convergent in $[-\alpha, \alpha]$

- (a) α is any real number (b) $0 < \alpha < 1$
 (c) $0 < \alpha < 2$ (d) $2 < \alpha < 3$

ਲੜੀ $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^n$, $[-\alpha, \alpha]$ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਕੇਂਦਰਮੁਖੀ ਹੈ

- (a) α ਇੱਕ ਅਸਲ ਸੰਖਿਆ ਹੈ (b) $0 < \alpha < 1$
 (c) $0 < \alpha < 2$ (d) $2 < \alpha < 3$

59. The next term of the series $\frac{3}{2} + \frac{5}{4} + \frac{9}{8} + \frac{17}{16} + \dots$ is

- (a) $\frac{25}{32}$ (b) $\frac{29}{32}$
 (c) $\frac{32}{32}$ (d) $\frac{33}{32}$

ਲੜੀ $\frac{3}{2} + \frac{5}{4} + \frac{9}{8} + \frac{17}{16} + \dots$ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮਦ ਹੈ :

- (a) $\frac{25}{32}$ (b) $\frac{29}{32}$
 (c) $\frac{32}{32}$ (d) $\frac{33}{32}$

60. Which one of the following is true ?

- (a) $\sum n^2 = \frac{n(n+1)}{2}$ (b) $\sum n = \frac{n(2n+1)}{6}$
 (c) $\sum n^3 = (\sum n)^2$ (d) $\sum n^3 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ ?

- (a) $\sum n^2 = \frac{n(n+1)}{2}$ (b) $\sum n = \frac{n(2n+1)}{6}$
 (c) $\sum n^3 = (\sum n)^2$ (d) $\sum n^3 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

61. If n is a positive integer, then the number of terms in the expansion of $(x + a)^n$ is

- (a) n (b) $n + 1$
 (c) $n - 1$ (d) $n + 2$

ਜੇਕਰ n ਇੱਕ ਧਨਾਤਮਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵਿਸਤਾਰ $(x + a)^n$ ਦੇ ਮਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ

- (a) n (b) $n + 1$
 (c) $n - 1$ (d) $n + 2$

62. Sum of the coefficients in the expansion of $(ax + by)^n$ is

- (a) $a^n + b^n$ (b) $(a + b)^n$
 (c) $a^{n-1} + b^{n-1}$ (d) $(a + b)^{n-1}$

ਵਿਸਤਾਰ $(ax + by)^n$ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂਕਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ

- (a) $a^n + b^n$ (b) $(a + b)^n$
 (c) $a^{n-1} + b^{n-1}$ (d) $(a + b)^{n-1}$

63. Constant term in the expansion of $(x - \frac{1}{x})^{10}$ is

- (a) -252 (b) 252
(c) 152 (d) -152

$(x - \frac{1}{x})^{10}$ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਮਦ ਹੈ

- (a) -252 (b) 252
(c) 152 (d) -152

$(3x)^2 (2)^2$
 $(\frac{1}{x})^2 (2)^2$
 $4x^2 + 9x^4$

64. In the expansion of $(3x + 2)^4$, the coefficient of the middle term is

- (a) 81 (b) 54
(c) 216 (d) 36

$(3x + 2)^4$ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਲੀ ਮਦ ਦਾ ਗੁਣਾਂਕ ਹੈ :

- (a) 81 (b) 54
(c) 216 (d) 36

65. A subset of the set R of real numbers is compact if and only if it is closed and bounded, is

- (a) Bolzano-Weierstrass theorem (b) Binomial Theorem
(c) Cayley-Hamilton theorem (d) Heine-Borel theorem

ਅਸਲ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ R ਦਾ ਇੱਕ ਉਪ ਸੈੱਟ ਕੰਪੈਕਟ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬੰਦ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ

- (a) ਬੋਲਜ਼ਾਨੋ-ਵੀਸਟਰਾਸ ਸਿਧਾਂਤ (b) ਬਾਈਨੋਮੀਅਲ ਸਿਧਾਂਤ
(c) ਕੈਲੇ-ਹੈਮਿਲਟਨ ਸਿਧਾਂਤ (d) ਹੀਨ ਬੋਰਲ ਸਿਧਾਂਤ

66. The function $f(x) = \frac{1}{x}$ is uniformly continuous on

- (a) $]0, 1]$ (b) $[0, 1]$
(c) $[1, \infty[$ (d) $] -\infty, \infty[$

ਫਲਨ $f(x) = \frac{1}{x}$ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ:

- (a) $]0, 1]$ 'ਤੇ (b) $[0, 1]$ 'ਤੇ
(c) $[1, \infty[$ 'ਤੇ (d) $] -\infty, \infty[$ 'ਤੇ

67. The function $f(x) = |x|$ at $x = 0$ is

- (a) continuous and differentiable
(b) continuous but not differentiable
(c) neither continuous nor differentiable
(d) not continuous, but differentiable

$x = 0$ ਤੇ ਫਲਨ $f(x) = |x|$ ਹੈ

- (a) ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਭੇਦਾਤਮਕ
(b) ਨਿਰੰਤਰ ਪਰ ਭੇਦਾਤਮਕ ਨਹੀਂ
(c) ਨਾ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੇਦਾਤਮਕ
(d) ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਭੇਦਾਤਮਕ

68. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{|x-3|}{x-3} =$

- (a) 1
(c) -1

(b) 0

(d) does not exist

$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{|x-3|}{x-3} =$

- (a) 1
(c) -1

(b) 0

(d) does not exist

69. $\lim_{\alpha \rightarrow \beta} \frac{\sin^2 \alpha - \sin^2 \beta}{\alpha^2 - \beta^2} =$

(a) 0

(c) $\frac{\sin 2\beta}{2\beta}$

(b) 1

(d) $\frac{\sin \beta}{\beta}$

$\lim_{\alpha \rightarrow \beta} \frac{\sin^2 \alpha - \sin^2 \beta}{\alpha^2 - \beta^2} =$

(a) 0

(c) $\frac{\sin 2\beta}{2\beta}$

(b) 1

(d) $\frac{\sin \beta}{\beta}$

70. If $y = \tan^{-1} \left(\frac{\sin x}{1 + \cos x} \right)$ then $\frac{dy}{dx} =$

(a) 1

(c) 0

(b) $\frac{1}{2}$

(d) $-\frac{1}{2}$

ਜੇਕਰ $y = \tan^{-1} \left(\frac{\sin x}{1 + \cos x} \right)$ ਫਿਰ $\frac{dy}{dx} =$

(a) 1

(c) 0

(b) $\frac{1}{2}$

(d) $-\frac{1}{2}$

71. The derivative of $e^{\log x}$ is

(a) $\log x e^{\log x}$

(c) $e^{\log x - 1}$

(b) $e^{\log x}$

(d) 1

$e^{\log x}$ ਦਾ ਵਿਉਂਤਪਤ ਹੈ

(a) $\log x e^{\log x}$

(c) $e^{\log x - 1}$

(b) $e^{\log x}$

(d) 1

72. If $y = \sin^{-1}(\cos x)$ then $\frac{dy}{dx} =$

(a) -1

(c) 1

(b) $\sin x$

(d) $\frac{1}{1 - \cos^2 x}$

ਜੇਕਰ $y = \sin^{-1}(\cos x)$, ਫਿਰ $\frac{dy}{dx} =$

(a) -1

(c) 1

(b) $\sin x$

(d) $\frac{1}{1 - \cos^2 x}$

73. The differential coefficient of x^6 w.r.t. x^3 is

(a) $6x^5$

(c) $2x^3$

(b) $3x^2$

(d) x^3

x^3 ਨਾਲ x^6 ਦਾ ਭੇਦਾਤਮਕ ਗੁਣਾਂਕ ਹੈ

(a) $6x^5$

(c) $2x^3$

(b) $3x^2$

(d) x^3

D

$\frac{1}{1 + \left(\frac{\sin x}{1 + \cos x}\right)^2}$

$e^x \cdot \frac{1}{x} \quad \frac{e^x}{1}$

$\sqrt{1 - \cos^2 x}$
 $\sqrt{1 - \cos^2 x}$

74. The distance s of a particle at time t is given by $s = t^3 - 6t^2 - 4t - 8$. Its acceleration vanishes at $t =$

- (a) 1
(b) 2
(c) 3
(d) 4

ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਮਾਂ t ਤੇ ਦੂਰੀ s ਦਿੱਤੀ $s = t^3 - 6t^2 - 4t - 8$ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਵੇਗ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ $t =$

- (a) 1 'ਤੇ
(b) 2 'ਤੇ
(c) 3 'ਤੇ
(d) 4 'ਤੇ

$3t^2 - 12t - 4$
 $6t - 12$

75. If the rate of change of volume of a sphere is equal to the rate of change of its radius, then its radius =

- (a) 1
(b) $\sqrt{2\pi}$
(c) $\frac{1}{\sqrt{2\pi}}$
(d) $\frac{1}{2} \frac{1}{\sqrt{\pi}}$

ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਦੇ ਆਇਤਨ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਦਰ ਇਸਦੇ ਅਰਧ-ਵਿਆਸ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਸਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਹੈ =

- (a) 1
(b) $\sqrt{2\pi}$
(c) $\frac{1}{\sqrt{2\pi}}$
(d) $\frac{1}{2} \frac{1}{\sqrt{\pi}}$

$\frac{dV}{dt} = \frac{dV}{dr} \frac{dr}{dt}$

76. For the curve $x = t^2 - 1$, $y = t^2 - 2t$, tangent is parallel to X-axis where

- (a) $t = 0$
(b) $t = \frac{1}{2}$
(c) $t = 1$
(d) $t = 2$

ਵਕਰ $x = t^2 - 1$, $y = t^2 - 2t$, ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ X-ਅਕਸ਼ਾਂਸ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ :

- (a) $t = 0$
(b) $t = \frac{1}{2}$
(c) $t = 1$
(d) $t = 2$

$\frac{dy}{dt} = 2t - 2$

77. The maximum value of $\sin x \cos x$ is

- (a) $\frac{1}{4}$
(b) $\frac{1}{2}$
(c) 1
(d) 2

$\sin x \cos x$ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) $\frac{1}{4}$
(b) $\frac{1}{2}$
(c) 1
(d) 2

$\frac{d(\sin x \cos x)}{dx} = \cos^2 x - \sin^2 x$

78. Rolle's theorem is applicable in the interval $-1 \leq x \leq 1$ for the function

- (a) $f(x) = x$
(b) $f(x) = x^2$
(c) $f(x) = x^3$
(d) $f(x) = |x|$

ਰੌਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅੰਤਰਾਲ $-1 \leq x \leq 1$ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫਲਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

- (a) $f(x) = x$
(b) $f(x) = x^2$
(c) $f(x) = x^3$
(d) $f(x) = |x|$

79. The function $f(x) = \frac{\log x}{x}$ is increasing in the interval

- (a) (1, e)
(b) (0, e)
(c) (2, 2e)
(d) (2, e)

ਫਲਨ $f(x) = \frac{\log x}{x}$ ਇਸ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ

- (a) (1, e)
(b) (0, e)
(c) (2, 2e)
(d) (2, e)

80. Slope of the normal to the curve $y = x^2 - \frac{1}{x^2}$ at $(-1, 0)$ is

- (a) $\frac{1}{4}$ (b) $-\frac{1}{4}$
 (c) 4 (d) -4

$(-1, 0)$ 'ਤੇ ਵਕਰ $y = x^2 - \frac{1}{x^2}$ ਨੂੰ ਨਾਰਮਲ ਦੀ ਢਲਾਣ ਹੈ

- (a) $\frac{1}{4}$ (b) $-\frac{1}{4}$
 (c) 4 (d) -4

81. $\int e^x (\log x + \frac{1}{x}) dx =$

- (a) $e^x \log x + c$
 (b) $\frac{e^x}{x} + c$
 (c) $e^x \log(\frac{1}{x}) + c$
 (d) $e^x \frac{1}{x} + \log x + c$, where c is a constant

$\int e^x (\log x + \frac{1}{x}) dx =$

- (a) $e^x \log x + c$
 (b) $\frac{e^x}{x} + c$
 (c) $e^x \log(\frac{1}{x}) + c$
 (d) $e^x \frac{1}{x} + \log x + c$, ਜਿੱਥੇ c ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਹੈ

82. $\int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \frac{\cos x}{\sin^2 x} dx =$

- (a) 0 (b) -1
 (c) 2 (d) 3

$\int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \frac{\cos x}{\sin^2 x} dx =$

- (a) 0 (b) -1
 (c) 2 (d) 3

83. $\int_0^1 |x-1| dx =$

- (a) $\frac{1}{2}$ (b) $-\frac{1}{2}$
 (c) 2 (d) -2

$\int_0^1 |x-1| dx =$

- (a) $\frac{1}{2}$ (b) $-\frac{1}{2}$
 (c) 2 (d) -2

84. $\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{r=0}^{n-1} \frac{1}{\sqrt{n^2-r^2}} =$

- (a) $\frac{\pi}{2}$ (b) $\frac{\pi}{4}$
 (c) π (d) 2π

$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{r=0}^{n-1} \frac{1}{\sqrt{n^2-r^2}} =$

- (a) $\frac{\pi}{2}$ (b) $\frac{\pi}{4}$
 (c) π (d) 2π

D

17

(Maths)

$$2x - x^2$$

$$2n + \frac{2}{x^3}$$

2

$$e^x \log x + \frac{e^x}{x}$$

$$\log x e^x = \int \frac{1}{x} e^x + \frac{e^x}{x^2}$$

$$\frac{\cos u}{1 - \cos u}$$

$$\frac{\cos u}{1 - \cos u}$$

$$\frac{\cos u}{1 - \cos u}$$

2

85. $\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin|x| dx =$
 (a) $2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx$
 (c) $\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx$

(b) $2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin|x| dx$
 (d) $2 \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 \sin x dx$

$\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin|x| dx =$
 (a) $2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx$
 (c) $\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx$

(b) $2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin|x| dx$
 (d) $2 \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 \sin x dx$

86. $\int_0^4 \int_0^5 dx dy =$
 (a) 4
 (c) 1
 $\int_0^4 \int_0^5 dx dy =$
 (a) 4
 (c) 1

(b) 5
 (d) 20
 (b) 5
 (d) 20

87. The centre of gravity of a uniform lamina bounded by the co-ordinate axes and the arc of $x = a \cos\theta, y = a \sin\theta$ in the first quadrant is at

- (a) (0,0)
 (b) (a, 0)
 (c) (a, a)
 (d) $(\frac{4a}{3\pi}, \frac{4a}{3\pi})$

ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਅਕਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨੇ ਇੱਕ ਇਕਸਾਰ ਲੈਮਿਨਾ ਦੇ ਗੁਰੂਤਾਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ $x = a \cos\theta, y = a \sin\theta$ ਦੀ ਚਾਪ ਪਹਿਲੇ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿੱਚ ਹੈ

- (a) (0,0) 'ਤੇ
 (b) (a, 0) 'ਤੇ
 (c) (a, a) 'ਤੇ
 (d) $(\frac{4a}{3\pi}, \frac{4a}{3\pi})$ 'ਤੇ

88. If $x = r \cos \theta, y = r \sin \theta$, then the Jacobian $\frac{\partial(x,y)}{\partial(r,\theta)}$ is

- (a) $\sin \theta$
 (b) $r \sin \theta$
 (c) $r \cos \theta$
 (d) r

ਜੇਕਰ $x = r \cos \theta, y = r \sin \theta$, ਫਿਰ ਜੈਕੋਬੀਅਨ $\frac{\partial(x,y)}{\partial(r,\theta)}$ ਹੈ

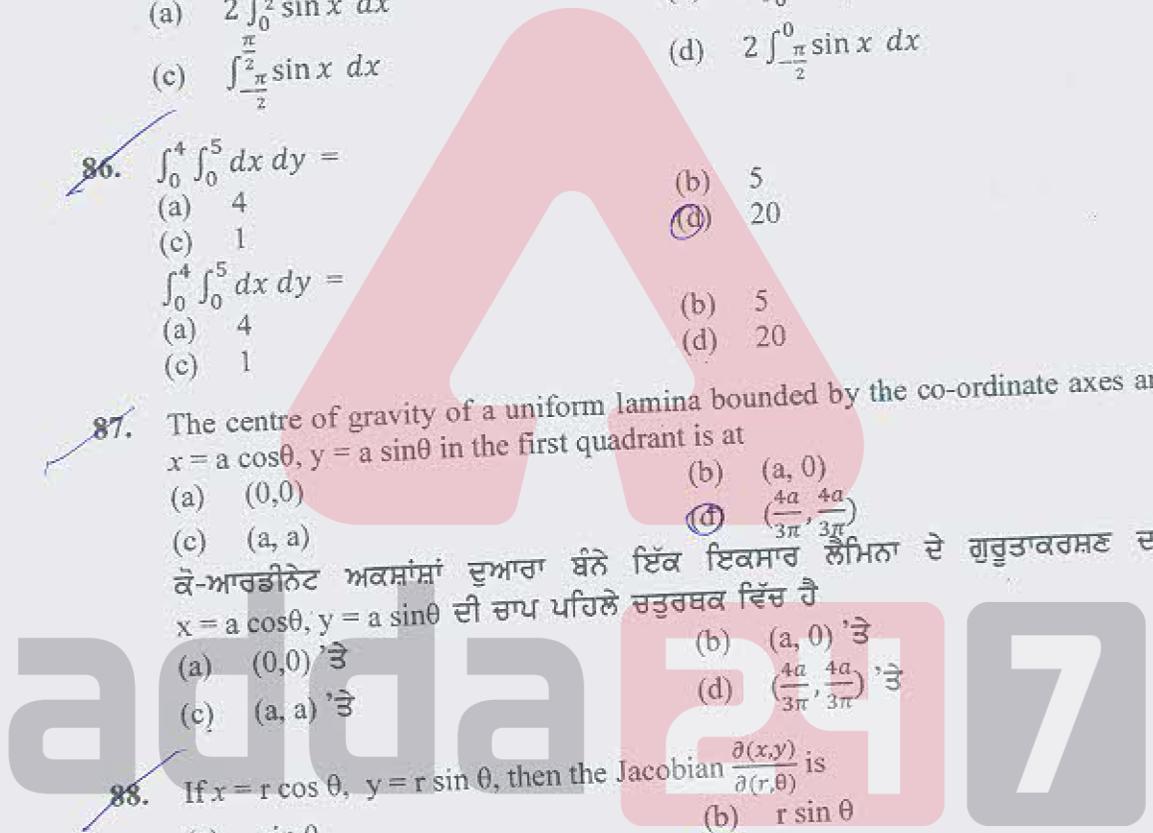
- (a) $\sin \theta$
 (b) $r \sin \theta$
 (c) $r \cos \theta$
 (d) r

89. An integrating factor to make differential equation $xy - ydx = 0$ exact is

- (a) $-\frac{1}{x^2}$
 (b) $\frac{1}{x}$
 (c) $\frac{1}{y}$
 (d) $\frac{1}{y^2}$

ਵਿਭੇਦਕੀ ਸਮੀਕਰਨ $xy - ydx = 0$ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿੰਗ ਫੈਕਟਰ ਹੈ

- (a) $-\frac{1}{x^2}$
 (b) $\frac{1}{x}$
 (c) $\frac{1}{y}$
 (d) $\frac{1}{y^2}$

$\frac{\partial x}{\partial r}$
 $\frac{\partial y}{\partial r}$
 $\cos \theta$
 $\sin \theta$

90. The equation $y = px + f(p)$ is known as

- (a) Bernoulli's equation (b) exact equation
 (c) Clairut's equation (d) linear equation

ਸਮੀਕਰਨ $y = px + f(p)$ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ

- (a) ਬਰਨੋਲੀ ਸਮੀਕਰਨ (b) ਇਗਜੈਕਟ ਸਮੀਕਰਨ
 (c) ਕਲੇਅਰਟ ਸਮੀਕਰਨ (d) ਲੇਖਾਬੱਧ ਸਮੀਕਰਨ

91. The differential equation of the orthogonal trajectory of the family of curves $f(x, y, \frac{dy}{dx}) = 0$ is

- (a) $f(x, y, \frac{dx}{dy}) = 0$ (b) $f(x, y, -\frac{dx}{dy}) = 0$
 (c) $f(x, y, -\frac{dy}{dx}) = 0$ (d) $f(-x, -y, -\frac{dy}{dx}) = 0$

ਵਕਰ $f(x, y, \frac{dy}{dx}) = 0$ ਦੇ ਆਰਥੋਗੋਨਲ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ ਦੀ ਵਿਭੇਦਕ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ

- (a) $f(x, y, \frac{dx}{dy}) = 0$ (b) $f(x, y, -\frac{dx}{dy}) = 0$
 (c) $f(x, y, -\frac{dy}{dx}) = 0$ (d) $f(-x, -y, -\frac{dy}{dx}) = 0$

92. Particular integral of the differential equation $\frac{d^2y}{dx^2} + 4\frac{dy}{dx} + 3y = e^{-3x}$ is

- (a) $x e^{-3x}$ (b) $\frac{x}{2} e^{-3x}$
 (c) $-\frac{x}{2} e^{-3x}$ (d) $\frac{1}{2} e^{-3x}$

ਵਿਭੇਦਕੀ ਸਮੀਕਰਨ $\frac{d^2y}{dx^2} + 4\frac{dy}{dx} + 3y = e^{-3x}$ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਰਕ ਹੈ

- (a) $x e^{-3x}$ (b) $\frac{x}{2} e^{-3x}$
 (c) $-\frac{x}{2} e^{-3x}$ (d) $\frac{1}{2} e^{-3x}$

93. By means of the transformation $z = \log x$, the equation $x^3 \frac{d^3y}{dx^3} + 2x^2 \frac{d^2y}{dx^2} + 2y = 10(x + \frac{1}{x})$ becomes

- (a) $(D^3 - D^2 - 2)y = 10(e^z + e^{-z})$
 (b) $(D^3 - D^2 + 2)y = 10(e^z + e^{-z})$
 (c) $(D^3 - 2D + 2)y = 10(e^z + e^{-z})$
 (d) $(D^3 + 2D^2 + 2)y = 10(e^z + e^{-z})$ where $D = \frac{d}{dz}$.

$z = \log x$ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਮੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਮੀਕਰਨ $x^3 \frac{d^3y}{dx^3} + 2x^2 \frac{d^2y}{dx^2} + 2y = 10(x + \frac{1}{x})$ ਬਣਦੀ ਹੈ

- (a) $(D^3 - D^2 - 2)y = 10(e^z + e^{-z})$
 (b) $(D^3 - D^2 + 2)y = 10(e^z + e^{-z})$
 (c) $(D^3 - 2D + 2)y = 10(e^z + e^{-z})$
 (d) $(D^3 + 2D^2 + 2)y = 10(e^z + e^{-z})$ ਜਿੱਥੇ $D = \frac{d}{dz}$

94. If $J_n(x)$ is the Bessel function of the first kind, then $\int_0^\pi [J_{-2}(x) - J_2(x)] dx =$
- (a) 2 (b) -2
(c) 0 (d) 1
- ਜੇਕਰ $J_n(x)$ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬੈਸਲ ਫਲਨ ਹੈ, ਫਿਰ $\int_0^\pi [J_{-2}(x) - J_2(x)] dx =$
- (a) 2 (b) -2
(c) 0 (d) 1

95. If $\int_{-1}^1 P_n(x) dx = 2$, then n is
- (a) 0 (b) 1
(c) -1 (d) 2, here $P_n(x)$ is Legendre polynomial of order n
- ਜੇਕਰ $\int_{-1}^1 P_n(x) dx = 2$, ਫਿਰ n ਹੈ
- (a) 0 (b) 1
(c) -1 (d) 2, here $P_n(x)$ is Legendre polynomial of order n

96. The Wronskian W of the two solutions of the differential equation $\frac{d^2y}{dx^2} - y = \frac{2}{1+e^x}$ is
- (a) 2 (b) -2
(c) 1 (d) -1
- ਭੇਦਾਤਮਕ ਸਮੀਕਰਨ $\frac{d^2y}{dx^2} - y = \frac{2}{1+e^x}$ ਦੇ ਦੋ ਹੱਲਾਂ ਦਾ ਰਾਨਸਕੀਅਨ W ਹੈ
- (a) 2 (b) -2
(c) 1 (d) -1

97. If $A = (1, -3, -2)$, $B = (2, -1, -4)$ then unit vector $\overline{AB}$ is
- (a) $i + 2j - 2k$ ✓ (b) $i - 2j + 2k$
(c) $i + 2j - 3k$ (d) $\frac{1}{3}(i + 2j - 2k)$
- ਜੇਕਰ $A = (1, -3, -2)$, $B = (2, -1, -4)$ ਫਿਰ ਇਕਾਈ ਵੈਕਟਰ $\overline{AB}$ ਹੈ
- (a) $i + 2j - 2k$ (b) $i - 2j + 2k$
(c) $i + 2j - 3k$ (d) $\frac{1}{3}(i + 2j - 2k)$

98. If θ is the angle between two unit vectors $\vec{a}$ and $\vec{b}$ then $\sin\theta$ is equal to
- (a) $\vec{a} \cdot \vec{b}$ (b) $\vec{a} \times \vec{b}$
(c) $|\vec{a} \times \vec{b}|$ (d) $|\vec{a} \cdot \vec{b}|$
- ਜੇਕਰ θ ਦੋ ਇਕਾਈ ਵੈਕਟਰਾਂ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਣ ਹੈ, ਫਿਰ $\sin\theta$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
- (a) $\vec{a} \cdot \vec{b}$ (b) $\vec{a} \times \vec{b}$
(c) $|\vec{a} \times \vec{b}|$ (d) $|\vec{a} \cdot \vec{b}|$

99. The position vectors of A and B are $\vec{a}$ and $\vec{b}$, respectively. P divides AB in the ratio 3:1, Q is the mid-point of AP. The position vector of Q is

- (a) $5\vec{a} + 3\vec{b}$ (b) $\frac{5\vec{a} + 3\vec{b}}{8}$
 (c) $3\vec{a} + 5\vec{b}$ (d) $\frac{3\vec{a} + 5\vec{b}}{8}$

A ਅਤੇ B ਦੇ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੈਕਟਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਹਨ। P, AB ਨੂੰ 3:1 ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, Q, AP ਦਾ ਮੱਧ ਬਿੰਦੂ ਹੈ, Q ਦਾ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੈਕਟਰ ਹੈ

- (a) $5\vec{a} + 3\vec{b}$ (b) $\frac{5\vec{a} + 3\vec{b}}{8}$
 (c) $3\vec{a} + 5\vec{b}$ (d) $\frac{3\vec{a} + 5\vec{b}}{8}$

100. If $\vec{u}$, $\vec{v}$ and $\vec{w}$ are vectors such that $\vec{u} + \vec{v} + \vec{w} = \vec{0}$, $|\vec{u}| = 3$, $|\vec{v}| = 4$, $|\vec{w}| = 5$ then $\vec{u} \cdot \vec{v} + \vec{v} \cdot \vec{w} + \vec{w} \cdot \vec{u}$ is

- (a) 25 (b) -25
 (c) 0 (d) 60

$u^2 + v^2 + w^2 + 2uv + 2vw + 2wu = 0$
 $9 + 16 + 25 + 2(-) = 0$

ਜੇਕਰ $\vec{u}$, $\vec{v}$ ਅਤੇ $\vec{w}$ ਵੈਕਟਰ ਹਨ ਤਾਂ $\vec{u} + \vec{v} + \vec{w} = \vec{0}$, $|\vec{u}| = 3$, $|\vec{v}| = 4$, $|\vec{w}| = 5$ ਫਿਰ $\vec{u} \cdot \vec{v} + \vec{v} \cdot \vec{w} + \vec{w} \cdot \vec{u}$ ਹੈ

- (a) 25 (b) -25
 (c) 0 (d) 60

101. If $\vec{a}$, $\vec{b}$, and $\vec{c}$ are unit coplanar vectors, then the scalar triple product

$[2\vec{a} - \vec{b} \ 2\vec{b} - \vec{c} \ 2\vec{c} - \vec{a}] =$
 (a) 0 (b) 1
 (c) $\sqrt{3}$ (d) $-\sqrt{3}$

ਜੇਕਰ $\vec{a}$, $\vec{b}$, ਅਤੇ $\vec{c}$ ਇਕਾਈ ਕੋਪਲਾਨਰ ਵੈਕਟਰ ਹਨ, ਫਿਰ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨ ਤੀਹਰੇ ਗੁਣਨਫਲ

$[2\vec{a} - \vec{b} \ 2\vec{b} - \vec{c} \ 2\vec{c} - \vec{a}] =$
 (a) 0 (b) 1
 (c) $\sqrt{3}$ (d) $-\sqrt{3}$

102. If $\vec{a}$ and $\vec{b}$ are unit vectors and θ is the acute angle between them, then $|\vec{a} - \vec{b}| =$

- (a) $2 \cos \theta$ (b) $2 \sin \theta$
 (c) $2 \cos \frac{\theta}{2}$ (d) $2 \sin \frac{\theta}{2}$

ਜੇਕਰ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਇਕਾਈ ਵੈਕਟਰ ਹਨ ਅਤੇ θ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਊਨ ਕੋਣ ਹੈ ਫਿਰ $|\vec{a} - \vec{b}| =$

- (a) $2 \cos \theta$ (b) $2 \sin \theta$
 (c) $2 \cos \frac{\theta}{2}$ (d) $2 \sin \frac{\theta}{2}$

103. The projection of $\vec{a} = 3\vec{i} - \vec{j} + 5\vec{k}$ on $\vec{b} = 2\vec{i} + 3\vec{j} + \vec{k}$ is

- (a) $\sqrt{14}$ (b) $\frac{8}{\sqrt{14}}$
 (c) $\frac{\sqrt{8}}{14}$ (d) $\frac{8}{\sqrt{35}}$

$\vec{b} = 2\vec{i} + 3\vec{j} + \vec{k}$ ਉੱਤੇ $\vec{a} = 3\vec{i} - \vec{j} + 5\vec{k}$ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਹੈ

- (a) $\sqrt{14}$ (b) $\frac{8}{\sqrt{14}}$
 (c) $\frac{\sqrt{8}}{14}$ (d) $\frac{8}{\sqrt{35}}$

$6 - 3 + 5$
 $\sqrt{4 + 9 + 1}$
 $\frac{8}{\sqrt{14}} =$

104. The solution set of $6 + x - x^2 > 0$ is

- (a) $-1 < x < 2$
 (c) $-2 < x < -1$

- (b) $-2 < x < 3$
 (d) $1 < x < 2$

$6 + x - x^2 > 0$ ਸੈੱਟ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ

- (a) $-1 < x < 2$
 (c) $-2 < x < -1$

- (b) $-2 < x < 3$
 (d) $1 < x < 2$

105. The solution set of $\frac{2-3x}{5} < \frac{1-x}{3}$ is

- (a) $] -\infty \frac{1}{4} [$

- (b) $] \frac{1}{4} \infty [$

- (c) $] -\infty \frac{1}{4}]$

- (d) $] -\frac{1}{4} \frac{1}{4} [$

ਸੈੱਟ $\frac{2-3x}{5} < \frac{1-x}{3}$ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ

- (a) $] -\infty \frac{1}{4} [$

- (b) $] \frac{1}{4} \infty [$

- (c) $] -\infty \frac{1}{4}]$

- (d) $] -\frac{1}{4} \frac{1}{4} [$

106. Which one of the following is true ?

- (a) Every vector space has a finite basis
 (b) The 0-vector may be a part of basis
 (c) The vectors in a basis are linearly dependent
 (d) Every finite dimensional vector space has a basis

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ

- (a) ਹਰੇਕ ਵੈਕਟਰ ਸਪੇਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (b) 0-ਵੈਕਟਰ ਅਧਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
 (c) ਅਧਾਰ ਵਿੱਚ ਵੈਕਟਰ ਰੇਖਾਬੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 (d) ਹਰੇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਯਾਮੀ ਵੈਕਟਰ ਸਪੇਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

107. If T_1 and T_2 are linear transformations on the plane R^2 such that $T_1(x, y) = (0, x)$, $T_2(x, y) = (y, 0)$ then

- (a) $T_1^2 = 0$

- (b) $T_2^2 \neq 0$

- (c) $T_1 T_2 = 0$

- (d) $T_1^2 \neq 0$

ਜੇਕਰ T_1 ਅਤੇ T_2 ਪਲੇਨ R^2 'ਤੇ ਰੇਖਾਬੱਧ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ $T_1(x, y) = (0, x)$, $T_2(x, y) = (y, 0)$ ਤਾਂ

- (a) $T_1^2 = 0$

- (b) $T_2^2 \neq 0$

- (c) $T_1 T_2 = 0$

- (d) $T_1^2 \neq 0$

108. The line $\frac{x}{a} - \frac{y}{b} = 1$ cuts the X-axis at P. The equation of the line through P perpendicular to the given line is

- (a) $x + y = ab$

- (b) $x + y = a + b$

- (c) $ax + by = a^2$

- (d) $bx + ay = b^2$

ਰੇਖਾ $\frac{x}{a} - \frac{y}{b} = 1$ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ X ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ P 'ਤੇ ਕੱਟਦੀ ਹੈ। P ਰਾਹੀਂ ਰੇਖਾ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਰੇਖਾ ਲੰਬ ਹੈ

- (a) $x + y = ab$

- (b) $x + y = a + b$

- (c) $ax + by = a^2$

- (d) $bx + ay = b^2$

Handwritten notes and calculations on the right side of the page, including:
 $x^2 + x - 6 < 0$
 $x^2 - 3x + 2x - 6 < 0$
 $x(x-3) + 2(x-3) < 0$
 $(x-3)(x+2) < 0$
 $x < 3$
 $(-\infty, 3)$
 $2 - \frac{1}{4} < \frac{1-x}{3}$
 $6 - 9x < 5 - 5x$
 $6 - 5 < 5x - 5x$
 $1 < 2x$
 $x > \frac{1}{2}$
 $x(x-3) + 2(x-3) < 0$
 $(x-3)(x+2) < 0$
 $x < 3$

109. The angle between the lines $2x - y + 3 = 0$ and $x + 2y + 3 = 0$ is

- (a) $\frac{\pi}{2}$ (b) $\frac{\pi}{4}$
 (c) $\frac{\pi}{6}$ (d) $\frac{\pi}{3}$

ਰੇਖਾਵਾਂ $2x - y + 3 = 0$ ਅਤੇ $x + 2y + 3 = 0$ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਣ ਹੈ

- (a) $\frac{\pi}{2}$ (b) $\frac{\pi}{4}$
 (c) $\frac{\pi}{6}$ (d) $\frac{\pi}{3}$

$6x + 8 + 3x + 5 = 0$

110. If the line $6x - 7y + 8 + \lambda(3x - y + 5) = 0$ is parallel to Y-axis, then $\lambda =$

- (a) 2 (b) -7
 (c) 7 (d) -2

ਜੇਕਰ ਰੇਖਾ $6x - 7y + 8 + \lambda(3x - y + 5) = 0$ Y-ਅਕਸ਼ਾਂਸ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੈ ਫਿਰ $\lambda =$

- (a) 2 (b) -7
 (c) 7 (d) -2

111. The equation of a straight line making equal intercepts on the axes and passing through (3,2) is

- (a) $x + y = 2$ (b) $x + y = 3$
 (c) $x + y = 5$ (d) $x + y = 15$

ਅਕਸ਼ਾਂਸ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਇੰਟਰਸੈਪਟ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ (3,2) ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦੀ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ:

- (a) $x + y = 2$ (b) $x + y = 3$
 (c) $x + y = 5$ (d) $x + y = 15$

$4x^2 + 2x + 5 = 0$

112. The lines $x \cos \alpha + y \sin \alpha = p_1$ and $x \cos \beta + y \sin \beta = p_2$ will be perpendicular if

- (a) $\alpha = \beta$ (b) $\alpha - \beta = \frac{\pi}{2}$
 (c) $|\alpha - \beta| = \frac{\pi}{2}$ (d) $\alpha + \beta = 0$

ਰੇਖਾਵਾਂ $x \cos \alpha + y \sin \alpha = p_1$ ਅਤੇ $x \cos \beta + y \sin \beta = p_2$ ਲੰਬ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇਕਰ

- (a) $\alpha = \beta$ (b) $\alpha - \beta = \frac{\pi}{2}$
 (c) $|\alpha - \beta| = \frac{\pi}{2}$ (d) $\alpha + \beta = 0$

$y^2 = 4x^2 + c$
 $4x^2 + x^2$
 $y^2 = 5 - x^2$
 $2x + 2y \frac{dy}{dx} = 0$

113. If the line $y = 2x + c$ is a tangent to the circle $x^2 + y^2 = 5$, then a value of c is

- (a) 2 (b) 5
 (c) 3 (d) 4

ਜੇਕਰ ਰੇਖਾ $y = 2x + c$ ਚੱਕਰ $x^2 + y^2 = 5$ ਦੇ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ ਹੈ ਫਿਰ c ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 2 (b) 5
 (c) 3 (d) 4

$\frac{dy}{dx} = \frac{y}{x}$

114. The equation of the circle concentric with $x^2 + y^2 + 6x + 2y = 1 = 0$ and passing through (-2, -1) is

- (a) $x^2 + y^2 + 4x + 2y + 5 = 0$ (b) $x^2 + y^2 + 6x + y = 0$
 (c) $x^2 + y^2 + 2y + 5 = 0$ (d) $x^2 + y^2 + 6x + 2y + 9 = 0$

(-2, -1) ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦੇ ਅਤੇ $x^2 + y^2 + 6x + 2y = 1 = 0$ ਨਾਲ ਕਨਸੈਂਟਰਿਕ ਚੱਕਰ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ

- (a) $x^2 + y^2 + 4x + 2y + 5 = 0$ (b) $x^2 + y^2 + 6x + y = 0$
 (c) $x^2 + y^2 + 2y + 5 = 0$ (d) $x^2 + y^2 + 6x + 2y + 9 = 0$

D

$4x - 8 - 2 + 5 = 0$

$x^2 + (2x+c)^2 = 5$

$5x^2 + 4x - 5 = 0$ (Maths)

$x^2 + 4x^2 + c^2 + 4xc = 5$

115. The equation of the directrix of the parabola $5y^2 = 4x$ is
- (a) $4x + 1 = 0$ (b) $4x - 1 = 0$
 (c) $5x + 1 = 0$ (d) $5x - 1 = 0$

ਪੈਰਾਬੋਲਾ $5y^2 = 4x$ ਦਾ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰਿਕਸ ਹੈ

- (a) $4x + 1 = 0$ (b) $4x - 1 = 0$
 (c) $5x + 1 = 0$ (d) $5x - 1 = 0$

116. The equation of the parabola with focus $(3,0)$ and directrix $x+3 = 0$ is

- (a) $y^2 = 3x$ (b) $y^2 = 2x$
 (c) $y^2 = 12x$ (d) $y^2 = 6x$

ਕੇਂਦਰ $(3,0)$ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਿਕਸ $x+3 = 0$ ਨਾਲ ਪੈਰਾਬੋਲਾ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ

- (a) $y^2 = 3x$ (b) $y^2 = 2x$
 (c) $y^2 = 12x$ (d) $y^2 = 6x$

117. The sum of the focal distances from any point on the ellipse $9x^2 + 16y^2 = 144$ is

- (a) 8 (b) 16
 (c) 32 (d) 4

ਈਲਿਪਸ $9x^2 + 16y^2 = 144$ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਰਾਹੀਂ ਫੋਕਲ ਦੂਰੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ

- (a) 8 (b) 16
 (c) 32 (d) 4

118. The eccentricity of the conic $x^2 - 2x - 4y^2 = 0$ is

- (a) $\frac{1}{4}$ (b) $\frac{3}{2}$
 (c) $\frac{\sqrt{5}}{2}$ (d) $\frac{\sqrt{5}}{4}$

ਸੰਕੁਰੁਪ $x^2 - 2x - 4y^2 = 0$ ਦੀ ਅਸੈਂਟਰੀਸਿਟੀ ਹੈ

- (a) $\frac{1}{4}$ (b) $\frac{3}{2}$
 (c) $\frac{\sqrt{5}}{2}$ (d) $\frac{\sqrt{5}}{4}$

119. If e, e' are the eccentricities of hyperbolas $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ and $\frac{x^2}{b^2} - \frac{y^2}{a^2} = 1$, then

- (a) $e = e'$ (b) $e + e' = 0$
 (c) $e e' = 1$ (d) $\frac{1}{e^2} + \frac{1}{e'^2} = 1$

ਜੇਕਰ e, e' ਹਾਈਪਰਬੋਲਾ $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ ਅਤੇ $\frac{x^2}{b^2} - \frac{y^2}{a^2} = 1$ ਦੇ ਅਸੈਂਟਰੀਸਿਟੀ ਹਸਨ, ਫਿਰ

- (a) $e = e'$ (b) $e + e' = 0$
 (c) $e e' = 1$ (d) $\frac{1}{e^2} + \frac{1}{e'^2} = 1$

120. The ratio in which the line joining points $(2, 4, 5), (3, 5, -4)$ is divided by YZ -plane is

- (a) 2:3 (b) 3:2
 (c) -2:3 (d) 4:3

ਅਨੁਪਾਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂਆਂ $(2, 4, 5), (3, 5, -4)$ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਰੇਖਾ YZ -ਪਲੇਨ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ ਕੀਤੀ ਹੈ

- (a) 2:3 (b) 3:2
 (c) -2:3 (d) 4:3

(Maths)
 $3u + 2v = 24$
 $u + v = 12$

$(2, 4, 5)$
 $(3, 5, -4)$
 $m/2 = -2$

$(0, 1, 1)$
 24

$(3, 5, -4)$

$3u + 2v = 0$ for any member

$y^2 = 4x$
 $5x + 1 = 0$
 $5x - 1 = 0$

$\frac{22}{16} = \frac{11}{8} = 1.375$
 $a=4, b=3$
 $b^2 = 4^2 = 16$

121. The equations of the line through the point (2, 3, -5) and equally inclined to the axes are

- (a) $x - 2 = y - 3 = z + 5$ (b) $\frac{x+2}{3} = \frac{y+3}{-5} = \frac{z-5}{2}$
 (c) $\frac{x-2}{2} = \frac{y-3}{3} = \frac{z+5}{-5}$ (d) $x + 2 = y + 3 = z - 5$

ਬਿੰਦੂ (2, 3, -5) ਰਾਹੀਂ ਲੰਬਦੀ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲੜੀ ਰੇਖਾ ਦੀਆਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਹਨ:

- (a) $x - 2 = y - 3 = z + 5$ (b) $\frac{x+2}{3} = \frac{y+3}{-5} = \frac{z-5}{2}$
 (c) $\frac{x-2}{2} = \frac{y-3}{3} = \frac{z+5}{-5}$ (d) $x + 2 = y + 3 = z - 5$

122. The foot of the perpendicular from (a, β, γ) on Y-axis is

- (a) (a, 0, γ) (b) (a, 0, 0)
 (c) (a, β, 0) (d) (0, β, 0)

Y-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ 'ਤੇ (a, β, γ) ਤੋਂ ਲੰਬ ਦਾ ਪੈਰ ਹੈ

- (a) (a, 0, γ) (b) (a, 0, 0)
 (c) (a, β, 0) (d) (0, β, 0)

123. The straight line $\frac{x-3}{3} = \frac{y-2}{1} = \frac{z-1}{0}$ is

- (a) Parallel to X-axis (b) Parallel to Y-axis
 (c) Parallel to Z-axis (d) Perpendicular to Z-axis

ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ $\frac{x-3}{3} = \frac{y-2}{1} = \frac{z-1}{0}$ ਹੈ

- (a) X- ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ (b) Y- ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ
 (c) Z- ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ (d) Z- ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਲੰਬ

124. If a line in space makes angles α, β and γ with the co-ordinate axes, then $\cos 2\alpha + \cos 2\beta + \cos 2\gamma + \sin^2\alpha + \sin^2\beta + \sin^2\gamma =$

- (a) -1 (b) 0
 (c) 1 (d) 2

ਜੇਕਰ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਨਾਲ α, β ਅਤੇ γ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ $\cos 2\alpha + \cos 2\beta + \cos 2\gamma + \sin^2\alpha + \sin^2\beta + \sin^2\gamma =$

- (a) -1 (b) 0
 (c) 1 (d) 2

125. The angle between the lines $2x = 3y = -z$ and $6x = -y = -4z$ is

- (a) $\frac{\pi}{3}$ (b) $\frac{\pi}{4}$
 (c) $\frac{\pi}{2}$ (d) $\frac{\pi}{6}$

ਰੇਖਾਵਾਂ $2x = 3y = -z$ ਅਤੇ $6x = -y = -4z$ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਣ ਹੈ

- (a) $\frac{\pi}{3}$ (b) $\frac{\pi}{4}$
 (c) $\frac{\pi}{2}$ (d) $\frac{\pi}{6}$

$\cos 2\alpha = \cos^2\alpha - \sin^2\alpha$
 $= 2\cos^2\alpha - 1$
 $= 2\cos^2\alpha - 1 + 2\cos^2\beta - 1 + 2\cos^2\gamma - 1$
 $= 2\cos^2\alpha + 2\cos^2\beta + 2\cos^2\gamma - 3$
 $= 2(\cos^2\alpha + \cos^2\beta + \cos^2\gamma) - 3$
 $= 2(1) - 3 = -1$

$\cos^2\alpha + \sin^2\alpha + \cos^2\beta + \sin^2\beta + \cos^2\gamma + \sin^2\gamma$
 $= 1 + 1 + 1 = 3$

$\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{-1} \quad \frac{x}{6} = \frac{y}{-1} = \frac{z}{-4}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{-1} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{9} = \frac{z}{-3}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{9} = \frac{z}{-3}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{9} = \frac{z}{-3} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{27} = \frac{z}{-9}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{27} = \frac{z}{-9}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{27} = \frac{z}{-9} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{81} = \frac{z}{-27}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{81} = \frac{z}{-27}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{81} = \frac{z}{-27} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{243} = \frac{z}{-81}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{243} = \frac{z}{-81}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{243} = \frac{z}{-81} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{729} = \frac{z}{-243}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{729} = \frac{z}{-243}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{729} = \frac{z}{-243} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{2187} = \frac{z}{-729}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2187} = \frac{z}{-729}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2187} = \frac{z}{-729} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{6561} = \frac{z}{-2187}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{6561} = \frac{z}{-2187}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{6561} = \frac{z}{-2187} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{19683} = \frac{z}{-6561}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{19683} = \frac{z}{-6561}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{19683} = \frac{z}{-6561} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{59049} = \frac{z}{-19683}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{59049} = \frac{z}{-19683}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{59049} = \frac{z}{-19683} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{177147} = \frac{z}{-59049}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{177147} = \frac{z}{-59049}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{177147} = \frac{z}{-59049} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{531441} = \frac{z}{-177147}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{531441} = \frac{z}{-177147}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{531441} = \frac{z}{-177147} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{1594323} = \frac{z}{-531441}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1594323} = \frac{z}{-531441}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1594323} = \frac{z}{-531441} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{4782969} = \frac{z}{-1594323}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{4782969} = \frac{z}{-1594323}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{4782969} = \frac{z}{-1594323} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{14348907} = \frac{z}{-4782969}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{14348907} = \frac{z}{-4782969}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{14348907} = \frac{z}{-4782969} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{43046721} = \frac{z}{-14348907}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{43046721} = \frac{z}{-14348907}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{43046721} = \frac{z}{-14348907} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{129140163} = \frac{z}{-43046721}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{129140163} = \frac{z}{-43046721}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{129140163} = \frac{z}{-43046721} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{387420489} = \frac{z}{-129140163}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{387420489} = \frac{z}{-129140163}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{387420489} = \frac{z}{-129140163} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{1162261467} = \frac{z}{-387420489}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1162261467} = \frac{z}{-387420489}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1162261467} = \frac{z}{-387420489} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{3486784401} = \frac{z}{-1162261467}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{3486784401} = \frac{z}{-1162261467}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{3486784401} = \frac{z}{-1162261467} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{10460353203} = \frac{z}{-3486784401}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{10460353203} = \frac{z}{-3486784401}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{10460353203} = \frac{z}{-3486784401} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{31381059609} = \frac{z}{-10460353203}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{31381059609} = \frac{z}{-10460353203}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{31381059609} = \frac{z}{-10460353203} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{94143178827} = \frac{z}{-31381059609}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{94143178827} = \frac{z}{-31381059609}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{94143178827} = \frac{z}{-31381059609} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{282429536481} = \frac{z}{-94143178827}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{282429536481} = \frac{z}{-94143178827}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{282429536481} = \frac{z}{-94143178827} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{847288609443} = \frac{z}{-282429536481}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{847288609443} = \frac{z}{-282429536481}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{847288609443} = \frac{z}{-282429536481} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{2541865828329} = \frac{z}{-847288609443}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2541865828329} = \frac{z}{-847288609443}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2541865828329} = \frac{z}{-847288609443} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{7625597484987} = \frac{z}{-2541865828329}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{7625597484987} = \frac{z}{-2541865828329}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{7625597484987} = \frac{z}{-2541865828329} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{22876792454961} = \frac{z}{-7625597484987}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{22876792454961} = \frac{z}{-7625597484987}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{22876792454961} = \frac{z}{-7625597484987} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{68630377364883} = \frac{z}{-22876792454961}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{68630377364883} = \frac{z}{-22876792454961}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{68630377364883} = \frac{z}{-22876792454961} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{205891132094649} = \frac{z}{-68630377364883}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{205891132094649} = \frac{z}{-68630377364883}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{205891132094649} = \frac{z}{-68630377364883} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{617673396283947} = \frac{z}{-205891132094649}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{617673396283947} = \frac{z}{-205891132094649}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{617673396283947} = \frac{z}{-205891132094649} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{1853020188851841} = \frac{z}{-617673396283947}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1853020188851841} = \frac{z}{-617673396283947}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1853020188851841} = \frac{z}{-617673396283947} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{5559060566555523} = \frac{z}{-1853020188851841}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{5559060566555523} = \frac{z}{-1853020188851841}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{5559060566555523} = \frac{z}{-1853020188851841} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{16677181699666569} = \frac{z}{-5559060566555523}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{16677181699666569} = \frac{z}{-5559060566555523}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{16677181699666569} = \frac{z}{-5559060566555523} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{50031545098999707} = \frac{z}{-16677181699666569}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{50031545098999707} = \frac{z}{-16677181699666569}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{50031545098999707} = \frac{z}{-16677181699666569} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{150094635296999121} = \frac{z}{-50031545098999707}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{150094635296999121} = \frac{z}{-50031545098999707}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{150094635296999121} = \frac{z}{-50031545098999707} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{450283905890997363} = \frac{z}{-150094635296999121}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{450283905890997363} = \frac{z}{-150094635296999121}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{450283905890997363} = \frac{z}{-150094635296999121} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{1350851717672992089} = \frac{z}{-450283905890997363}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1350851717672992089} = \frac{z}{-450283905890997363}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1350851717672992089} = \frac{z}{-450283905890997363} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{4052555153018976267} = \frac{z}{-1350851717672992089}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{4052555153018976267} = \frac{z}{-1350851717672992089}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{4052555153018976267} = \frac{z}{-1350851717672992089} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{12157665459056928801} = \frac{z}{-4052555153018976267}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{12157665459056928801} = \frac{z}{-4052555153018976267}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{12157665459056928801} = \frac{z}{-4052555153018976267} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{36472996377170786403} = \frac{z}{-12157665459056928801}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{36472996377170786403} = \frac{z}{-12157665459056928801}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{36472996377170786403} = \frac{z}{-12157665459056928801} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{109418989131512359209} = \frac{z}{-36472996377170786403}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{109418989131512359209} = \frac{z}{-36472996377170786403}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{109418989131512359209} = \frac{z}{-36472996377170786403} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{328256967394537077627} = \frac{z}{-109418989131512359209}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{328256967394537077627} = \frac{z}{-109418989131512359209}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{328256967394537077627} = \frac{z}{-109418989131512359209} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{984770902183611232881} = \frac{z}{-328256967394537077627}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{984770902183611232881} = \frac{z}{-328256967394537077627}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{984770902183611232881} = \frac{z}{-328256967394537077627} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{2954312706550833700643} = \frac{z}{-984770902183611232881}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2954312706550833700643} = \frac{z}{-984770902183611232881}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2954312706550833700643} = \frac{z}{-984770902183611232881} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{8862938119652501101929} = \frac{z}{-2954312706550833700643}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{8862938119652501101929} = \frac{z}{-2954312706550833700643}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{8862938119652501101929} = \frac{z}{-2954312706550833700643} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{26588814358957503305787} = \frac{z}{-8862938119652501101929}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{26588814358957503305787} = \frac{z}{-8862938119652501101929}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{26588814358957503305787} = \frac{z}{-8862938119652501101929} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{79766443076872509917361} = \frac{z}{-26588814358957503305787}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{79766443076872509917361} = \frac{z}{-26588814358957503305787}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{79766443076872509917361} = \frac{z}{-26588814358957503305787} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{239299329230617529752083} = \frac{z}{-79766443076872509917361}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{239299329230617529752083} = \frac{z}{-79766443076872509917361}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{239299329230617529752083} = \frac{z}{-79766443076872509917361} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{717897987691852589256249} = \frac{z}{-239299329230617529752083}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{717897987691852589256249} = \frac{z}{-239299329230617529752083}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{717897987691852589256249} = \frac{z}{-239299329230617529752083} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{2153693963075557767768747} = \frac{z}{-717897987691852589256249}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2153693963075557767768747} = \frac{z}{-717897987691852589256249}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{2153693963075557767768747} = \frac{z}{-717897987691852589256249} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{6461081889226673303306241} = \frac{z}{-2153693963075557767768747}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{6461081889226673303306241} = \frac{z}{-2153693963075557767768747}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{6461081889226673303306241} = \frac{z}{-2153693963075557767768747} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{19383245667680019909918723} = \frac{z}{-6461081889226673303306241}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{19383245667680019909918723} = \frac{z}{-6461081889226673303306241}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{19383245667680019909918723} = \frac{z}{-6461081889226673303306241} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{58149737003040059729756169} = \frac{z}{-19383245667680019909918723}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{58149737003040059729756169} = \frac{z}{-19383245667680019909918723}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{58149737003040059729756169} = \frac{z}{-19383245667680019909918723} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{174449211009120179189268507} = \frac{z}{-58149737003040059729756169}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{174449211009120179189268507} = \frac{z}{-58149737003040059729756169}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{174449211009120179189268507} = \frac{z}{-58149737003040059729756169} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{523347633027360537567805521} = \frac{z}{-174449211009120179189268507}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{523347633027360537567805521} = \frac{z}{-174449211009120179189268507}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{523347633027360537567805521} = \frac{z}{-174449211009120179189268507} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{1570042899082081612703416563} = \frac{z}{-523347633027360537567805521}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1570042899082081612703416563} = \frac{z}{-523347633027360537567805521}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{1570042899082081612703416563} = \frac{z}{-523347633027360537567805521} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{4710128697246244838110249689} = \frac{z}{-1570042899082081612703416563}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{4710128697246244838110249689} = \frac{z}{-1570042899082081612703416563}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{4710128697246244838110249689} = \frac{z}{-1570042899082081612703416563} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{14130386091738734514330749067} = \frac{z}{-4710128697246244838110249689}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{14130386091738734514330749067} = \frac{z}{-4710128697246244838110249689}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{14130386091738734514330749067} = \frac{z}{-4710128697246244838110249689} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{42391158275216203542992247201} = \frac{z}{-14130386091738734514330749067}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{42391158275216203542992247201} = \frac{z}{-14130386091738734514330749067}$
 $\frac{x}{2} = \frac{y}{42391158275216203542992247201} = \frac{z}{-14130386091738734514330749067} \cdot \frac{1}{3} = \frac{y}{127173474825648610628976741603} = \frac{z}{-423911$

126. The distance between the planes $\vec{r} \cdot (2\vec{i} - \vec{j} + 3\vec{k}) = 4$ and $\vec{r} \cdot (6\vec{i} - 3\vec{j} + 9\vec{k}) = -13$ is

- (a) $\frac{5}{3\sqrt{14}}$ (b) $\frac{10}{3\sqrt{14}}$
 (c) $\frac{25}{3\sqrt{14}}$ (d) $\frac{1}{\sqrt{14}}$

ਦੋ ਪਲੇਨ $\vec{r} \cdot (2\vec{i} - \vec{j} + 3\vec{k}) = 4$ ਅਤੇ $\vec{r} \cdot (6\vec{i} - 3\vec{j} + 9\vec{k}) = -13$ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਹੈ:

- (a) $\frac{5}{3\sqrt{14}}$ (b) $\frac{10}{3\sqrt{14}}$
 (c) $\frac{25}{3\sqrt{14}}$ (d) $\frac{1}{\sqrt{14}}$

127. The shortest distance between the two lines $\vec{r} = (-3\vec{i} + 6\vec{j}) + s(-4\vec{i} + 3\vec{j} + 2\vec{k})$ and $\vec{r} = (-2\vec{i} + 7\vec{k}) + t(-4\vec{i} + \vec{j} + \vec{k})$ is

- (a) 7 (b) 1/3
 (c) 8 (d) 11

ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ $\vec{r} = (-3\vec{i} + 6\vec{j}) + s(-4\vec{i} + 3\vec{j} + 2\vec{k})$ ਅਤੇ $\vec{r} = (-2\vec{i} + 7\vec{k}) + t(-4\vec{i} + \vec{j} + \vec{k})$ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਊਨਤਮ ਦੂਰੀ ਹੈ

- (a) 7 (b) 1/3
 (c) 8 (d) 11

128. If θ is the angle between the planes $2x - y + 2z = 3$, $6x - 2y + 3z = 5$, then $\cos\theta$ is equal to

- (a) $\frac{20}{21}$ (b) $\frac{21}{20}$
 (c) $\frac{11}{20}$ (d) $\frac{20}{11}$

ਜੇਕਰ θ ਪਲੇਨ $2x - y + 2z = 3$ ਅਤੇ $6x - 2y + 3z = 5$ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਣ ਹੈ, ਫਿਰ $\cos\theta$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) $\frac{20}{21}$ (b) $\frac{21}{20}$
 (c) $\frac{11}{20}$ (d) $\frac{20}{11}$

129. If z is a complex number then $|z + 1| = \sqrt{3}|z - 1|$ represents

- (a) a straight line (b) a circle
 (c) an Ellipse (d) a Hyperbola

ਜੇਕਰ z ਇੱਕ ਜਟਿਲ ਸੰਖਿਆ ਹੈ ਫਿਰ $|z + 1| = \sqrt{3}|z - 1|$ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ (b) ਇੱਕ ਚੱਕਰ
 (c) ਇੱਕ ਅੰਡਾਕਾਰ (d) ਇੱਕ ਹਾਈਪਰਬੋਲਾ

130. The complex number $\frac{1+2i}{1-i}$ lies in

- (a) first quadrant (b) second quadrant
 (c) third quadrant (d) fourth quadrant

ਜਟਿਲ ਸੰਖਿਆ $\frac{1+2i}{1-i}$ ਮੌਜੂਦ ਹੈ

- (a) ਪਹਿਲੇ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿੱਚ (b) ਦੂਜੇ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿੱਚ
 (c) ਤੀਜੇ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿੱਚ (d) ਚੌਥੇ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿੱਚ

Handwritten notes and calculations:

16×4

$\frac{1+2i}{1-i} \times \frac{1+i}{1+i}$

$\frac{1+2i^2+2i+2i^2}{1-i^2}$

$\frac{1+2(-1)+2i+2(-1)}{1-(-1)}$

$\frac{1-2+2i-2}{1+1}$

$\frac{-3+2i}{2}$

$\frac{1+2i}{1-i} = \frac{-3+2i}{2}$

131. Number of solutions of $z^2 + |z|^2 = 0$, z is a non-zero complex number is

- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) infinitely many

$z^2 + |z|^2 = 0$ ਦੇ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਜਿਥੇ z ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸਿਫਰ ਜਟਿਲ ਅੰਕ ਹੈ

- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) ਅਣਗਿਣਤ

132. The modulus of $\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$ is

- (a) 0
(b) 1
(c) 2
(d) $\sqrt{2}$

$\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$ ਦਾ ਮੋਡੂਲਸ ਹੈ

- (a) 0
(b) 1
(c) 2
(d) $\sqrt{2}$

$$\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$$

$$\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$$

$$\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$$

$$\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$$

$$\frac{1+2i}{1-(1-i)^2}$$

133. The multiplicative inverse of $7+24i$ is

- (a) $\frac{7+24i}{625}$
(b) $\frac{7-24i}{625}$
(c) $\frac{24i-7}{625}$
(d) $-\frac{7+24i}{625}$

$7+24i$ ਦਾ ਗੁਣਕ ਉਲਟ ਹੈ

- (a) $\frac{7+24i}{625}$
(b) $\frac{7-24i}{625}$
(c) $\frac{24i-7}{625}$
(d) $-\frac{7+24i}{625}$

$$\frac{1+2i}{1+2i} = 1$$

$$\frac{1}{7+24i} \times \frac{7-24i}{7-24i}$$

134. $\left(\frac{1-i}{1+i}\right)^{100}$ is equal to

- (a) 1
(b) 0
(c) $\frac{1-i^{100}}{1+i^{100}}$
(d) $\frac{1-i}{1+i}$

$\left(\frac{1-i}{1+i}\right)^{100}$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) 1
(b) 0
(c) $\frac{1-i^{100}}{1+i^{100}}$
(d) $\frac{1-i}{1+i}$

$$\frac{1-i}{1+i} \times \frac{1-i}{1-i} = \frac{1-i^2}{1-i^2}$$

$$\frac{1-i^2}{1-i^2} = \frac{1+1}{1+1} = 1$$

135. The difference between two acute angles of a right angled triangle is $\frac{3\pi}{10}$ radians. The angles in degrees are

- (a) $60^\circ, 30^\circ$
(b) $70^\circ, 20^\circ$
(c) $72^\circ, 18^\circ$
(d) $38^\circ, 52^\circ$

ਇੱਕ ਸਮਕੋਣੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਦੋ ਨਿਊਨ ਕੋਣਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ $\frac{3\pi}{10}$ ਰੇਡੀਅਨ ਹਨ। ਕੋਣ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ

- (a) $60^\circ, 30^\circ$
(b) $70^\circ, 20^\circ$
(c) $72^\circ, 18^\circ$
(d) $38^\circ, 52^\circ$

D

$$i^4 = 1$$

$$-i \times i = -i^2 = 1$$

$$\left(\frac{1-i}{1+i}\right)^{100} = (-1)^{100} = 1$$

(Maths) 54

136. If $\tan A = \frac{1}{2}$ and $\tan B = \frac{1}{3}$, then $A+B =$

- (a) $\frac{\pi}{6}$ (b) $\frac{\pi}{2}$
 (c) $\frac{\pi}{4}$ (d) zero

ਜੇਕਰ $\tan A = \frac{1}{2}$ ਅਤੇ $\tan B = \frac{1}{3}$ ਫਿਰ $A+B =$

- (a) $\frac{\pi}{6}$ (b) $\frac{\pi}{2}$
 (c) $\frac{\pi}{4}$ (d) zero

137. If $\sin x + \sin^2 x = 1$ then $\cos^2 x + \cos^4 x =$

- (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) 2

ਜੇਕਰ $\sin x + \sin^2 x = 1$ ਫਿਰ $\cos^2 x + \cos^4 x =$

- (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) 2

138. The value of $\frac{\cot x - \tan x}{\cot 2x}$ is

- (a) 1 (b) -1
 (c) 2 (d) 4

$\frac{\cot x - \tan x}{\cot 2x}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 1 (b) -1
 (c) 2 (d) 4

139. The general solution of $\sin \theta = \frac{\sqrt{3}}{2}$ is

- (a) $n\pi + \frac{\pi}{3}$ (b) $n\pi - \frac{\pi}{3}$
 (c) $n\pi + (-1)^n \frac{\pi}{3}$ (d) $n\pi + (-1)^n \frac{\pi}{6}$, n is an integer

$\sin \theta = \frac{\sqrt{3}}{2}$ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਹੱਲ ਹੈ

- (a) $n\pi + \frac{\pi}{3}$ (b) $n\pi - \frac{\pi}{3}$
 (c) $n\pi + (-1)^n \frac{\pi}{3}$ (d) $n\pi + (-1)^n \frac{\pi}{6}$, n is an integer

140. The number of values of x for $2 \sin^2 x + 5 \sin x - 3 = 0$ in $[0, \pi]$ is

- (a) 0 (b) 1
 (c) 2 (d) 3

$[0, \pi]$ ਵਿੱਚ $2 \sin^2 x + 5 \sin x - 3 = 0$ ਲਈ x ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ

- (a) 0 (b) 1
 (c) 2 (d) 3

*Sum + Sin +
 Sin + Cos +
 Cos + Sin +
 Sin + Cos*

*Cos + Sin
 Sin + Cos*

*2 Sin Cos + Sin
 2 Sin Cos + Sin*

$\frac{\pi}{6}$

141. If $z = xy f\left(\frac{x}{y}\right)$ then $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} =$

- (a) z (b) 0
 (c) $\frac{1}{z}$ (d) $2z$

ਜੇਕਰ $z = xy f\left(\frac{x}{y}\right)$ ਫਿਰ $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} =$

- (a) z (b) 0
 (c) $\frac{1}{z}$ (d) $2z$

$\frac{\partial}{\partial x} y f\left(\frac{x}{y}\right) = \dots$

$\frac{\partial}{\partial x} e^{xyz} = \dots$

142. If $u = e^{xyz}$ then $\frac{\partial u}{\partial x} =$

- (a) e^{xyz} (b) e^{xyz-1}
 (c) xe^{xyz} (d) yze^{xyz}

ਜੇਕਰ $u = e^{xyz}$ ਫਿਰ $\frac{\partial u}{\partial x} =$

- (a) e^{xyz} (b) e^{xyz-1}
 (c) xe^{xyz} (d) yze^{xyz}

143. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{2xy^2}{x^2+y^4}$

- (a) is equal to 0 (b) is equal to 2
 (c) is infinite (d) does not exist

$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{2xy^2}{x^2+y^4}$

- (a) 0 ਦੇ ਬਰਾਬਰ (b) 2 ਦੇ ਬਰਾਬਰ
 (c) ਅਨੰਤ (d) ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

144. If f_x and f_y are both differentiable at a point (a, b) of the domain of definition of a function f , then $f_{xy}(a, b) = f_{yx}(a, b)$ is

- (a) Schwartz's Theorem (b) Young's Theorem
 (c) Implicit Function Theorem (d) Inverse Function Theorem

ਜੇਕਰ f_x ਅਤੇ f_y ਦੋਵੇਂ ਫਲਨ f ਦੇ ਡੂਮੇਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ (a, b) ਤੇ ਵਿਭੇਦਯੋਗ ਹਨ, ਫਿਰ $f_{xy}(a, b) = f_{yx}(a, b)$ ਹੈ

- (a) ਸ਼ਵਾਰਟਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ (b) ਯੰਗ ਸਿਧਾਂਤ
 (c) ਇੰਪਲੀਸਿਟ ਫਲਨ ਸਿਧਾਂਤ (d) ਵਿਪਰੀਤ ਫਲਨ ਸਿਧਾਂਤ

145. For the function $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2}, & (x, y) \neq (0,0) \\ 0, & (x, y) = (0,0) \end{cases}$

- (a) $f_x(0,0)$ does not exist (b) $f_y(0,0)$ does not exist
 (c) $f_x(0,0)$ and $f_y(0,0)$ both exist (d) $f(x,y)$ is continuous at $(0,0)$

ਫਲਨ $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2}, & (x, y) \neq (0,0) \\ 0, & (x, y) = (0,0) \end{cases}$

- (a) $f_x(0,0)$ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ (b) $f_y(0,0)$ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
 (c) $f_x(0,0)$ ਅਤੇ $f_y(0,0)$ ਦੋਵੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ (d) $f(x,y)$, $(0,0)$ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ

The number of ways in which a committee of 6 members can be formed from 8 gentlemen and 4 ladies so that the committee contains at least 3 ladies is

- (a) 252 (b) 96
 (c) 15 (d) 420

ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 8 ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 4 ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ 6 ਸੱਦਸਿਆ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 3 ਔਰਤਾਂ ਹਨ

- (a) 252 (b) 96
 (c) 15 (d) 420

147. Out of letters of word CALCUTTA, number of different words formed are

- (a) 5040 (b) 2520
 (c) 840 (d) 210

CALCUTTA ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ:

- (a) 5040 (b) 2520
 (c) 840 (d) 210

148. In an examination, a student has to answer 4 questions out of 6. Questions 1 and 2 are compulsory. The number of ways in which the student can make the choice is

- (a) 4 (b) 6
 (c) 24 (d) 12

ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ 6 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਣੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅਤੇ 2 ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

- (a) 4 (b) 6
 (c) 24 (d) 12

149. Among 14 players, 5 are bowlers. In how many ways a team of 11 may be formed with at least 4 bowlers?

- (a) 262 (b) 265
 (c) 264 (d) 263

14 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਗੇਂਦਬਾਜ਼ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 4 ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ 11 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

- (a) 262 (b) 265
 (c) 264 (d) 263

150. 'The factoring of any integer n into primes is unique, apart from the order of the factors' is

- (a) Fundamental Theorem of algebra (b) Prime Number Theorem
 (c) Chinese Remainder Theorem (d) Fundamental Theorem of arithmetic

'ਪ੍ਰਾਈਮ ਫੈਕਟਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ', ਕਿਸੇ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਨੂੰ ਅਭਾਜ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ

- (a) ਅਲਜਬਰਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਿਧਾਂਤ (b) ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆ ਸਿਧਾਂਤ
 (c) ਚਾਈਨੀਜ਼ ਰੀਮੇਂਡਰ ਸਿਧਾਂਤ (d) ਗਣਿਤ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਿਧਾਂਤ

$$\frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{3 \times 2} = 10C_7 = 120$$

$$\frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{3 \times 2} = 10C_7 = 120$$

$$8C_3 \times 4C_3$$

12

$$9C_3 \times 8C_3$$

$$\frac{630}{8} = 78.75$$

adta 247

1. The number of words which can be made out of the letter MOBILE when consonants always occupy odd places, is

- (a) 20 (b) 36
(c) 9 (d) 30

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਵਰਨ MOBILE ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਅੰਜਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਖਮ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਹੈ

- (a) 20 (b) 36
(c) 9 (d) 30

2. Which one of the following statement is incorrect ?

- (a) Every cyclic group is abelian.
(b) If every element of a group is its own inverse then the group is abelian.
(c) The ring of integers is not an ideal of the ring of rational numbers.
(d) Every subgroup of a non-abelian group is non-abelian.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ ?

- (a) ਹਰੇਕ ਚੱਕਰੀ ਸਮੂਹ abelian ਹੈ
(b) ਜੇਕਰ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੂਲ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਇਹ ਸਮੂਹ abelian ਹੈ
(c) ਪੂਰਨ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਘੇਗ, ਅਨੁਪਾਤਕ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਘੇਗ ਦਾ ਪੁਮਾਣਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
(d) ਇੱਕ non-abelian ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਸਮੂਹ non-abelian ਹੈ

3. Which one of the following statement is correct ?

- (a) A field has no ideals.
(b) Every subgroups of an abelian group is abelian.
(c) A unique factorization domain is a Euclidean domain.
(d) Every maximal ideal is prime.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ ?

- (a) ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੋਈ ਲਕੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
(b) ਇੱਕ abelian ਦਾ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਸਮੂਹ abelian ਹੈ
(c) ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣਨਯੋਗ ਡੂਮੇਨ Euclidean ਡੂਮੇਨ ਹੈ
(d) ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਤਮ ਲਕੜ ਅਭਾਜ ਹੈ

4. For the Euler ϕ function, $\phi(6) =$

- (a) 1 (b) 2
(c) 3 (d) 4

Euler ϕ ਫਲਨ $\phi(6) =$ ਲਈ

- (a) 1 (b) 2
(c) 3 (d) 4

5. If a and b are positive integers such that their H.C.F. $(a, b) = 1$ then $(a+b, a-b)$ is

- (a) 1 (b) 2
(c) either 1 or 2 (d) neither 1 nor 2

ਜੇਕਰ a ਅਤੇ b ਦੇ ਧਨਾਤਮਕ ਪੂਰਨਅੰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦਾ H.C.F. $(a, b) = 1$ ਫਿਰ $(a+b, a-b)$ ਹੈ

- (a) 1 (b) 2
(c) ਜਾਂ 1 ਜਾਂ 2 (d) ਨਾ 1 ਨਾ 2

6. Let Q^+ be the set of rational numbers with operation $**$ defined by $a * b = \frac{ab}{1+a+b}$, $a, b \in Q^+$. The identity of the group $(Q^+, *)$ is

- (a) 0 (b) 1
(c) 2 (d) 3

ਮੰਨ ਲਓ Q^+ . $a * b = \frac{ab}{1+a+b}$, $a, b \in Q^+$ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਤ ਓਪਰੇਸ਼ਨ $*$ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਕ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਹੈ, ਫਿਰ ਸਮੂਹ $(Q^+, *)$ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ

- (a) 0 (b) 1
(c) 2 (d) 3

7. In the ring of integers, every ideal is

- (a) prime (b) maximal
(c) principal (d) prime and maximal

ਪੂਰਨ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਲਕੜ ਹੈ

- (a) ਅਭਾਜ (b) ਅਧਿਕਤਮ
(c) ਮੂਲ (d) ਅਭਾਜ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ

8. If p and q stand for statements

p : it is hot, q : it is humid then $p \wedge (\neg q)$ stands for

- (a) It is hot and humid. (b) It is humid but not hot.
(c) It is hot and it is not humid. (d) It is neither hot nor humid.

ਜੇਕਰ p ਅਤੇ q ਕਥਨ ਹਨ

p : ਇਹ ਗਰਮ ਹੈ, q : ਇਹ ਸਿੱਲਾ ਹੈ ਫਿਰ $p \wedge (\neg q)$ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ

- (a) ਇਹ ਗਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਲਾ ਹੈ (b) ਇਹ ਸਿੱਲਾ ਹੈ ਪਰ ਗਰਮ ਨਹੀਂ
(c) ਇਹ ਗਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (d) ਇਹ ਨਾਂ ਤਾਂ ਗਰਮ ਹੈ ਨਾ ਸਿੱਲਾ

9. 'Every group is isomorphic to a permutation group' is

- (a) Fundamental theorem of Arithmetic (b) Fundamental theorem of Algebra
(c) Chinese remainder theorem (d) Cayley theorem

'ਹਰੇਕ ਸਮੂਹ ਕ੍ਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਮੂਹ ਤੋਂ isomorphic ਹੁੰਦਾ ਹੈ' ਇਹ ਹੈ

- (a) ਅੰਕਗਣਿਤ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ (b) Algebra ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ
(c) ਚੀਨੀ ਰੀਮੇਂਡਰ ਸਿਧਾਂਤ (d) Cayley ਸਿਧਾਂਤ

10. A root of the equation $x^3 - x - 4 = 0$ lies between

- (a) 0 and 1 (b) 1 and 2
(c) 2 and 3 (d) 1 and 3/2

ਸਮੀਕਰਨ $x^3 - x - 4 = 0$ ਮੂਲ ਇਸ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

- (a) 0 ਅਤੇ 1 (b) 1 ਅਤੇ 2
(c) 2 ਅਤੇ 3 (d) 1 ਅਤੇ 3/2

$ax^2 = 9$
 $ax = 3$

$\frac{ax^2}{x} = \frac{9}{3}$

$ax = 3$

(3)

ex.
 $\frac{ax^2}{x} = \frac{9}{3}$
 $ax = 3$

M, B, L
 $3 \times 2 \times 2 = 12$

M, B, L
3 2 1

1/2

$x^3 - x - 4 = 0$
 $x^3 - 1 - x - 3 = 0$
 $(x-1)(x^2+x+1) - (x+3) = 0$
 $x^2 + 2x - 2 = 0$
 $x = \frac{-2 \pm \sqrt{4+8}}{2} = \frac{-2 \pm \sqrt{12}}{2} = -1 \pm \sqrt{3}$
Maths

11. Newton-Raphson method fails when
- (a) $f(x)$ is negative
  - (b) $f(x)$ is too large
  - (c) $f(x)$ is zero
  - (d) None of these
- Newton-Raphson ਵਿਧੀ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ
- (a) $f(x)$ ਠੀਕ ਠੀਕ ਹੈ
  - (b) $f(x)$ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ
  - (c) $f(x)$ ਸਿਫਰ ਹੈ
  - (d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

12. Which of the following method always converges?
- (a) Bisection
  - (b) Newton - Raphson
  - (c) Secant Method
  - (d) Iteration Method
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਨਵਰਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (a) ਬਾਈਸੈਕਸ਼ਨ
  - (b) ਨਿਊਟਨ-ਰੈਫਸਨ
  - (c) Secant ਵਿਧੀ
  - (d) Iteration ਵਿਧੀ

13. Forward difference operator Δ and shift operator E are related by
- (a) $\Delta = E - 1$
  - (b) $\Delta = E + 1$
  - (c) $\Delta = E + 2$
  - (d) $\Delta + 2 = E$
- Forward ਅੰਤਰ ਚਾਲਕ Δ ਅਤੇ shift operator E ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ
- (a) $\Delta = E - 1$
  - (b) $\Delta = E + 1$
  - (c) $\Delta = E + 2$
  - (d) $\Delta + 2 = E$

14. The number of sub-intervals in Simpson's $\frac{3}{8}$ th rule are multiples of
- (a) 2
  - (b) 3
  - (c) 4
  - (d) 8
- Simpson ਦੇ $\frac{3}{8}$ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਗੁਣਜ ਹੈ
- (a) 2
  - (b) 3
  - (c) 4
  - (d) 8

15. Runge-Kutta methods are used to solve
- (a) Partial differential equation
  - (b) Wave equation
  - (c) Heat equation
  - (d) Ordinary differential equation
- Runge-Kutta ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇਸਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- (a) ਅੰਸ਼ਕ ਭੇਦਾਤਮਕ ਸਮੀਕਰਨ
  - (b) ਤਰੰਗ ਸਮੀਕਰਨ
  - (c) ਤਾਪ ਸਮੀਕਰਨ
  - (d) ਸਧਾਰਨ ਭੇਦਾਤਮਕ ਸਮੀਕਰਨ

16. Which of the following is not a measure of dispersion?
- (a) Variance
  - (b) Mean deviation
  - (c) Mode
  - (d) Standard deviation
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਸਾਰ ਦਾ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ
- (a) ਭਿੰਨਤਾ
  - (b) ਮੱਧ ਵਿਚਲਣ
  - (c) ਬਹੁਲਕ
  - (d) ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਣ

17. The difference between the greatest and the least value of observation is called
- (a) Variance
  - (b) Standard deviation
  - (c) Mean deviation
  - (d) Range
- ਕਥਨ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਅਤੇ ਨਿਊਨਤਮ ਮੁੱਲ ਵਿਚਲਾ ਫਰਕ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ
- (a) ਭਿੰਨਤਾ
  - (b) ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਣ
  - (c) ਮੱਧ ਵਿਚਲਣ
  - (d) ਵਿਸਥਾਰ

18. The variance of the data 2, 4, 6, 8, 10 is
- (a) 6
  - (b) 8
  - (c) 10
  - (d) 12
- 2, 4, 6, 8, 10 ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ
- (a) 6
  - (b) 8
  - (c) 10
  - (d) 12

19. The mean deviation of the numbers 3, 4, 5, 6, 7 is
- (a) 0
  - (b) 12
  - (c) 4
  - (d) 5
- ਅੰਕਾਂ 3, 4, 5, 6, 7 ਦਾ ਮੱਧ ਵਿਚਲਣ ਹੈ
- (a) 0
  - (b) 12
  - (c) 4
  - (d) 5

20. There are four addressed envelopes. The probability that all letters are not placed in the right envelopes is
- (a) $\frac{1}{4}$
  - (b) $\frac{3}{4}$
  - (c) $\frac{23}{24}$
  - (d) $\frac{1}{24}$
- ਚਾਰ ਪਤਾ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਲਿਫਾਫੇ ਹਨ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸਹੀ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ

21. Four coins are tossed. The chance that there should be two tails is
- (a) $\frac{1}{8}$
  - (b) $\frac{1}{4}$
  - (c) $\frac{3}{8}$
  - (d) $\frac{1}{16}$

- ਚਾਰ ਸਿੱਕੇ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿ ਦੋ ਟੇਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
- (a) $\frac{1}{8}$
  - (b) $\frac{1}{4}$
  - (c) $\frac{3}{8}$
  - (d) $\frac{1}{16}$

Handwritten notes for Q18:

$$\frac{2^2 + 4^2 + 6^2 + 8^2 + 10^2}{5} - (5)^2$$

$$= \frac{4 + 16 + 36 + 64 + 100}{5} - 25$$

$$= \frac{220}{5} - 25 = 44 - 25 = 19$$

Handwritten notes for Q13:

$$E = \Delta + 1$$

$$\Delta = E - 1$$

Handwritten notes for Q20:

$$1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

Handwritten notes for Q21:

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = 6$$

$$\frac{6}{2^4} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

22. The probability of three mutually exclusive events A, B, C are $\frac{3}{2}, \frac{1}{1}, \frac{1}{2}$ respectively, is the

- statement
- (a) true
 (b) wrong
 (c) could be either
 (d) do not know
- Three mutually exclusive events A, B, C are given. Probability of A is $\frac{3}{2}$, B is $\frac{1}{1}$, and C is $\frac{1}{2}$. Since probabilities cannot be greater than 1, the question is flawed.

23. If the mean of a Binomial distribution is 20 and standard deviation is 4, then number of

- events is
- (a) 25
 (b) 50
 (c) 75
 (d) 100
- Mean = np = 20, SD = $\sqrt{npq}$ = 4. Solving for n and p gives n = 100, p = 0.2.

24. A speaks truth in 60 percent cases and B speaks truth in 70 percent cases. The probability that they will say the same thing while describing a single event is

- (a) 0.38
 (b) 0.42
 (c) 0.12
 (d) 0.54
- Probability = $0.6 \times 0.7 + 0.4 \times 0.3 = 0.42$

25. In a non-leap year, the probability of getting 53 Sundays or 53 Tuesdays or 53 Thursdays is

- (a) $\frac{1}{7}$
 (b) $\frac{2}{7}$
 (c) $\frac{3}{7}$
 (d) $\frac{4}{7}$
- Handwritten notes: $\frac{6 \times 5}{7} = \frac{30}{7}$, $\frac{6 \times 4}{7} = \frac{24}{7}$, $\frac{6 \times 3}{7} = \frac{18}{7}$, $\frac{6 \times 2}{7} = \frac{12}{7}$, $\frac{6 \times 1}{7} = \frac{6}{7}$

26. A problem in Mathematics is given to 3 students whose chances of solving it individually are $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}$ and $\frac{1}{4}$. The probability that the problem will be solved at least by one is

- (a) $\frac{1}{2}$
 (b) $\frac{1}{3}$
 (c) $\frac{1}{4}$
 (d) $\frac{1}{12}$
- Handwritten notes: $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} - \frac{1}{6} - \frac{1}{12} - \frac{1}{24} + \frac{1}{24} = \frac{17}{24}$

29. Which of the following statement is correct ?

- (a) Every linear programming problem (L.P.P.) admits an optimal solution.
 (b) A L.P.P. admits a unique solution.
 (c) If a L.P.P. admits two optimal solutions, then it has an infinite numbers of optimal solutions.
 (d) A L.P.P. always admits two optimal solutions.

- (a) $\frac{1}{2}$ of the feasible region is shaded.
 (b) $\frac{1}{3}$ of the feasible region is shaded.
 (c) $\frac{1}{4}$ of the feasible region is shaded.
 (d) $\frac{1}{6}$ of the feasible region is shaded.

30. Maximum or minimum of the objective function subject to given constraints, occurs only at the boundary or the corner points of the feasible region. This theorem is known as

- (a) Algebra
 (b) Arithmetic
 (c) Calculus
 (d) Extreme points
- Handwritten notes: $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} - \frac{1}{6} - \frac{1}{12} - \frac{1}{24} + \frac{1}{24} = \frac{17}{24}$

27. With the symbols having their usual meanings, the standard deviation of the Binomial

- distribution is
- (a) $\sqrt{np}$
 (b) $\sqrt{npq}$
 (c) npq
 (d) pd
- Handwritten note: $\sqrt{npq}$

28. Which one of the following is true ?

- (a) If the mean of a Poisson distribution is 5 then its variance is 10.
 (b) The mean of a Binomial distribution is 5 and standard deviation is 3.
 (c) The mean and variance of Poisson distribution are equal.
 (d) Skewness indicates peakedness of the frequency distribution.
- Handwritten note: $\sqrt{np}$

- (a) $\frac{1}{2}$ of the feasible region is shaded.
 (b) $\frac{1}{3}$ of the feasible region is shaded.
 (c) $\frac{1}{4}$ of the feasible region is shaded.
 (d) $\frac{1}{6}$ of the feasible region is shaded.

- (a) Every linear programming problem (L.P.P.) admits an optimal solution.
 (b) A L.P.P. admits a unique solution.
 (c) If a L.P.P. admits two optimal solutions, then it has an infinite numbers of optimal solutions.
 (d) A L.P.P. always admits two optimal solutions.

- (a) $\frac{1}{2}$ of the feasible region is shaded.
 (b) $\frac{1}{3}$ of the feasible region is shaded.
 (c) $\frac{1}{4}$ of the feasible region is shaded.
 (d) $\frac{1}{6}$ of the feasible region is shaded.

30. Maximum or minimum of the objective function subject to given constraints, occurs only at the boundary or the corner points of the feasible region. This theorem is known as

- (a) Algebra
 (b) Arithmetic
 (c) Calculus
 (d) Extreme points
- Handwritten notes: $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} - \frac{1}{6} - \frac{1}{12} - \frac{1}{24} + \frac{1}{24} = \frac{17}{24}$

31. A weight W hangs by a string and is drawn aside by a horizontal force and the tension in the string are

- (a) $\sqrt{3}W, W$
- (b) $\sqrt{3}W, 2W$
- (c) $2W, W$
- (d) $3W, W$

32. Two parallel forces not having the same line of action form a couple if they are

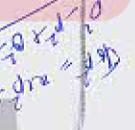
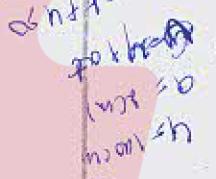
- (a) like and unequal
- (b) like and equal
- (c) equal and unlike
- (d) unequal and unlike

33. A particle is in equilibrium under three forces. Two of the forces act at right angles to one another, one being double the other. The third force has a magnitude of 10 Newtons. The magnitude of the other two (in Newton) is

- (a) $2\sqrt{5}, 4\sqrt{5}$
- (b) 2, 3
- (c) $2\sqrt{5}, 3\sqrt{5}$
- (d) $2\sqrt{3}, 2\sqrt{5}$

34. The resultant of non-parallel forces and a couple in a plane always reduces to

- (a) a single force
- (b) a couple
- (c) two forces
- (d) None of these

(Maths)

8

D

D

9

(Maths)

35. A body is in equilibrium under the action of three coplanar forces, then

- (a) they must act in a straight line
- (b) they must meet in a point
- (c) their horizontal and vertical components are equal
- (d) they must either meet in a point or be parallel

36. If the resultant of two forces $2P$ and $\sqrt{2}P$ is $\sqrt{10}P$, then the angle between them will be

- (a) π
- (b) $\frac{3}{4}\pi$
- (c) $\frac{3}{2}\pi$
- (d) $\frac{3}{8}\pi$

37. A particle starts with a velocity of 100 cm/sec and moves with a uniform retardation of 2 cm/sec². Its velocity will be zero after

- (a) 25 seconds
- (b) 50 seconds
- (c) 100 seconds
- (d) 2 seconds

38. Maximum range for a given particle is possible only when angle of projection is

- (a) $\frac{\pi}{4}$
- (b) $\frac{\pi}{2}$
- (c) $\frac{3\pi}{4}$
- (d) $\frac{5\pi}{4}$

39. A constant force acting on a body of mass 20g produces in it a velocity of 27 cm/sec in 6 seconds. If the body starts from rest, the magnitude of the force in Dynes is

- (a) 90
- (b) 50
- (c) 60
- (d) 80

20g ਪੁੰਜ ਵੀ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤਿ ਬਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ 6 ਸੈਕਿੰਡ ਵਿਚ 27 cm/sec ਦਾ ਵੇਗ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸਤੂ ਸਥਿਰਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ Dynes ਵਿਚ ਬਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ

2.5
3
2.5
2.5

space

40. Let A and B be 3×3 matrices such that $AB = 0$. Then
 (a) $A = 0$ and $B = 0$ (b) $A = 0$ or $B = 0$
 (c) $|A| = 0$ and $|B| = 0$ (d) either $|A| = 0$ or $|B| = 0$
 ਮੰਨ ਲਓ A ਅਤੇ B ਦੋ 3×3 ਮੈਟਰਿਕਸ ਹਨ ਤਾਂ $AB=0$, ਫਿਰ
 (a) $A = 0$ ਅਤੇ $B = 0$ (b) $A = 0$ ਜਾਂ $B = 0$
 (c) $|A| = 0$ ਅਤੇ $|B| = 0$ (d) ਜਾਂ $|A| = 0$ ਜਾਂ $|B| = 0$

41. The system of equations $\begin{cases} x + 2y = 11 \\ -2x - 4y = 22 \end{cases}$ has
 (a) only one solution (b) finitely many solutions
 (c) no solution (d) infinitely many solutions
 ਸਮੀਕਰਨਾਂ $\begin{cases} x + 2y = 11 \\ -2x - 4y = 22 \end{cases}$ ਦੇ
 (a) ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੱਲ (b) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੀਮਤ ਹੱਲ
 (c) ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ (d) ਅਨੰਤ ਹੱਲ

42. If A is a skew symmetric matrix then $|A| =$
 (a) 1 (b) -1
 (c) 0 (d) 2
 ਜੇਕਰ A ਇੱਕ skew symmetric ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੈ $|A| =$
 (a) 1 (b) -1
 (c) 0 (d) 2

43. For a 3×3 matrix A, if $|A| = 4$ then $|\text{Adj } A| =$
 (a) -4 (b) 4
 (c) 64 (d) 16
 ਇੱਕ 3×3 ਮੈਟਰਿਕਸ A ਲਈ, ਜੇਕਰ $|A| = 4$, $|\text{Adj } A| =$
 (a) -4 (b) 4
 (c) 64 (d) 16

44. If $AB = A$ and $BA = B$ then B^2 is equal to
 (a) I (b) O
 (c) A (d) B
 ਜੇਕਰ $AB=A$ ਅਤੇ $BA=B$, ਫਿਰ B^2 ਬਰਾਬਰ ਹੈ
 (a) I (b) O
 (c) A (d) B

45. If A is an orthogonal matrix then $|A| =$
 (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) either 1 or -1
 ਜੇ A ਇੱਕ ਆਰਥੋਗੋਨਲ ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੈ ਫਿਰ $|A| =$
 (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) either 1 or -1

46. Rank of unit matrix of order 4 is
 (a) 0 (b) 1
 (c) 4 (d) 3
 4 ਦਰਜੇ ਦੇ ਇਕਾਈ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹੈ
 (a) 0 (b) 1
 (c) 4 (d) 3

47. Which one of the following statement is true?
 (a) If rank A = 2 and rank B = 3 then rank (AB) = 6.
 (b) Every square matrix does not satisfy its characteristic equation.
 (c) If λ is an eigen value of an orthogonal matrix then $\frac{1}{\lambda}$ is also its eigen value.
 (d) The eigen values of a skew symmetric matrix are all real.
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ ?
 (a) ਜੇਕਰ rank A = 2 ਅਤੇ rank B = 3 ਫਿਰ Rank (AB) = 6
 (b) ਹਰ ਵਰਗ ਮੈਟਰਿਕਸ ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਤ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
 (c) ਜੇਕਰ λ ਇੱਕ orthogonal matrix ਦਾ eigen ਮੁੱਲ ਹੈ ਤਾਂ $\frac{1}{\lambda}$ ਵੀ eigen ਮੁੱਲ ਹੈ
 (d) ਇੱਕ skew symmetric matrix ਦੇ eigen ਮੁੱਲ ਅਸਲ ਹਨ

48. If A and B are square matrices of order 3 such that $|A| = -1$, $|B| = 3$ then $|3AB| =$
 (a) -9 (b) -81
 (c) -27 (d) 81
 ਜੇਕਰ A ਅਤੇ B 3 ਦਰਜੇ ਦੇ ਵਰਗ ਮੈਟਰਿਕਸ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ $|A| = -1$, $|B| = 3$ ਫਿਰ $|3AB| =$
 (a) -9 (b) -81
 (c) -27 (d) 81

49. If a matrix A is symmetric as well as skew symmetric then A is a
 (a) diagonal matrix (b) zero matrix
 (c) unit matrix (d) triangular matrix
 ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮੈਟਰਿਕਸ A, symmetric ਅਤੇ skew symmetric ਹੈ ਫਿਰ A ਹੈ
 (a) ਵਿਕਰਣੀ ਮੈਟਰਿਕਸ (b) ਸਿਫਰ ਮੈਟਰਿਕਸ
 (c) ਇਕਾਈ ਮੈਟਰਿਕਸ (d) ਤਿਕੋਣਾ ਮੈਟਰਿਕਸ

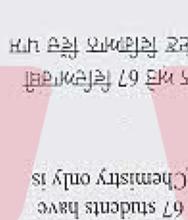
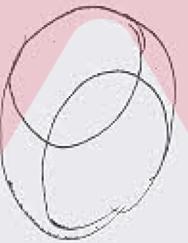
50. The set $\{x : x \text{ is integer, } x^2 = 4 \text{ and } 2x = 6\}$ is equal to
 (a) $\{2, 3\}$ (b) $\{-2, 3\}$
 (c) $\{2, -2, 3\}$ (d) $\emptyset$
 ਸੈੱਟ $\{x : x \text{ is integer, } x^2 = 4 \text{ ਅਤੇ } 2x = 6\}$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
 (a) $\{2, 3\}$ (b) $\{-2, 3\}$
 (c) $\{2, -2, 3\}$ (d) $\emptyset$

55. If $|x| < 1$ and $y = x - x^2 + x^3 - x^4 + \dots$, then the value of x is
- (a) y
 (b) $1/y$
 (c) $y - 1/y$
 (d) $y/(1-y)$
56. If $|x| < 1$ and $y = x - x^2 + x^3 - x^4 + \dots$, then the value of x is
- (a) y
 (b) $1/y$
 (c) $y - 1/y$
 (d) $y/(1-y)$

54. If a, b, c are in G.P., then $\log_a x, \log_b x, \log_c x$ are in
- (a) A.P.
 (b) G.P.
 (c) H.P.
 (d) None of these
53. In a class of 100 students, 55 students have passed in Mathematics and 67 students have passed in Chemistry. Then the number of students who have passed in Chemistry only is
- (a) 22
 (b) 33
 (c) 10
 (d) 45

52. If A and B are two sets such that $A \cup B = A \cap B$ then
- (a) $A \subset B$
 (b) $B \subset A$
 (c) $A = B$
 (d) None of these
51. If $A = \{x : x \text{ is real, } |x| < 1\}$, $B = \{x : x \text{ is real, } |x-1| \geq 1\}$ then $A \cap B$ is equal to
- (a) $]-1, 0]$
 (b) $]-1, 2]$
 (c) $]-1, 2]$
 (d) $]-1, 2]$

57. Sum of n terms of the series $\sqrt{2} + \sqrt{8} + \sqrt{18} + \sqrt{32} + \dots$ is
- (a) $\frac{n(n+1)}{2}$
 (b) $\frac{n\sqrt{2}}{2}$
 (c) $\sqrt{2}(n+1)n$
 (d) $2n(n+1)$
58. If P, Q, R are the A.M., G.M., H.M. respectively between any two rational numbers a and b, then $P - Q$ is
- (a) $\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{2}$
 (b) $\frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{2}$
 (c) $\frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{\sqrt{a} + \sqrt{b}}$
 (d) $\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{(\sqrt{a} + \sqrt{b})^2}$

60. Infimum of the set of all positive even integers is
- (a) 0
 (b) 2
 (c) 1
 (d) ∞
61. Infimum of the set of all positive even integers is
- (a) 0
 (b) 2
 (c) 1
 (d) ∞

59. If the sum of the first n terms of a series is $5n^2 + 2n$, then its second term is
- (a) 17
 (b) 16
 (c) 24
 (d) 7

58. If P, Q, R are the A.M., G.M., H.M. respectively between any two rational numbers a and b, then $P - Q$ is
- (a) $\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{2}$
 (b) $\frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{2}$
 (c) $\frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{\sqrt{a} + \sqrt{b}}$
 (d) $\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{(\sqrt{a} + \sqrt{b})^2}$

57. Sum of n terms of the series $\sqrt{2} + \sqrt{8} + \sqrt{18} + \sqrt{32} + \dots$ is
- (a) $\frac{n(n+1)}{2}$
 (b) $\frac{n\sqrt{2}}{2}$
 (c) $\sqrt{2}(n+1)n$
 (d) $2n(n+1)$

56. The next term of the series $\frac{2}{3} + \frac{4}{5} + \frac{8}{9} + \frac{16}{17} + \dots$ is
- (a) $\frac{32}{25}$
 (b) $\frac{32}{32}$
 (c) $\frac{32}{29}$
 (d) $\frac{32}{37}$

Infimum of the set of all positive even integers is 2

If the sum of the first n terms of a series is 5n^2 + 2n, then its second term is 16

If P, Q, R are the A.M., G.M., H.M. respectively between any two rational numbers a and b, then P - Q is (a-b)/(a+b)

Sum of n terms of the series sqrt(2) + sqrt(8) + sqrt(18) + sqrt(32) + ... is n(n+1) * sqrt(2) / 2

The next term of the series 2/3 + 4/5 + 8/9 + 16/17 + ... is 32/25

Handwritten notes: $g_1 = x$, $1-x$

Handwritten notes: $A \cap B = \{x : x \text{ is real, } |x| < 1\} \cap \{x : x \text{ is real, } |x-1| \geq 1\} = \emptyset$

Handwritten notes: $2 \times 3 + 4 = 10$, $3 \times 4 + 5 = 17$, $4 \times 5 + 6 = 26$, $5 \times 6 + 7 = 37$, $6 \times 7 + 8 = 50$, $7 \times 8 + 9 = 67$, $8 \times 9 + 10 = 82$, $9 \times 10 + 11 = 101$, $10 \times 11 + 12 = 122$

61. The set $\left\{\frac{1}{n} : n = 1, 2, \dots\right\}$ is

- (a) closed (b) open
(c) open but not closed (d) neither open nor closed

ਸੈੱਟ $\left\{\frac{1}{n} : n = 1, 2, \dots\right\}$ ਹੈ

- (a) ਬੰਦ (b) ਖੁੱਲਾ
(c) ਖੁੱਲਾ ਪਰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ (d) ਨਾ ਖੁੱਲਾ ਨਾ ਬੰਦ

62. Which one of the following set is countable?

- (a) The set of irrational numbers (b) The set of real numbers
(c) The set of prime numbers (d) The set of transcendental numbers

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੈੱਟ ਗਿਣਨਯੋਗ ਹੈ

- (a) ਅਕਰਨੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ (b) ਅਸਲ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ
(c) ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ (d) ਪਰਾਗਾਮੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ

63. The sequences $\langle (-1)^n/n : n \text{ is a natural number} \rangle$ is

- (a) convergent (b) divergent
(c) oscillatory (d) None of these

ਲੜੀਆਂ $\langle (-1)^n/n : n \text{ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਅੰਕ} \rangle$ ਹੈ

- (a) ਕੇਂਦਰਮੁਖੀ (b) ਤਿੰਨ-ਦਿਸ਼ਾਵੀ
(c) ਅਸਥਿਰ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

64. The series $1 + r + r^2 + \dots$ is oscillatory only if

- (a) $r < 1$ (b) $r \leq 0$
(c) $r = -1$ (d) $r < 0$

ਲੜੀ $1 + r + r^2 + \dots$ oscillatory ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਿਰਫ

- (a) $r < 1$ (b) $r \leq 0$
(c) $r = -1$ (d) $r < 0$

65. The term independent of x in the expansion of $\left(x - \frac{1}{x}\right)^{10}$ is

- (a) 1st term (b) 5th term
(c) 6th term (d) 11th term

ਵਿਸਤਾਰ $\left(x - \frac{1}{x}\right)^{10}$ ਵਿੱਚ x ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਪਿਆਰ ਹੈ

- (a) 1st term (b) 5th term
(c) 6th term (d) 11th term

66. The sum of the coefficients in the expansion of $(1-x)^{10}$ is

- (a) 0 (b) 2^{10}
(c) 10^2 (d) 10

$(1-x)^{10}$ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂਕਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ

- (a) 0 (b) 2^{10}
(c) 10^2 (d) 10

67. If A and B are the coefficients of x^r and x^{n-r} in the expansion of $(1+x)^n$, then

- (a) $A + B = 0$ (b) $A - B = 0$
(c) $A \neq B$ (d) None of these

$(1+x)^n$ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ A ਅਤੇ B x^r ਅਤੇ x^{n-r} ਦੇ ਗੁਣਾਂਕ ਹਨ, ਫਿਰ

- (a) $A + B = 0$ (b) $A - B = 0$
(c) $A \neq B$ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

68. The closed and bounded interval $[a, b]$ is compact follows from

- (a) Bolzano Weierstrass theorem (b) Cayley Hamilton theorem
(c) Binomial theorem (d) Heine-Borel theorem

ਬੰਦ ਅਤੇ ਸੀਮਾਬੱਧ ਅੰਤਰਾਲ $[a, b]$ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਤ ਸੰਖਿਪਤ ਹੈ

- (a) Bolzano Weierstrass ਸਿਧਾਂਤ (b) Cayley Hamilton ਸਿਧਾਂਤ
(c) Binomial theorem ਸਿਧਾਂਤ (d) Heine-Borel ਸਿਧਾਂਤ

69. If n is a positive integer, then the number of terms in the expansion of $(x + a)^n$ is

- (a) n (b) $n + 1$
(c) $n - 1$ (d) $n + 2$

ਜੇਕਰ n ਇੱਕ ਧਨਾਤਮਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹੈ, ਫਿਰ $(x + a)^n$ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਅਦਧੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ

- (a) n (b) $n + 1$
(c) $n - 1$ (d) $n + 2$

70. The function $f(x) = \frac{|x|}{x}, x \neq 0$ is continuous at $x = 0$ if

- (a) $f(0) = 0$ (b) $f(0) = 1$
(c) $f(0) = -1$ (d) cannot be continuous for any value of $f(0)$

ਫਲਨ $f(x) = \frac{|x|}{x}, x \neq 0$, $x = 0$ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ ਜੇਕਰ

- (a) $f(0) = 0$ (b) $f(0) = 1$
(c) $f(0) = -1$ (d) $f(0)$ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਲ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

71. The function $f(x) = \frac{1}{x}$ is

- (a) not continuous in $]0, 1[$ (b) Uniformly continuous on $]0, 1[$
(c) continuous in $[0, 1]$ (d) not uniformly continuous on $]0, 1[$

ਫਲਨ $f(x) = \frac{1}{x}$ ਹੈ

- (a) $]0, 1[$ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ (b) $]0, 1[$ ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ
(c) $[0, 1]$ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ (d) $]0, 1[$ ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ

72. The function $f(x) = \begin{cases} x^p \sin(\frac{x}{p}), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ is differentiable at $x = 0$ if

- (a) $p > 0$
- (b) $p = 0$
- (c) $p > 1$
- (d) $p = 1$

एक $f(x) = \begin{cases} x^p \sin(\frac{x}{p}), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ $x = 0$ पर अवकलनीय है यदि

- (a) $p > 0$
- (b) $p = 0$
- (c) $p > 1$
- (d) $p = 1$

73. If $y = \tan^{-1}(\frac{\sin x}{1 + \cos x})$, then $\frac{dy}{dx} =$

- (a) 0
- (b) 0
- (c) $-\frac{1}{2}$
- (d) $-\frac{1}{4}$

यदि $y = \tan^{-1}(\frac{\sin x}{1 + \cos x})$ है तो $\frac{dy}{dx} =$

- (a) 0
- (b) 0
- (c) $-\frac{1}{2}$
- (d) $-\frac{1}{4}$

74. The value of $\frac{d}{dx}(x^x)$ is

- (a) x^{x-1}
- (b) $x^x \log(x)$
- (c) $x^x \log x$
- (d) $x^{x-1} \log x$

$\frac{d}{dx}(x^x)$ का मान है

- (a) $x^x \log(x)$
- (b) $x^x \log x$
- (c) $x^x \log x$
- (d) $x^{x-1} \log x$

75. If $x = a(t - \sin t), y = a(1 + \cos t)$ then $\frac{dy}{dx} =$

- (a) $-\tan(\frac{t}{2})$
- (b) $\cot(\frac{t}{2})$
- (c) $-\cot(\frac{t}{2})$
- (d) $\tan(\frac{t}{2})$

यदि $x = a(t - \sin t), y = a(1 + \cos t)$ है तो $\frac{dy}{dx} =$

- (a) $-\tan(\frac{t}{2})$
- (b) $\cot(\frac{t}{2})$
- (c) $-\cot(\frac{t}{2})$
- (d) $\tan(\frac{t}{2})$

76. If $x = t^2, y = t^3$ then $\frac{d^2y}{dx^2} =$

- (a) $\frac{3}{2t}$
- (b) $\frac{3}{4t}$
- (c) $\frac{3}{2t}$
- (d) $\frac{3}{4t}$

यदि $x = t^2, y = t^3$ है तो $\frac{d^2y}{dx^2} =$

- (a) $\frac{3}{2t}$
- (b) $\frac{3}{4t}$
- (c) $\frac{3}{2t}$
- (d) $\frac{3}{4t}$

(Maths)

77. To which of the following, Rolle's theorem can be applied?

- (a) $f(x) = \tan x$ in $[0, \pi]$
- (b) $f(x) = \cos(\frac{x}{2})$ in $[-1, 1]$
- (c) $f(x) = x^2 \ln [2, 3]$
- (d) $f(x) = x(x+3) \ln [-3, 0]$

उक्त में से कौन से फलन पर Rolle's theorem लागू हो सकता है:

- (a) $f(x) = \tan x$ in $[0, \pi]$
- (b) $f(x) = \cos(\frac{x}{2})$ in $[-1, 1]$
- (c) $f(x) = x^2 \ln [2, 3]$
- (d) $f(x) = x(x+3) \ln [-3, 0]$

78. $\sin \theta + \sqrt{3} \cos \theta$ is maximum when

- (a) $\theta = 30^\circ$
- (b) $\theta = 60^\circ$
- (c) $\theta = 45^\circ$
- (d) $\theta = 90^\circ$

$\sin \theta + \sqrt{3} \cos \theta$ का अधिकतम मान है

- (a) $\theta = 30^\circ$
- (b) $\theta = 60^\circ$
- (c) $\theta = 45^\circ$
- (d) $\theta = 90^\circ$

79. The slope of the tangent to the curve $y = 16 - x^2$ at $x = 1$ is

- (a) 0
- (b) 2
- (c) -2
- (d) 15

$x = 1$ पर $y = 16 - x^2$ की स्पर्श रेखा है

- (a) 0
- (b) 2
- (c) -2
- (d) 15

80. The function $f(x) = \frac{1}{1+|x|}$ is

- (a) strictly increasing
- (b) strictly decreasing
- (c) neither increasing nor decreasing
- (d) not differentiable at $x = 0$

एक $f(x) = \frac{1}{1+|x|}$ है

- (a) बढती जा रही है
- (b) घटती जा रही है
- (c) न बढ़ती न घटती
- (d) $x = 0$ पर अवकलनीय नहीं

81. The time required to reach the maximum height when a stone thrown vertically upward satisfies the equation $s = 80t - 16t^2$ is

- (a) 2
- (b) 2.5
- (c) 3
- (d) 0

ऊपर $s = 80t - 16t^2$ से अधिकतम ऊँचाई तक पहुँचने में आवश्यक समय है

- (a) 2
- (b) 2.5
- (c) 3
- (d) 0

82. The derivative of $\sin^{-1}x$ w.r.t. $\cos^{-1}\sqrt{1-x^2}$ is

- (a) $\frac{\pi}{2}$
- (b) $\frac{1}{1-x^2}$
- (c) 1
- (d) $\frac{\sqrt{1-x^2}}{1-x^2}$

$\sin^{-1}x$ का $\cos^{-1}\sqrt{1-x^2}$ के सापेक्ष अवकलन है

- (a) $\frac{\pi}{2}$
- (b) $\frac{1}{1-x^2}$
- (c) 1
- (d) $\frac{\sqrt{1-x^2}}{1-x^2}$

(Maths)

Handwritten notes in Hindi and English, including:
 $\frac{d}{dx} \sin^{-1}x = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 $\frac{d}{dx} \cos^{-1}x = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 $\frac{d}{dx} \tan^{-1}x = \frac{1}{1+x^2}$
 $\frac{d}{dx} \cot^{-1}x = -\frac{1}{1+x^2}$
 $\frac{d}{dx} \sec^{-1}x = \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$
 $\frac{d}{dx} \csc^{-1}x = -\frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$
 $\frac{d}{dx} \cos^{-1}(\cos x) = -1$
 $\frac{d}{dx} \sin^{-1}(\sin x) = 1$
 $\frac{d}{dx} \tan^{-1}(\tan x) = 1$
 $\frac{d}{dx} \cot^{-1}(\cot x) = -1$
 $\frac{d}{dx} \sec^{-1}(\sec x) = \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$
 $\frac{d}{dx} \csc^{-1}(\csc x) = -\frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$

Handwritten notes on the left margin, including:
 $\frac{d}{dx} \sin^{-1}x = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 $\frac{d}{dx} \cos^{-1}x = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 $\frac{d}{dx} \tan^{-1}x = \frac{1}{1+x^2}$
 $\frac{d}{dx} \cot^{-1}x = -\frac{1}{1+x^2}$
 $\frac{d}{dx} \sec^{-1}x = \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$
 $\frac{d}{dx} \csc^{-1}x = -\frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$
 $\frac{d}{dx} \cos^{-1}(\cos x) = -1$
 $\frac{d}{dx} \sin^{-1}(\sin x) = 1$
 $\frac{d}{dx} \tan^{-1}(\tan x) = 1$
 $\frac{d}{dx} \cot^{-1}(\cot x) = -1$
 $\frac{d}{dx} \sec^{-1}(\sec x) = \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$
 $\frac{d}{dx} \csc^{-1}(\csc x) = -\frac{1}{x\sqrt{x^2-1}}$

83. The function $f(x) = \begin{cases} x, & x \text{ is rational} \\ 1-x, & x \text{ is irrational} \end{cases}$ is
- (a) continuous at all points
  - (b) discontinuous at all points
  - (c) continuous at $x = \frac{1}{2}$ only
  - (d) discontinuous at $x = \frac{1}{2}$ only

ਫਲਨ $f(x) = \begin{cases} x, & x \text{ is rational} \\ 1-x, & x \text{ is irrational} \end{cases}$ ਹੈ

- (a) ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ
- (b) ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਅਨਿਰੰਤਰ
- (c) ਸਿਰਫ $x = \frac{1}{2}$ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ
- (d) ਸਿਰਫ $x = \frac{1}{2}$ ਤੇ ਅਨਿਰੰਤਰ

84. If $f(x) = [x]$ is the greatest integer function, then $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$

- (a) is 0
- (b) is 1
- (c) is 2
- (d) does not exist

ਜੇਕਰ $f(x) = [x]$ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਫਲਨ ਹੈ ਫਿਰ $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ ਹੈ

- (a) is 0
- (b) is 1
- (c) is 2
- (d) ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

85. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+2+3+\dots+n}{n^2+10}$ is

- (a) 1/2
- (b) 2
- (c) 0
- (d) 1

$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+2+3+\dots+n}{n^2+10}$ ਹੈ

- (a) 1/2
- (b) 2
- (c) 0
- (d) 1

86. The function $f(x) = \frac{x}{1+|x|}$ is differentiable in

- (a) $(-\infty, \infty)$
- (b) $(-\infty, 0)$
- (c) $(0, \infty)$
- (d) $(-\infty, 0) \cup (0, \infty)$

ਫਲਨ $f(x) = \frac{x}{1+|x|}$ ਭੇਦਾਤਮਕ ਹੈ

- (a) $(-\infty, \infty)$
- (b) $(-\infty, 0)$
- (c) $(0, \infty)$
- (d) $(-\infty, 0) \cup (0, \infty)$

87. The normal to a given curve is parallel to X-axis if

- (a) $\frac{dy}{dx} = 0$
- (b) $\frac{dx}{dy} = 0$
- (c) $\frac{dy}{dx} = 1$
- (d) $\frac{dx}{dy} = 1$

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਕਰ ਦਾ normal X-axis ਅਕਸ਼ਾਸ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੈ ਜੇਕਰ

- (a) $\frac{dy}{dx} = 0$
- (b) $\frac{dx}{dy} = 0$
- (c) $\frac{dy}{dx} = 1$
- (d) $\frac{dx}{dy} = 1$

1. $e^{\log(\sin x)}$ is equal to
 $e^{\log(\sin x)} = \sin x$
 2. $\int e^{\log(\sin x)} dx$ is equal to
 $\int \sin x dx = -\cos x + p$

88. $\int e^{\log(\sin x)} dx$ is equal to

- (a) $-\cos x + p$
- (b) $\cos x + p$
- (c) $\sin x + p$
- (d) $-\sin x + p, p$ is a constant

$\int e^{\log(\sin x)} dx$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) $-\cos x + p$
- (b) $\cos x + p$
- (c) $\sin x + p$
- (d) $-\sin x + p, p$ ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਹੈ

89. $\int_2^3 [x] dx$, where $[x]$ is greatest integer function is equal to

- (a) 2
- (b) 3
- (c) 0
- (d) 4

$\int_2^3 [x] dx$ ਜਿਥੇ $[x]$ ਅਧਿਕਤਮ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਫਲਨ ਹੈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) 2
- (b) 3
- (c) 0
- (d) 4

90. $\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \sin x dx$ is equal to

- (a) 1
- (b) -1
- (c) 2
- (d) 0

$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \sin x dx$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) 1
- (b) -1
- (c) 2
- (d) 0

91. $\int_0^{\pi/2} \frac{\sqrt{\sin x}}{\sqrt{\sin x} + \sqrt{\cos x}} dx$ is equal to

- (a) 0
- (b) $\frac{\pi}{4}$
- (c) $\frac{\pi}{2}$
- (d) π

$\int_0^{\pi/2} \frac{\sqrt{\sin x}}{\sqrt{\sin x} + \sqrt{\cos x}} dx$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

- (a) 0
- (b) $\frac{\pi}{4}$
- (c) $\frac{\pi}{2}$
- (d) π

92. The value of $\int_0^2 \int_0^3 \int_0^4 dx dy dz$ is

- (a) 2
- (b) 3
- (c) 4
- (d) 24

$\int_0^2 \int_0^3 \int_0^4 dx dy dz$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 2
- (b) 3
- (c) 4
- (d) 24

1. $\int_0^{\pi/2} \frac{\sqrt{\sin x}}{\sqrt{\sin x} + \sqrt{\cos x}} dx$
 2. $\int_0^{\pi/2} \frac{\sqrt{\sin x}}{\sqrt{\sin x} + \sqrt{\cos x}} dx$
 3. $\int_0^{\pi/2} \frac{\sqrt{\sin x}}{\sqrt{\sin x} + \sqrt{\cos x}} dx$
 4. $\int_0^{\pi/2} \frac{\sqrt{\sin x}}{\sqrt{\sin x} + \sqrt{\cos x}} dx$

109. If $|a + b| = |a - b|$, then
- (a) a and b are perpendicular to each other (b) a is parallel to b
  - (c) $a = a$
  - (d) $b = a$
- हमारे $|a + b| = |a - b|$, फिर
- (a) a और b एक-दूसरे के लंबे हैं
  - (b) a, b एक-दूसरे के समान हैं
  - (c) $a = a$
  - (d) $b = a$

110. If a, b, c are three non-coplanar vectors then $[a + b + c, a - c, a - b]$ is equal to
- (a) $[a b c]$
  - (b) $-2[a b c]$
  - (c) $-3[a b c]$
  - (d) $-[a b c]$
- हमारे a, b, c तीन गैर-समतलीय वेक्टर हैं जो $[a + b + c, a - c, a - b]$ का मान दे

111. The solution set of $|x - 2| \geq 3$ is
- (a) $[-\infty, -1]$
  - (b) $[-\infty, 1]$
  - (c) $[-\infty, 5]$
  - (d) $[-\infty, 1] \cup [5, \infty]$
- $|x - 2| \geq 3$ का हल है

112. The solution set of $\frac{2-3x}{2-3x} < \frac{5}{1-x} < \frac{3}{3+4x}$ is
- (a) $[-\infty, -\frac{1}{4}]$
  - (b) $[\frac{1}{4}, \infty]$
  - (c) $[-\infty, \frac{1}{4}]$
  - (d) $[-\frac{1}{4}, \infty]$
- $\frac{2-3x}{2-3x} < \frac{5}{1-x} < \frac{3}{3+4x}$ का हल है

113. The union of two subspaces of a vector space V is
- (a) always a subspace
  - (b) never a subspace
  - (c) a subspace if one is contained in the other
  - (d) a subspace if and only if their intersection is $\{0\}$
- दो उप-वेक्टर स्थान V के V के उप-वेक्टर स्थान हैं
- (a) हमेशा उप-वेक्टर स्थान
  - (b) कभी उप-वेक्टर स्थान नहीं
  - (c) उप-वेक्टर स्थान यदि एक दूसरे में समाहित है
  - (d) उप-वेक्टर स्थान यदि और केवल यदि उनके प्रतिच्छेदन $\{0\}$ है

104. If $|a| = 3, |b| = 4$ and $|a + b| = 5$, then $|a - b| =$
- (a) 8
  - (b) 5
  - (c) 4
  - (d) 3
- हमारे $|a| = 3, |b| = 4$ and $|a + b| = 5$, फिर $|a - b| =$

105. If θ is the angle between two unit vectors a and b , then $\cos \theta$ is equal to
- (a) $a + b$
  - (b) $a - b$
  - (c) $a \cdot b$
  - (d) $|a \times b|$
- हमारे θ दो इकाई वेक्टरों a और b के बीच का कोण है, फिर $\cos \theta$ का मान है

106. The unit vector perpendicular to both $i + j + k$ is
- (a) $i + k$
  - (b) $i - k$
  - (c) $\frac{i - j + k}{\sqrt{3}}$
  - (d) $\frac{i + j + k}{\sqrt{3}}$
- $i + j + k$ के लंबे इकाई वेक्टर है

107. The projection of the vector $i - 2j + k$ on the vector $4i - 4j + 7k$ is
- (a) $\frac{9}{19}$
  - (b) $\frac{19}{9}$
  - (c) $\frac{19}{\sqrt{6}}$
  - (d) $\frac{19}{\sqrt{6}}$
- $i - 2j + k$ का वेक्टर $4i - 4j + 7k$ पर प्रक्षेप है

108. If a, b, c are non-zero vectors such that $a \times b = a \times c$ then
- (a) a and b are parallel
  - (b) a, b, c are mutually perpendicular
  - (c) a, b, c are coplanar
  - (d) $b = c$
- हमारे a, b, c शून्य वेक्टर नहीं हैं $a \times b = a \times c$ है
- (a) a और b समांतर हैं
  - (b) a, b, c एक-दूसरे के लंबे हैं
  - (c) a, b, c एक-समतलीय हैं
  - (d) $b = c$

$\frac{16+16+16}{3} = 16$

114. The dimension of the vector space C of all complex numbers over the field R of all real number is

- (a) 0
- (b) 1
- (c) 2
- (d) infinite

ਮਾਨੀ ਮਾਮ ਮਿਸ਼ਰ ਦੇ ਵਰ R ਦੇ ਪਰ ਮਾਨੀ ਮਿਸ਼ਰ ਦੀ ਕੋਰ ਮਾਮ C ਦੇ ਕਾਮ ਹੈ :

- (a) $y = -x$
- (b) $x + y + 5 = 0$
- (c) $x + y - 5 = 0$
- (d) $3x + 2y = 0$

115. The equation of the straight line perpendicular to $y = x$ and passing through (3,2) is

- (a) 2:3 internally
- (b) 1:2 externally
- (c) 1:3 internally
- (d) 1:3 externally

116. The join of (-3, 2) and (4, 6) is cut by the X-axis in the ratio

- (a) ਮੰਗੀ ਵਰ ਤੇ 2:3
- (b) ਖਰੀ ਵਰ ਤੇ 1:2
- (c) ਮੰਗੀ ਵਰ ਤੇ 1:3
- (d) ਖਰੀ ਵਰ ਤੇ 1:3

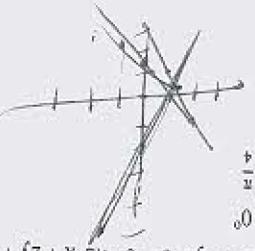
117. The distance between the lines $2x + 3y - 2 = 0$ and $2x + 3y - 4 = 0$ is

- (a) $\sqrt{13}$
- (b) $\frac{\sqrt{13}}{1}$
- (c) $\frac{\sqrt{13}}{2}$
- (d) $\frac{\sqrt{13}}{3}$

ਖੇਵਰ $2x + 3y - 2 = 0$ ਮਤੇ $2x + 3y - 4 = 0$ ਖੇਵਰ ਖੇਵਰ ਹੈ

118. The angle between the lines $2x - y + 3 = 0$ and $x + 2y + 3 = 0$ is

- (a) 0°
- (b) 45°
- (c) 90°
- (d) 135°

119. The equation of the diameter of the circle $x^2 + y^2 - 6x + 2y = 0$ which passes through the origin is

- (a) $x + 3y = 0$
- (b) $x - 3y = 0$
- (c) $x + y = 0$
- (d) $x - y = 0$

ਵਰ $x^2 + y^2 - 6x + 2y = 0$ ਦੇ ਕੇਮ ਦੀ ਮਾਮ ਨੇ ਖੇਵਰ ਮਤੇ ਖੇਵਰ ਹੈ ਗਾਹੀ ਹੈ

120. A circle passes through (0,0), (a,0) and (0,b). The co-ordinates of its centre are

- (a) (a, b)
- (b) (b, a)
- (c) $(\frac{a}{2}, \frac{b}{2})$
- (d) $(\frac{a}{2}, \frac{b}{2})$

ਖੇਵਰ ਵਰ (0,0), (a,0) ਮਤੇ (0,b) ਵਰੀ ਗਾਹੀ ਹੈ । ਖੇਵਰ ਵਰ ਦੇ ਮਾਮ ਮਾਮਾਨ ਹੈ

121. The number of tangents which can be drawn from the point (1,2) to the circle $x^2 + y^2 = 5$ are

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 3
- (d) 0

ਮਾਮ ਵੇਵਰ ਦੀ ਮਾਮ ਮਾਮਾਨ ਖੇਵਰ (1,2) ਤੇ ਵਰ $x^2 + y^2 = 5$ ਦੇ ਖੇਵਰ ਮਾ ਮਾਮਾਨ ਹੈ

122. The circle on focal radii of a parabola as diameter, touches the

- (a) axis
- (b) directrix
- (c) tangent at the vertex
- (d) None of these

ਖੇਵਰ ਦੇ ਕੇਮ ਮਾਮ-ਕੇਮਾ ਤੇ ਵਰ ਕੇਮਾ ਨੇ ਮੇ ਖੇਵਰ ਹੈ

123. The eccentricity of the conic $3x^2 + 4y^2 = 24$ is

- (a) $\frac{1}{2}$
- (b) $\frac{1}{4}$
- (c) $\frac{1}{3}$
- (d) $\frac{1}{7}$

ਮੰਗੀ $3x^2 + 4y^2 = 24$ ਦੀ ਮਾਮਾਨ ਹੈ

124. The centre of the curve $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$ is

- (a) (-2, -1)
- (b) (-2, 1)
- (c) (2, -1)
- (d) (1, 2)

ਕੇਮ $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$ ਦੇ ਵਰ ਹੈ

114. The dimension of the vector space C of all complex numbers over the field R of all real number is

- (a) 0
- (b) 1
- (c) 2
- (d) infinite

ਮਾਨੀ ਮਾਮ ਮਿਸ਼ਰ ਦੇ ਵਰ R ਦੇ ਪਰ ਮਾਨੀ ਮਿਸ਼ਰ ਦੀ ਕੋਰ ਮਾਮ C ਦੇ ਕਾਮ ਹੈ :

- (a) $y = -x$
- (b) $x + y + 5 = 0$
- (c) $x + y - 5 = 0$
- (d) $3x + 2y = 0$

115. The equation of the straight line perpendicular to $y = x$ and passing through (3,2) is

- (a) 2:3 internally
- (b) 1:2 externally
- (c) 1:3 internally
- (d) 1:3 externally

116. The join of (-3, 2) and (4, 6) is cut by the X-axis in the ratio

- (a) ਮੰਗੀ ਵਰ ਤੇ 2:3
- (b) ਖਰੀ ਵਰ ਤੇ 1:2
- (c) ਮੰਗੀ ਵਰ ਤੇ 1:3
- (d) ਖਰੀ ਵਰ ਤੇ 1:3

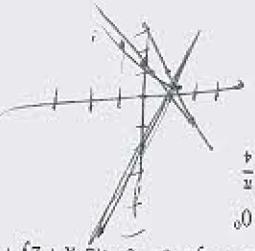
117. The distance between the lines $2x + 3y - 2 = 0$ and $2x + 3y - 4 = 0$ is

- (a) $\sqrt{13}$
- (b) $\frac{\sqrt{13}}{1}$
- (c) $\frac{\sqrt{13}}{2}$
- (d) $\frac{\sqrt{13}}{3}$

ਖੇਵਰ $2x + 3y - 2 = 0$ ਮਤੇ $2x + 3y - 4 = 0$ ਖੇਵਰ ਖੇਵਰ ਹੈ

118. The angle between the lines $2x - y + 3 = 0$ and $x + 2y + 3 = 0$ is

- (a) 0°
- (b) 45°
- (c) 90°
- (d) 135°

119. The equation of the diameter of the circle $x^2 + y^2 - 6x + 2y = 0$ which passes through the origin is

- (a) $x + 3y = 0$
- (b) $x - 3y = 0$
- (c) $x + y = 0$
- (d) $x - y = 0$

ਵਰ $x^2 + y^2 - 6x + 2y = 0$ ਦੇ ਕੇਮ ਦੀ ਮਾਮ ਨੇ ਖੇਵਰ ਮਤੇ ਖੇਵਰ ਹੈ ਗਾਹੀ ਹੈ

120. A circle passes through (0,0), (a,0) and (0,b). The co-ordinates of its centre are

- (a) (a, b)
- (b) (b, a)
- (c) $(\frac{a}{2}, \frac{b}{2})$
- (d) $(\frac{a}{2}, \frac{b}{2})$

ਖੇਵਰ ਵਰ (0,0), (a,0) ਮਤੇ (0,b) ਵਰੀ ਗਾਹੀ ਹੈ । ਖੇਵਰ ਵਰ ਦੇ ਮਾਮ ਮਾਮਾਨ ਹੈ

121. The number of tangents which can be drawn from the point (1,2) to the circle $x^2 + y^2 = 5$ are

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 3
- (d) 0

ਮਾਮ ਵੇਵਰ ਦੀ ਮਾਮ ਮਾਮਾਨ ਖੇਵਰ (1,2) ਤੇ ਵਰ $x^2 + y^2 = 5$ ਦੇ ਖੇਵਰ ਮਾ ਮਾਮਾਨ ਹੈ

122. The circle on focal radii of a parabola as diameter, touches the

- (a) axis
- (b) directrix
- (c) tangent at the vertex
- (d) None of these

ਖੇਵਰ ਦੇ ਕੇਮ ਮਾਮ-ਕੇਮਾ ਤੇ ਵਰ ਕੇਮਾ ਨੇ ਮੇ ਖੇਵਰ ਹੈ

123. The eccentricity of the conic $3x^2 + 4y^2 = 24$ is

- (a) $\frac{1}{2}$
- (b) $\frac{1}{4}$
- (c) $\frac{1}{3}$
- (d) $\frac{1}{7}$

ਮੰਗੀ $3x^2 + 4y^2 = 24$ ਦੀ ਮਾਮਾਨ ਹੈ

124. The centre of the curve $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$ is

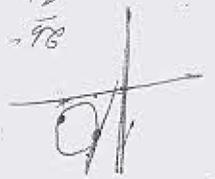
- (a) (-2, -1)
- (b) (-2, 1)
- (c) (2, -1)
- (d) (1, 2)

ਕੇਮ $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$ ਦੇ ਵਰ ਹੈ

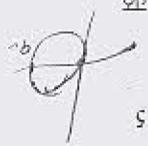
(Maths)

25

$\frac{3}{8}$
6.4
1.2

(1,2)
(2,1)

125. The number of tangents to the hyperbola $\frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{3} = 1$ through (4,1) is

- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) 4

ਹਾਈਪਰਬੋਲਾ $\frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{3} = 1$ ਤੇ (4,1) ਰਾਹੀਂ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ

- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) 4

126. If e, e' are the eccentricities of hyperbolas $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ and $\frac{x^2}{b^2} - \frac{y^2}{a^2} = 1$, then

- (a) $e = e'$
(b) $ee' = 1$
(c) $ee' = 1$
(d) $\frac{1}{e^2} + \frac{1}{e'^2} = 1$

ਜੇਕਰ e ਅਤੇ e' ਹਾਈਪਰਬੋਲਾ $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ ਅਤੇ $\frac{x^2}{b^2} - \frac{y^2}{a^2} = 1$ ਦੇ ਅਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹਨ, ਤਿਰ

- (a) $e = e'$
(b) $ee' = 1$
(c) $ee' = 1$
(d) $\frac{1}{e^2} + \frac{1}{e'^2} = 1$

127. The radius of the director circle of the hyperbola $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ is

- (a) $a - b$
(b) $\sqrt{a^2 - b^2}$
(c) $\sqrt{a^2 + b^2}$
(d) $a^2 - b^2$

ਹਾਈਪਰਬੋਲਾ $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਚੱਕਰ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਹੈ

- (a) $a - b$
(b) $\sqrt{a^2 - b^2}$
(c) $\sqrt{a^2 + b^2}$
(d) $a^2 - b^2$

128. The ratio in which the line joining (2, 4, 5), (3, 5, -9) is divided by the YZ-plane is

- (a) 2:3
(b) 3:2
(c) -2:3
(d) 4:-3

ਅਨੁਪਾਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ (2, 4, 5), (3, 5, -9) ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਰੇਖਾ YZ-plane ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- (a) 2:3
(b) 3:2
(c) -2:3
(d) 4:-3

129. The direction ratios of the line which is perpendicular to the lines $\frac{x-6}{1} = \frac{y+5}{2} = \frac{z-4}{-2}$ and $\frac{x+5}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-4}{-2}$ are

- (a) <4, 5, 7>
(b) <4, -5, -7>
(c) <4, +5, -7>
(d) <4, -5, 7>

ਰੇਖਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਅਨੁਪਾਤ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ $\frac{x-6}{1} = \frac{y+5}{2} = \frac{z-4}{-2}$ ਅਤੇ $\frac{x+5}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-4}{-2}$ ਦੇ ਲੰਬ ਹੈ

- (a) <4, 5, 7>
(b) <4, -5, -7>
(c) <4, +5, -7>
(d) <4, -5, 7>

130. The direction cosines of a line equally inclined to the co-ordinate axes are

- (a) <1, 1, 1>
(b) <1, 0, 0>
(c) <0, 1, 0>
(d) < $\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}$ >

ਸਮਾਨ ਅੰਕਿਤਨ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਭੁਲੀ ਹੋਈ ਰੇਖਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ cosines ਹਨ

- (a) <1, 1, 1>
(b) <1, 0, 0>
(c) <0, 1, 0>
(d) < $\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}$ >

131. The distance of the point (3, 4, 5) from Y-axis is

- (a) 3
(b) 4
(c) 5
(d) $\sqrt{34}$

ਬਿੰਦੂ (3, 4, 5) ਦੀ Y-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਹੈ

- (a) 3
(b) 4
(c) 5
(d) $\sqrt{34}$

132. The line $\frac{x-2}{1} = \frac{y-3}{2} = \frac{z-4}{0}$ is

- (a) parallel to X-axis
(b) parallel to Y-axis
(c) parallel to Z-axis
(d) lies in a plane parallel to XY-plane

ਰੇਖਾ $\frac{x-2}{1} = \frac{y-3}{2} = \frac{z-4}{0}$ ਹੈ

- (a) X-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ
(b) Y-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ
(c) Z-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ
(d) XY-ਤਲ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਤਲ ਵਿੱਚ ਹੈ

133. The angle between the lines $x=1, y=2$ and $y=-1, z=0$ is

- (a) $\frac{\pi}{6}$
(b) $\frac{\pi}{4}$
(c) $\frac{\pi}{3}$
(d) $\frac{\pi}{2}$

ਰੇਖਾਵਾਂ $x=1, y=2$ ਅਤੇ $y=-1, z=0$ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਣ ਹੈ

- (a) $\frac{\pi}{6}$
(b) $\frac{\pi}{4}$
(c) $\frac{\pi}{3}$
(d) $\frac{\pi}{2}$

134. The foot of perpendicular from (α, β, γ) on Y-axis is

- (a) $(\alpha, 0, 0)$
(b) $(0, \beta, 0)$
(c) $(0, 0, \gamma)$
(d) $(0, 0, 0)$

Y-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਤੇ (α, β, γ) ਤੋਂ ਲੰਬ ਦਾ ਪੈਰ ਹੈ

- (a) $(\alpha, 0, 0)$
(b) $(0, \beta, 0)$
(c) $(0, 0, \gamma)$
(d) $(0, 0, 0)$

135. The intercepts of the plane $2x - 3y + 4z = 12$ on the co-ordinate axes are given by

- (a) 2, -3, 4
(b) 6, -4, 3
(c) 6, 4, -3
(d) $\frac{1}{6}, -\frac{1}{4}, \frac{1}{3}$

ਸਮਾਨ ਅੰਕਿਤਨ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਤੇ ਤਲ $2x - 3y + 4z = 12$ ਦੇ intercept ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ

- (a) 2, -3, 4
(b) 6, -4, 3
(c) 6, 4, -3
(d) $\frac{1}{6}, -\frac{1}{4}, \frac{1}{3}$

140. If $\sin x + \cos x = 2$ then $\sin^2 x + \cos^2 x$ is equal to
- (a) 0
(b) 2
(c) 16
(d) 1
141. If $\sin A + \cos A = 1$ then $\sin 2A$ is equal to
- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) $\frac{1}{2}$

142. The value of $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ$ is
- (a) $\frac{1}{2}$
(b) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
(c) 1
(d) $\frac{2}{\sqrt{3} + \sqrt{3}}$
143. The general solution of $\tan 3x = 1$ is
- (a) $n\pi + \frac{\pi}{4}$
(b) $n\pi + \frac{3\pi}{4}$
(c) $n\pi$
(d) $n\pi \pm \frac{\pi}{4}$
144. The number of solutions of $\sin^2 \theta + 3 \cos \theta = 3$ in $[-\pi, \pi]$ is
- (a) 0
(b) 1
(c) 2
(d) infinite
145. If $z = xyf\left(\frac{y}{x}\right)$, then $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} =$
- (a) z
(b) $2z$
(c) $\frac{z}{2}$
(d) 0

146. If $z = xyf\left(\frac{y}{x}\right)$, then $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} =$
- (a) z
(b) $2z$
(c) $\frac{z}{2}$
(d) 0

147. The value of $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ$ is
- (a) $\frac{1}{2}$
(b) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
(c) 1
(d) $\frac{2}{\sqrt{3} + \sqrt{3}}$

148. The value of $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ$ is
- (a) $\frac{1}{2}$
(b) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
(c) 1
(d) $\frac{2}{\sqrt{3} + \sqrt{3}}$

149. If $\sin A + \cos A = 1$ then $\sin 2A$ is equal to
- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) $\frac{1}{2}$

136. If a line makes angles α, β, γ with the three co-ordinate axes, then $\cos 2\alpha + \cos 2\beta + \cos 2\gamma =$
- (a) -2
(b) -3
(c) -1
(d) 2
137. Shortest distance between the lines $r = a_1\bar{i} + \lambda b_1$ and $r = a_2\bar{i} + \mu b_2$ is
- (a) $\frac{|a_1 \times b_2|}{|a_2 \times b_1|}$
(b) $\frac{|a_2 \times b_1|}{|a_1 \times b_2|}$
(c) $\frac{|a_1 \times a_2|}{|a_1 \times b_2|}$
(d) $\frac{|a_2 - a_1| \times b_1}{|b_2|}$
138. The square roots of $3 - 4i$ are
- (a) $\pm(2 - i)$
(b) $\pm(2 + i)$
(c) $\pm(3 + 4i)$
(d) $\pm(4 - 3i)$
139. If z is a non-zero complex number then the number of solutions of the equation $z^2 + |z|^2 = 0$ is
- (a) 1
(b) 2
(c) 4
(d) infinitely many
140. If $\sin x + \cos x = 2$ then $\sin^2 x + \cos^2 x$ is equal to
- (a) 0
(b) 2
(c) 16
(d) 1

141. If $\sin A + \cos A = 1$ then $\sin 2A$ is equal to
- (a) 1
(b) 2
(c) 0
(d) $\frac{1}{2}$

142. The value of $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ$ is
- (a) $\frac{1}{2}$
(b) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
(c) 1
(d) $\frac{2}{\sqrt{3} + \sqrt{3}}$

143. The general solution of $\tan 3x = 1$ is
- (a) $n\pi + \frac{\pi}{4}$
(b) $n\pi + \frac{3\pi}{4}$
(c) $n\pi$
(d) $n\pi \pm \frac{\pi}{4}$

144. The number of solutions of $\sin^2 \theta + 3 \cos \theta = 3$ in $[-\pi, \pi]$ is
- (a) 0
(b) 1
(c) 2
(d) infinite
145. If $z = xyf\left(\frac{y}{x}\right)$, then $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} =$
- (a) z
(b) $2z$
(c) $\frac{z}{2}$
(d) 0

146. If $z = xyf\left(\frac{y}{x}\right)$, then $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} =$
- (a) z
(b) $2z$
(c) $\frac{z}{2}$
(d) 0

Handwritten notes:
 $\tan 3x = 1$ का हल है $x = n\pi + \frac{\pi}{4}$
 $\sin^2 \theta + 3 \cos \theta = 3$ का हल है $\theta = 0$
 $z = xyf\left(\frac{y}{x}\right)$ का हल है $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} = z$

Handwritten notes:
 $(a^2 - b^2) \times \frac{1}{2}$
 $(a^2 - b^2) \times \frac{1}{2}$

Handwritten notes:
 $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ = \frac{1}{2}$
 $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ = \frac{1}{2}$
 $\sin^2 75^\circ - \sin^2 15^\circ = \frac{1}{2}$

146. If $u = x^y$ then $\frac{\partial u}{\partial x}$ is

- (a) 0
- (b) yx^{y-1}
- (c) $x^y \log x$
- (d) x^{y-1}

ਜੇਕਰ $u = x^y$ ਵਿਚ $\frac{\partial u}{\partial x}$

- (a) 0
- (b) yx^{y-1}
- (c) $x^y \log x$
- (d) x^{y-1}

147. If $x = r \cos \theta, y = r \sin \theta$, then

- (a) $\frac{\partial x}{\partial r} = 1/\frac{\partial r}{\partial x}$
- (b) $\frac{\partial x}{\partial r} = \frac{1}{r} \frac{\partial r}{\partial x}$
- (c) $\frac{\partial x}{\partial r} = \frac{\partial r}{\partial x}$
- (d) $\frac{\partial x}{\partial r} = 0$

ਜੇਕਰ $x = r \cos \theta, y = r \sin \theta$, ਤਾਂ

- (a) $\frac{\partial x}{\partial r} = 1/\frac{\partial r}{\partial x}$
- (b) $\frac{\partial x}{\partial r} = \frac{1}{r} \frac{\partial r}{\partial x}$
- (c) $\frac{\partial x}{\partial r} = \frac{\partial r}{\partial x}$
- (d) $\frac{\partial x}{\partial r} = 0$

148. $\frac{\partial(u,v)}{\partial(x,y)} \times \frac{\partial(x,y)}{\partial(u,v)} =$

- (a) -1
- (b) 0
- (c) 1
- (d) None of these

$\frac{\partial(u,v)}{\partial(x,y)} \times \frac{\partial(x,y)}{\partial(u,v)} =$

- (a) -1
- (b) 0
- (c) 1
- (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

149. The function $f(x, y) = |x| + |y|$ is

- (a) discontinuous at the origin
- (b) differentiable at the origin
- (c) continuous as well as differentiable at the origin
- (d) continuous but not differentiable at the origin

ਫਲਨ $f(x, y) = |x| + |y|$ ਹੈ

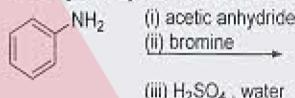
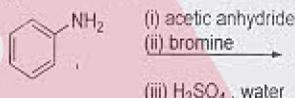
- (a) ਅਰੰਭ 'ਤੇ ਅਨਿਰੰਤਰ
- (b) ਆਰੰਭ 'ਤੇ ਡਿਫਰੇਂਸ਼ੀਏਬਲ
- (c) ਆਰੰਭ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਤੇ ਡਿਫਰੇਂਸ਼ੀਏਬਲ
- (d) ਆਰੰਭ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪਰ ਡਿਫਰੇਂਸ਼ੀਏਬਲ ਨਹੀਂ

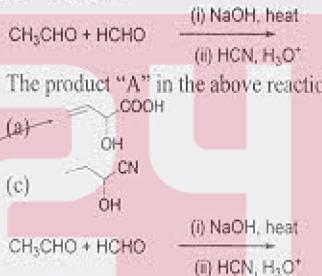
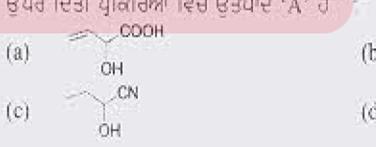
150. The maximum number of points of intersection of 8 straight lines is

- (a) 28
  - (b) 8
  - (c) 16
  - (d) 56
- 8 ਸਿੱਧੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਟ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੰਖਿਆ ਹੈ
- (a) 28
  - (b) 8
  - (c) 16
  - (d) 56

CHEMISTRY

1. The product of reaction of pure HBr with pure propene is :
 (a) 1-bromopropane (b) 2-bromopropane
 (c) 3-bromopropane (d) None of these
 ਸ਼ੁੱਧ HBr ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰੋਪੀਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਹੈ :
 (a) 1-ਬ੍ਰੋਮੋਪ੍ਰੋਪੇਨ (b) 2- ਬ੍ਰੋਮੋਪ੍ਰੋਪੇਨ
 (c) 3-ਬ੍ਰੋਮੋਪ੍ਰੋਪੇਨ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
2. Which is the correct order of reactivity of alkenes towards electrophilic attack ?
 (a) 2-methylpropene > propene > ethene > propenoic acid
 (b) Propenoic acid > propene > ethene > 2-methylpropene
 (c) 2-methylpropene > propenoic acid > propene > ethene
 (d) Ethene > propene > propenoic acid > 2-methylpropene
 ਅਲਕੀਨਾਂ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਫਿਲਿਕ ਹਮਲੇ ਵੱਲ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
 (a) 2-ਮੀਥਾਈਲਪ੍ਰੋਪੀਨ > ਪ੍ਰੋਪੀਨ > ਈਥੀਨ > ਪ੍ਰੋਪੇਨਾਇਕ ਐਸਿਡ
 (b) ਪ੍ਰੋਪੇਨਾਇਕ ਐਸਿਡ > ਪ੍ਰੋਪੀਨ > ਈਥੀਨ > 2-ਮੀਥਾਈਲਪ੍ਰੋਪੀਨ
 (c) 2-ਮੀਥਾਈਲਪ੍ਰੋਪੀਨ > ਪ੍ਰੋਪੇਨਾਇਕ ਐਸਿਡ > ਪ੍ਰੋਪੀਨ > ਈਥੀਨ
 (d) ਈਥੀਨ > ਪ੍ਰੋਪੀਨ > ਪ੍ਰੋਪੇਨਾਇਕ ਐਸਿਡ > 2-ਮੀਥਾਈਲਪ੍ਰੋਪੀਨ
3. If cyclopentane reacts with excess Cl₂ at high temperature, how many dichlorocyclopentanes would you expect to be obtained as products ?
 (a) Five (b) Three
 (c) Seven (d) Six
 ਜੇਕਰ ਸਾਈਕਲੋਪੈਨਟੇਨ ਵਾਧੂ Cl₂ ਨਾਲ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ dichlorocyclopentanes ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰੋਗੇ ?
 (a) ਪੰਜ (b) ਤਿੰਨ
 (c) ਸੱਤ (d) ਛੇ
4. In DNA, the complimentary bases are :
 (a) Adenine and thymine; guanine and uracil.
 (b) Adenine and guanine; thymine and cytosine.
 (c) Adenine and uracil; cytosine and guanine.
 (d) Adenine and thymine; guanine and cytosine.
 DNA ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਅਧਾਰ ਹਨ :
 (a) ਐਡੀਨੀਨ ਅਤੇ ਥਾਈਮੀਨ; ਗੁਆਨੀਨ ਅਤੇ ਯੂਰਾਸਿਲ
 (b) ਐਡੀਨੀਨ ਅਤੇ ਗੁਆਨੀਨ; ਥਾਈਮੀਨ ਅਤੇ ਸੀਟੋਸੀਨ
 (c) ਐਡੀਨੀਨ ਅਤੇ ਯੂਰਾਸਿਲ; ਸੀਟੋਸੀਨ ਅਤੇ ਗੁਆਨੀਨ
 (d) ਐਡੀਨੀਨ ਅਤੇ ਥਾਈਮੀਨ; ਗੁਆਨੀਨ ਅਤੇ ਸੀਟੋਸੀਨ
5. Cellulose is a straight chain polysaccharide composed of only;
 (a) D-glucose units joined by alpha-glycosidic linkage.
 (b) D-glucose units joined by beta-glycosidic linkage.
 (c) D-galactose units joined by alpha-glycosidic linkage.
 (d) D-galactose units joined by beta-glycosidic linkage.
 ਸੈਲੂਲੋਜ਼ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਿਤ ਸਿੱਧੀ ਲੜੀ polysaccharide ਹੈ :
 (a) ਅਲਫਾ-ਗਲਾਈਕੋਸਿਡਿਕ ਸਹਿਖਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ D-ਗਲੂਕੋਜ਼ ਇਕਾਈਆਂ
 (b) ਬੀਟਾ-ਗਲਾਈਕੋਸਿਡਿਕ ਸਹਿਖਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ D-ਗਲੂਕੋਜ਼ ਇਕਾਈਆਂ
 (c) ਅਲਫਾ-ਗਲਾਈਕੋਸਿਡਿਕ ਸਹਿਖਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ D-ਗਲਾਕਟੋਜ਼ ਇਕਾਈਆਂ
 (d) ਬੀਟਾ-ਗਲਾਈਕੋਸਿਡਿਕ ਸਹਿਖਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ D-ਗਲਾਕਟੋਜ਼ ਇਕਾਈਆਂ

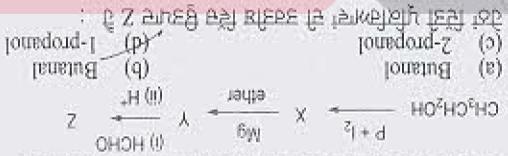
6. The reason for the double helical structure of DNA is operation of :
 (a) hydrogen bonding (b) electrostatic attractions
 (c) van der Waal's forces (d) dipole-dipole interactions
 DNA ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਹੈਲੀਕਲ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ :
 (a) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਬਾਂਡਿੰਗ ਦੀ (b) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸਟੈਟਿਕ ਬਿੰਦ ਦੀ
 (c) van der Waal's ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ (d) dipole-dipole ਪਰਮਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ
7. From the following, the strongest base is :
 (a) aniline (b) p-nitroaniline
 (c) benzylamine (d) o-nitroaniline
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ ਹੈ :
 (a) ਐਨੀਲਾਈਨ (b) p-ਨਾਈਟ੍ਰੋਨੀਲਾਈਨ
 (c) ਬੈਨਜ਼ੀਲਾਮੀਨ (d) o-ਨਾਈਟ੍ਰੋਨੀਲਾਈਨ
8. The expected product in the following sequence of reactions is :

 (a) bromoacetophenone (b) bromoaniline
 (c) bromoacetanilide (d) bromobenzylamine
 ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਤ ਉਤਪਾਦ ਹੈ :

 (a) bromoacetophenone (b) bromoaniline
 (c) bromoacetanilide (d) bromobenzylamine
9. The reagent used for the separation of acetone and acetaldehyde is :
 (a) NaHSO₃ (b) C₆H₅NHNH₂
 (c) NH₂OH (d) NaOH-iodine
 ਐਸੀਟੋਨ ਅਤੇ ਐਸੇਟਲਡੀਹਾਈਡ ਦੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਕ ਹੈ :
 (a) NaHSO₃ (b) C₆H₅NHNH₂
 (c) NH₂OH (d) NaOH-iodine

10. $\text{CH}_3\text{CHO} + \text{HCHO} \xrightarrow[\text{(ii) HCN, H}_3\text{O}^+]{\text{(i) NaOH, heat}}$
 The product "A" in the above reaction is :

 ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦ 'A' ਹੈ :

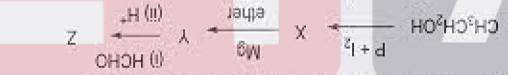
A

A

11. The product Z in the following sequence of reactions is :

उक्त क्रिया श्रृंखला में अंतिम उत्पाद Z है :

12. The product of acid catalysed hydration of 2-phenylpropene is :

- (a) 2-phenyl-2-propanol
(b) 1-phenyl-2-propanol
(c) 2-phenyl-1-propanol
(d) 2-phenyl-1-propanol

2-phenylpropene की अम्लीय उत्प्रेषण से उत्पन्न होता है :

- (a) 2-फेनिल-2-प्रोपेनॉल
(b) 1-फेनिल-2-प्रोपेनॉल
(c) 2-फेनिल-1-प्रोपेनॉल
(d) 2-फेनिल-1-प्रोपेनॉल

13. Acrylic acid reacts with HBr to give :

- (a) Br-CH2-CH=COOH
(b) Br-CH2-CH2-COOH
(c) COBr-CH=COOH
(d) COBr-CH2-COOH

मैक्रिक एसिड HBr के साथ अभिक्रिया करने पर निम्नलिखित में से एक उत्पाद देता है :

- (a) Br-CH2-CH2-COOH
(b) CH3-CH(Br)-COOH
(c) COBr-CH=COOH
(d) COBr-CH2-COOH

14. One mole of CO₂ contains :

- (a) 6.023 × 10²³ atoms of C
(b) 6.023 × 10²³ atoms of O
(c) 18 × 10²³ molecules of CO₂
(d) 3g atoms of CO₂

CO₂ में निम्नलिखित में से कितने अणु हैं :

- (a) C के 6.023 × 10²³ परमाणु
(b) O के 6.023 × 10²³ परमाणु
(c) CO₂ के 18 × 10²³ अणु
(d) CO₂ के 3g परमाणु

15. Number of electrons in Al³⁺ is :

- (a) 13
(b) 16
(c) 10
(d) 19

Al³⁺ में इलेक्ट्रॉनों की संख्या है :

- (a) 13
(b) 16
(c) 10
(d) 19

16. The structure of [Cu(H₂O)₄]²⁺ ion is :

- (a) Square planar
(b) Tetrahedral
(c) Distorted rectangle
(d) Octahedral

(a) चतुर्भुज समतल
(b) चतुर्भुज
(c) विकृत आयत
(d) षट्भुज

17. Which substance will conduct the current in the solid state ?

- (a) Diamond
(b) Graphite
(c) Iodine
(d) Sodium Chloride

कौन सा पदार्थ ठोस अवस्था में विद्युत का चालक होगा ?

- (a) हीरा
(b) ग्रेफाइट
(c) आयोडीन
(d) सोडियम क्लोराइड

18. In a face centred cubic lattice the number of nearest neighbours for a given lattice point is :

- (a) 6
(b) 8
(c) 12
(d) 14

एक फेस सेंटरड क्यूबिक लैटिस में किसी एक लैटिस बिंदु के निकटतम पड़ोसी बिंदुओं की संख्या है :

- (a) 6
(b) 8
(c) 12
(d) 14

19. At the same temperature and pressure which of the following gases will have the highest kinetic energy per mole ?

- (a) Hydrogen
(b) Nitrogen
(c) Methane
(d) All the same

एक ही तापमान और दबाव पर, निम्नलिखित में से कौन सा गैस प्रति मोल अधिकतम गतिज ऊर्जा रखेगा ?

- (a) हाइड्रोजन
(b) नाइट्रोजन
(c) मिथेन
(d) सब समान

20. If 20g of naphthoic acid (C₁₁H₈O₂) is dissolved in 50g of benzene (K_f = 1.72 kmol⁻¹ kg), a freezing point depression of 2K is observed. The vant Hoff factor (i) will be :

- (a) 0.5
(b) 5.5
(c) 7.5
(d) 8.5

50g बेंजीन में 20g नैफ्थोइक एसिड (C₁₁H₈O₂) को घोलने पर (K_f = 1.72 kmol⁻¹ kg) बेंजीन में 2K की जमाव बिंदु गिरावट देखी जाती है। वान्ट हॉफ़ फैक्टर (i) का मान होगा :

- (a) 0.5
(b) 5.5
(c) 7.5
(d) 8.5

21. In osmosis phenomenon

- (a) Solvent molecules move from higher concentration to lower concentration.
(b) Solvent molecules move from lower to high concentration.
(c) Solute molecules move from higher to lower concentration.
(d) Solute molecules move from lower to higher concentration.

असंक्रमण में घोलक अणु उच्च सांद्रता से निम्न सांद्रता की ओर गति करते हैं।

- (a) घोलक अणु उच्च सांद्रता से निम्न सांद्रता की ओर गति करते हैं।
(b) घोलक अणु निम्न सांद्रता से उच्च सांद्रता की ओर गति करते हैं।
(c) घोलक अणु उच्च सांद्रता से निम्न सांद्रता की ओर गति करते हैं।
(d) घोलक अणु निम्न सांद्रता से उच्च सांद्रता की ओर गति करते हैं।

47. The reduction of diphenylacetylene provides cis-1,2-diphenylethane by using the reagent:

- (a) Platinum/hydrogen
  - (b) Lindlar's catalyst/hydrogen
  - (c) Liquid ammonia/ethanol (2 equiv.)
  - (d) Lithium aluminium hydride
- diphenylacetylene ਦਾ ਲੂਕਰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੁਆਰਾ cis-1,2-diphenylethane ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ :
- (a) ਪਲੈਟੀਨਮ/ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ
  - (b) Lindlar's ਦਾ ਕੈਟਲਿਸਟ/ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ
  - (c) ਤਰਲ ਅਮੋਨੀਆ/ਈਥਾਨੋਲ (2 equiv.)
  - (d) ਲਿਥੀਅਮ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਹਾਈਡ੍ਰਾਈਡ

48. Trans-dihydroxylation of alkenes can be achieved by:

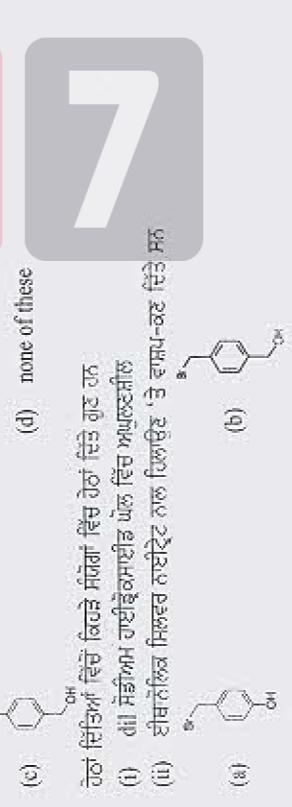
- (a) OsO₄
  - (b) KMnO₄
  - (c) Epoxidation followed by hydrolysis
  - (d) By using all above three methods
- ਅਲਕੀਨਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਡੀਹਾਈਡ੍ਰੋਆਕਸੀਲੇਸ਼ਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ :
- (a) OsO₄
  - (b) KMnO₄
  - (c) ਇਪਾਕਸੀਡੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈਡ੍ਰੋਲਿਸਿਸ
  - (d) ਉਪਰਲਿਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੁਆਰਾ

49. The relative reactivities of benzene, aniline, toluene and nitrobenzene towards electrophilic substitution is:

- (a) Aniline > toluene > nitrobenzene > benzene
  - (b) Aniline > benzene > nitrobenzene > toluene
  - (c) Aniline > toluene > benzene > nitrobenzene
  - (d) Nitrobenzene > benzene > toluene > aniline
- ਬੈਨਜ਼ੀਨ, ਅਨੀਲਾਈਨ, ਟੋਲੀਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਬੈਨਜ਼ੀਨ ਦੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਫਿਲਿਕ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਨ ਵੱਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮਾ ਹੈ :
- (a) ਐਨਲਾਈਨ > ਟੋਲੀਨ > ਨਾਈਟ੍ਰੋਬੈਨਜ਼ੀਨ > ਬੈਨਜ਼ੀਨ
  - (b) ਐਨਲਾਈਨ > ਬੈਨਜ਼ੀਨ > ਨਾਈਟ੍ਰੋਬੈਨਜ਼ੀਨ > ਟੋਲੀਨ
  - (c) ਐਨਲਾਈਨ > ਟੋਲੀਨ > ਬੈਨਜ਼ੀਨ > ਨਾਈਟ੍ਰੋਬੈਨਜ਼ੀਨ
  - (d) ਨਾਈਟ੍ਰੋਬੈਨਜ਼ੀਨ > ਬੈਨਜ਼ੀਨ > ਟੋਲੀਨ > ਐਨਲਾਈਨ

50. Which of the following compounds has the following properties?

- (i) Insoluble in dil. sodium hydroxide solution.
- (ii) On shaking with ethanolic silver nitrate gave precipitates.

MATHEMATICS

1. If a plane passes through the point (1, 1, 1) and is perpendicular to the line $\frac{x-1}{3} = \frac{y-1}{0} = \frac{z-1}{4}$, then its perpendicular distance from the origin is:

- (a) $\frac{2}{4}$
- (b) $\frac{4}{3}$
- (c) $\frac{2}{5}$
- (d) 1

ਜੇਕਰ ਤਲ ਛਿੱਦ (1,1,1) ਰਾਹੀਂ ਗੁਜਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਖਾ $\frac{x-1}{3} = \frac{y-1}{0} = \frac{z-1}{4}$ ਦੇ ਲੰਬ ਹੈ, ਤਿਹ ਇਸਦਾ ਲੰਬ ਅੰਤਰ ਨਾਲੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ :

- (a) $\frac{2}{4}$
- (b) $\frac{4}{3}$
- (c) $\frac{2}{5}$
- (d) 1

2. If 2 + i is a root of the equation $x^3 - 5x^2 + 9x - 5 = 0$, then the other roots are:

- (a) 1, 2 - i
- (b) -1, 2 + i
- (c) -1, 2 - i
- (d) 0, 1

ਜੇਕਰ 2 + i ਸਮੀਕਰਨ $x^3 - 5x^2 + 9x - 5 = 0$ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ ਤਿਹ ਹੋਰ ਮੂਲ ਹਨ :

- (a) 1, 2 - i
- (b) -1, 2 + i
- (c) -1, 2 - i
- (d) 0, 1

3. If $\tan A = \frac{1}{2}$ and $\tan B = \frac{1}{3}$, then $A + B$ is equal to:

- (a) 0
- (b) $\frac{\pi}{6}$
- (c) $\frac{\pi}{4}$
- (d) $\frac{\pi}{3}$

ਜੇਕਰ $\tan A = \frac{1}{2}$ and $\tan B = \frac{1}{3}$ ਫਿਰ $A + B$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ :

- (a) 0
- (b) $\frac{\pi}{6}$
- (c) $\frac{\pi}{4}$
- (d) $\frac{\pi}{3}$

4. If $u = \frac{x^2+y^2}{x^2+y^2}$ and $x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} = ku$, then k =

- (a) $\frac{1}{4}$
- (b) $\frac{1}{24}$
- (c) $\frac{1}{6}$
- (d) $\frac{1}{12}$

ਜੇਕਰ $u = \frac{x^2+y^2}{x^2+y^2}$ and $x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} = ku$, ਫਿਰ k =

- (a) $\frac{1}{4}$
- (b) $\frac{1}{24}$
- (c) $\frac{1}{6}$
- (d) $\frac{1}{12}$

5. The maximum number of points of intersection of 8 circles is:

- (a) 16
- (b) 24
- (c) 28
- (d) 56

8 ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਕਾਟ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੰਖਿਆ ਹੈ :

- (a) 16
- (b) 24
- (c) 28
- (d) 56

6. Which one of the following statement is incorrect ?

- (a) Every group of prime order is cyclic.
  - (b) Every group is isomorphic to a permutation group.
  - (c) Every field is a Euclidean domain.
  - (d) Every unique factorization domain is a principal ideal domain.
- ਹਰੇਕ ਗਰੁੱਪ ਪ੍ਰਾਈਮ ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਚੱਕਰੀ ਹੈ।
 ਹਰੇਕ ਗਰੁੱਪ ਇੱਕ ਪਰਮੂਟੇਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਆਈਸੋਮੋਰਿਕ ਹੈ।
 ਹਰੇਕ ਫੀਲਡ ਇੱਕ ਯੂਕਲੀਡੀਅਨ ਡੋਮੇਨ ਹੈ।
 ਹਰੇਕ ਯੂਨੀਕ ਫੈਕਟਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਡੋਮੇਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਆਈਡਲ ਡੋਮੇਨ ਹੈ।
7. For the Euler ϕ function, $\phi(4) =$
- (a) 1
  - (b) 2
  - (c) 3
  - (d) 4
- ਯੂਲਰ ϕ ਫੰਕਸ਼ਨ, $\phi(4)$ ਹੈ

8. Which one of the following is not true ?

- (a) Newton-Raphson method has quadratic convergence.
  - (b) The order of convergence of Newton-Raphson method is 2.
  - (c) The convergence of Bisection method is linear.
  - (d) Bisection method has fastest rate of convergence.
- ਹਰੇਕ ਵਿੱਥਣ ਵਿੱਚ ਫਾਸਟ ਰੇਟ ਆਫ ਕਨਵਰਜੈਂਸ ਹੈ।
 ਨਿਊਟਨ-ਰਾਫ਼ਸਨ ਵਿੱਥਣ ਦਾ ਕਨਵਰਜੈਂਸ ਦਰ ਵਰਗ ਹੈ।
 ਨਿਊਟਨ-ਰਾਫ਼ਸਨ ਵਿੱਥਣ ਦਾ ਕਨਵਰਜੈਂਸ ਦਰ ਵਰਗ ਹੈ।
 ਬਿਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਥਣ ਦਾ ਕਨਵਰਜੈਂਸ ਦਰ ਵਰਗ ਹੈ।
9. A bag contains 5 black, 4 white and 3 red balls. If a ball is selected randomly, the probability that it is a black or red ball is :
- (a) $\frac{1}{3}$
  - (b) $\frac{1}{2}$
  - (c) $\frac{4}{5}$
  - (d) $\frac{3}{5}$
- ਇੱਕ ਡਾਗ ਵਿੱਚ 5 ਕਾਲੇ, 4 ਸੁੱਢੇ ਅਤੇ 3 ਲਾਲ ਗੇਂਦਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੇਂਦ ਚੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਲੀ ਜਾਂ ਲਾਲ ਹੈ।

10. The dual problem of : Maximize $5x_1 + 6x_2$ subject to $x_1 + 2x_2 = 5, -x_1 + 5x_2 \geq 3, x_1$ unrestricted and $x_2 \geq 0$, is :

- (a) minimize $y = 5y_1 + 6y_2$ subject to $y_1 + 2y_2 \geq 5, y_1 \geq 0, y_2$ unrestricted
  - (b) minimize $y = 5y_1 + 6y_2$ subject to $y_1 + 2y_2 \geq 3, -y_1 + 5y_2 \leq 3$
  - (c) minimize $y = 5y_1 + 6y_2$ subject to $-y_1 + 5y_2 \leq 3, y_1 + 2y_2 = 5$
  - (d) minimize $y = 5y_1 + 6y_2$ subject to $y_1 + y_2 = 5, 2y_1 - 5y_2 \geq 6, y_3 \geq 0$ and y_3 unrestricted
- ਦੁੱਗਣੀ ਸਮੱਸਿਆ: Maximize $5x_1 + 6x_2$ subject to $x_1 + 2x_2 = 5, -x_1 + 5x_2 \geq 3, x_1$ unrestricted and $x_2 \geq 0$, is :

11. If three forces acting at a point are in equilibrium, then each is proportional to the sine of the angle between the other two is :

- (a) Triangle law of forces
  - (b) Polygon law of forces
  - (c) Lami's theorem
  - (d) Varignon's theorem
- ਜੇਕਰ ਤਿੰਨ ਬਲ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਬਲ ਦੂਜੇ ਦੋ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਸਿਨੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
12. Two particles A and B are dropped from the heights of 5 m and 20 m respectively. Then the ratio of time taken by A to that taken by B, to reach the ground is :
- (a) 1 : 4
  - (b) 2 : 1
  - (c) 4 : 1
  - (d) 1 : 2
- ਦੋ ਕਣ A ਅਤੇ B ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5 m ਅਤੇ 20 m ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਚੁੱਕੇ ਜਿੰਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?
13. The time taken by a projectile thrown with a velocity 8 cm/sec at an angle α with the horizontal to attain the maximum height is :
- (a) $\frac{\theta}{g}$
  - (b) $\frac{\theta}{\sin \alpha}$
  - (c) $\frac{\theta}{g \sin \alpha}$
  - (d) $\frac{\theta \sin \alpha}{g}$
- ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਈਲ 8 cm/sec ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ α ਕੋਣ 'ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਉੱਚੀ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?

14. The system of equations

$$2x + 3y = 7$$

$$14x + 21y = 49$$

has

- (a) a unique solution
- (b) no solution
- (c) finitely many solutions
- (d) infinitely many solutions

ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

$$2x + 3y = 7$$

$$14x + 21y = 49$$

has

- (a) infinitely many solutions
- (b) a unique solution
- (c) no solution
- (d) finitely many solutions

15. If A is a singular matrix, then Adj. A is always :
- (a) singular matrix
  - (b) non-singular matrix
  - (c) zero matrix
  - (d) symmetric matrix
- (a) ਸਿੰਗੂਲਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ
 (b) ਨਾ-ਸਿੰਗੂਲਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ
 (c) ਜ਼ੀਰੋ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ
 (d) ਸਮੈਟ੍ਰਿਕ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ

16. If B is a non-singular matrix and A is a square matrix, then $|B^{-1}AB|$ is equal to : $|B^{-1}AB| = |B^{-1}| |A| |B| = \frac{1}{|B|} |A| |B| = |A|$
- (a) $|B|$ (b) $|A|$
 (c) 1 (d) 0

17. If every minor of order r of a matrix A is zero, then rank of A is :
 (a) greater than r (b) less than r
 (c) equal to r (d) less than or equal to r
- ਮੈਟਰਿਕਸ A ਦੇ ਕ੍ਰਮ r ਦਾ ਹਰੇਕ ਮਾਈਨਰ ਸਿਫਰ ਹੈ, ਫਿਰ A ਦਾ ਦਰਜਾ ਹੈ :
 (a) r ਤੋਂ ਵੱਧ (b) r ਤੋਂ ਘੱਟ
 (c) r ਦੇ ਬਰਾਬਰ (d) r ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ

18. Which one of the following statement is false ?
 (a) Any square matrix A and its transpose have same eigen values.
 (b) Eigen values of an idempotent matrix are either 0 or 1.
 (c) The product of the eigen values of a matrix A is equal to its determinant.
 (d) If λ is an eigen value of a matrix A then $1/\lambda$ is eigen value of Adj. A
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ ?
 (a) ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਮੈਟਰਿਕਸ A ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟਕ੍ਰਮ ਦੇ eigen ਮੁੱਲ ਸਮਾਨ ਹਨ
 (b) ਇੱਕ idempotent ਮੈਟਰਿਕਸ ਦੇ eigen ਮੁੱਲ ਜਾਂ 0 ਹਨ ਜਾਂ 1
 (c) ਮੈਟਰਿਕਸ A ਦੇ eigen ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਣਕਫਲ ਇਸਦੇ determinant ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (d) ਜੇਕਰ λ , ਮੈਟਰਿਕਸ A ਦਾ ਈਜਨ ਮੁੱਲ ਹੈ ਫਿਰ $1/\lambda$ Adj. A ਦਾ eigen ਮੁੱਲ ਹੈ

19. Sets A and B have 3 and 6 elements respectively. What can be minimum number of elements in $A \cup B$?
 (a) 3 (b) 6
 (c) 9 (d) 18
- ਸੈਟ A ਅਤੇ B ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3 ਅਤੇ 6 ਤੱਤ ਹਨ। ਫਿਰ $A \cup B$ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
 (a) 3 (b) 6
 (c) 9 (d) 18

20. If $\{(x, y) : y = \frac{1}{x}, x \neq 0, x \text{ is real}\}$, $B = \{(x, y) : y = -x, x \text{ real}\}$ then
 (a) $A \cap B = A$ (b) $A \cap B = B$
 (c) $A \cap B = \emptyset$ (d) $A \cup B = A$
- ਜੇਕਰ $\{(x, y) : y = \frac{1}{x}, x \neq 0, x \text{ is real}\}$, $B = \{(x, y) : y = -x, x \text{ real}\}$ ਫਿਰ ?
 (a) $A \cap B = A$ (b) $A \cap B = B$
 (c) $A \cap B = \emptyset$ (d) $A \cup B = A$

21. If a, b, c are in A.P., then $7^a, 7^b, 7^c$ are in :
 (a) G.P. (b) A.P.
 (c) H.P. (d) None of these
- ਜੇਕਰ a, b, c A.P. ਵਿੱਚ ਹਨ, ਫਿਰ $7^a, 7^b, 7^c$ ਹਨ :
 (a) G.P. (b) A.P.
 (c) H.P. (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

22. If the sum of the series $1 + \frac{3}{x} + \frac{9}{x^2} + \frac{27}{x^3} + \dots, x > 0$ is a finite number, then
 (a) $x < 3$ (b) $x > 3$ (c) $x < \frac{1}{3}$ (d) $x > \frac{1}{3}$
- ਲੜੀ $1 + \frac{3}{x} + \frac{9}{x^2} + \frac{27}{x^3} + \dots, x > 0$ ਦਾ ਜੋੜ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੰਖਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ
 (a) $x < 3$ (b) $x > 3$
 (c) $x < \frac{1}{3}$ (d) $x > \frac{1}{3}$

23. If H is the Harmonic mean between P and Q, then $\frac{H}{P} + \frac{H}{Q}$ is :
 (a) $\frac{P+Q}{PQ}$ (b) $\frac{PQ}{P+Q}$
 (c) 2 (d) $\frac{P+Q}{P-Q}$
- ਜੇਕਰ H; P ਅਤੇ Q ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਮਵਰ ਔਸਤ ਹੈ, ਫਿਰ $\frac{H}{P} + \frac{H}{Q}$ ਹੈ
 (a) $\frac{P+Q}{PQ}$ (b) $\frac{PQ}{P+Q}$
 (c) 2 (d) $\frac{P+Q}{P-Q}$

24. The supremum of the set $\{\frac{3n+2}{2n+1} : n \text{ is a natural number}\}$ is : $\frac{5}{3}$
 (a) 2 (b) $\frac{5}{3}$
 (c) $\frac{3}{2}$ (d) ∞
- ਸੈਟ $\{\frac{3n+2}{2n+1} : n \text{ is a natural number}\}$ ਦਾ supremum ਹੈ :
 (a) 2 (b) $\frac{5}{3}$
 (c) $\frac{3}{2}$ (d) ∞

25. Which one of the following set is compact ?
 (a) The set of natural numbers (b) The set of real numbers
 (c) The set of rational numbers (d) $[a, b]$
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੈੱਟ ਸੰਖਿਪਤ ਹੈ ?
 (a) ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ (b) ਅਸਲ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ
 (c) ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ (d) $[a, b]$

26. The sequence $\langle a_n \rangle$ defined by $a_n = (1 + \frac{2}{n})^{n+3}$ converges to :
 (a) e (b) e^2
 (c) $e+3$ (d) e^2+3
- $a_n = (1 + \frac{2}{n})^{n+3}$ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਲੜੀ $\langle a_n \rangle$ ਕੋਂਦਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
 (a) e (b) e^2
 (c) $e+3$ (d) e^2+3

27. The series $\frac{1}{3^p} + \frac{1}{5^p} + \frac{1}{7^p} + \dots$ converges if
 (a) $p < 1$ (b) $p = 1$
 (c) $p > 1$ (d) $p \geq 1$
- ਲੜੀ $\frac{1}{3^p} + \frac{1}{5^p} + \frac{1}{7^p} + \dots$ ਕੋਂਦਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ
 (a) $p < 1$ (b) $p = 1$
 (c) $p > 1$ (d) $p \geq 1$

28. In the expansion of $(1+x)^5$, the sum of the coefficients of the terms is :
 (a) 16 (b) 32
 (c) 64 (d) 128
 $(1+x)^5$ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਦਾਂ ਦੇ ਗੁਣਕਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ ;
 (a) 16 (b) 32
 (c) 64 (d) 128

29. The term independent of x in the expansion of $(2x + \frac{1}{3x})^6$ is :

- (a) $\frac{160}{27}$ (b) $\frac{160}{9}$
 (c) $\frac{80}{9}$ (d) $\frac{80}{3}$

$(2x + \frac{1}{3x})^6$ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ x ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਪਦ ਹੈ :

- (a) $\frac{160}{27}$ (b) $\frac{160}{9}$
 (c) $\frac{80}{9}$ (d) $\frac{80}{3}$

30. The function f defined by $f(x) = \begin{cases} 1, & \text{if } x \text{ is rational} \\ 0, & \text{if } x \text{ is irrational} \end{cases}$ is

- (a) continuous at rational points (b) continuous at irrational points
 (c) continuous at every point (d) discontinuous at every point

$f(x) = \begin{cases} 1, & \text{if } x \text{ is rational} \\ 0, & \text{if } x \text{ is irrational} \end{cases}$ ਦਾ ਆਰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਤ ਫਲਨ ਹੈ : *space*

- (a) ਯਥਾਵਕ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ (b) ਅਕਰਨੀ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ
 (c) ਹਰੇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ (d) ਹਰੇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਨਿਰੰਤਰ

31. The function $f(x) = \begin{cases} \sin(\frac{1}{x}), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ is :

- (a) continuous in $[0, \infty[$ (b) uniformly continuous on $[0, \infty[$
 (c) not uniformly continuous on $[0, \infty[$ (d) continuous but not uniformly continuous on $[0, \infty[$

ਫਲਨ $f(x) = \begin{cases} \sin(\frac{1}{x}), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ ਹੈ :

- (a) $[0, \infty[$ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ (b) $[0, \infty[$ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ
 (c) $[0, \infty[$ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ (d) $[0, \infty[$ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪਰੰਤੂ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ

32. The function $f(x) = |x + 2|$ is not differentiable at

- (a) $x = 2$ (b) $x = 0$
 (c) $x = -2$ (d) $x = 2$ and $x = -2$
 $f(x) = |x + 2|$ ਭੇਦਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
 (a) $x = 2$ (b) $x = 0$
 (c) $x = -2$ (d) $x = 2$ and $x = -2$

33. The value of the derivative of $f(x) = |x-1| + |x-3|$ at $x = 2$ is :
 (a) -2 (b) 0
 (c) 2 (d) 4

$x = 2$ ਤੇ $f(x) = |x-1| + |x-3|$ ਦੇ ਵਿਉਂਤਮ ਮੁੱਲ ਹੈ
 (a) -2 (b) 0
 (c) 2 (d) 4

34. If $y = \tan^{-1}(\frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x})$, then $\frac{dy}{dx} =$

- (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) 2

ਜੇਕਰ $y = \tan^{-1}(\frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x})$, ਤਾਂ $\frac{dy}{dx} = ?$

- (a) 0 (b) 1
 (c) -1 (d) 2

35. The 'c' of Rolle's theorem for the function $f(x) = \sin x$ in $[0, \pi]$ is :

- (a) 0 (b) $\frac{\pi}{2}$
 (c) $\frac{\pi}{3}$ (d) $\frac{\pi}{6}$

$[0, \pi]$ ਵਿੱਚ ਫਲਨ $f(x) = \sin x$ ਦਾ Rolle ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ 'c' ਹੈ :

- (a) 0 (b) $\frac{\pi}{2}$
 (c) $\frac{\pi}{3}$ (d) $\frac{\pi}{6}$

36. The function $f(x) = \frac{x}{1+x} - \log(1+x)$, $x > 0$ is :

- (a) increasing (b) decreasing
 (c) neither increasing nor decreasing (d) not differentiable at $x=0$

ਫਲਨ $f(x) = \frac{x}{1+x} - \log(1+x)$, $x > 0$ ਹੈ :

- (a) ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ (b) ਘਟਦਾ
 (c) ਨਾ ਵਧਦਾ ਤੇ ਨਾ ਘਟਦਾ (d) $x=0$ ਤੇ ਭੇਦਾਤਮਕ ਨਹੀਂ

37. The maximum value of $\sin x \cos x$ is :

- (a) 1 (b) 0
 (c) 2 (d) $\frac{1}{2}$

$\sin x \cos x$ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਮੁੱਲ ਹੈ :

- (a) 1 (b) 0
 (c) 2 (d) $\frac{1}{2}$

38. If $y = \log|x|$, then $\frac{dy}{dx} =$

- (a) $\frac{1}{x}$ (b) $\frac{1}{|x|}$
 (c) $\frac{1}{-x}$ (d) 1

ਜੇਕਰ $y = \log|x|$, ਤਾਂ $\frac{dy}{dx} = ?$

- (a) $\frac{1}{x}$ (b) $\frac{1}{|x|}$
 (c) $\frac{1}{-x}$ (d) 1

39. $\int \frac{1}{x \log x} dx$ is
 (a) $\log x + p$
 (c) $\log(x \log x) + p$

40. $\int_1^2 |x-1| dx$ is equal to
 (a) 0
 (c) $-\frac{1}{2}$
- $\int_1^2 |x-1| dx$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
 (a) 0
 (c) $-\frac{1}{2}$

41. $\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx$ is equal to
 (a) 0
 (c) 2
- $\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
 (a) 0
 (c) 2

42. $\int_0^4 \int_0^5 dx dy =$
 (a) 4
 (c) 0
- $\int_0^4 \int_0^5 dx dy =$
 (a) 4
 (c) 0

43. The centre of gravity of uniform lamina bounded by the co-ordinate axes and the arc of the conic $x = a \cos \theta, y = b \sin \theta$ in the first quadrant is at:
 (a) (0,0)
 (c) (0,b)
- ਸਮਤੁਲ ਅਕਸ਼ਾਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਿਰੇ ਇਕਸਾਰ lamina ਦੇ ਗੁਰੁਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਚਤੁਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਨਿਕ $x = a \cos \theta, y = b \sin \theta$ ਦੀ ਚਾਪ ਹੈ :
 (a) (0,0) 'ਤੇ
 (c) (0,b) 'ਤੇ

- (b) $\log(\log x) + p$
 (d) $\log\left(\frac{1}{x}\right) + p, p$ is a constant
- (b) $\log(\log x) + p$
 (d) $\log\left(\frac{1}{x}\right) + p, p$ is a constant

- (b) $\frac{1}{2}$
 (d) 1
- (b) $\frac{1}{2}$
 (d) 1

- (b) 1
 (d) 4
- (b) 1
 (d) 4

- (b) 5
 (d) 20
- (b) 5
 (d) 20

- (b) (a,0)
 (d) $\left(\frac{4a}{3\pi}, \frac{4b}{3\pi}\right)$
- (b) (a,0) 'ਤੇ
 (d) $\left(\frac{4a}{3\pi}, \frac{4b}{3\pi}\right)$ 'ਤੇ

44. The integrating factor of the differential equation $\frac{dy}{dx} + y = \frac{1+y}{x}$ is :

- (a) $\frac{x}{e^x}$
 (c) $x e^x$
- (b) $\frac{e^x}{x}$
 (d) e^x

45. P.I. of differential equation $4 \frac{d^2y}{dx^2} + 4 \frac{dy}{dx} - 3y = e^{2x}$ is

- (a) e^{2x}
 (c) $\frac{e^{2x}}{21}$
- (b) $x e^{2x}$
 (d) $\frac{e^{2x}}{11}$

46. If $\vec{u}, \vec{v}$ and $\vec{w}$ are such that $\vec{u} + \vec{v} + \vec{w} = \vec{0}, |\vec{u}| = 3, |\vec{v}| = 4$ and $|\vec{w}| = 5$, then $\vec{u} \cdot \vec{v} + \vec{v} \cdot \vec{w} + \vec{w} \cdot \vec{u}$ is :

- (a) 0
 (c) 25
- (b) 5
 (d) -25

47. The value of $[\vec{a} + \vec{b}, \vec{b} + \vec{c}, \vec{c} + \vec{a}]$ is equal to :

- (a) 0
 (c) $2[\vec{a} \vec{b} \vec{c}]$
- (b) $\vec{a} \times \vec{b} \cdot \vec{c}$
 (d) $3[\vec{a} \vec{b} \vec{c}]$

48. The dimension of vector space of all real numbers over the field of all rational numbers is :

- (a) 0
 (c) 2
- (b) 1
 (d) infinite

49. The inclination of the straight line passing through the point (-3,6) and the mid-point of the line joining the points (4,-5) and (-2,9) is :

- (a) 0
 (c) $\frac{\pi}{3}$
- (b) $\frac{\pi}{4}$
 (d) $\frac{3\pi}{4}$

50. The latus rectum of the curve $5x^2 + 9y^2 = 45$ is :

- (a) $\frac{10}{3}$
 (c) $\frac{5}{2}$
- (b) $\frac{5}{3}$
 (d) $\frac{3}{5}$

PHYSICS

- Consider the spectroscopy of hydrogen atom in Bohr theory. Determine the upper limit for the Brackett series. Given that $R = 109,677.6 \text{ cm}^{-1}$.
 (a) 1216 Å (b) 6563 Å
 (c) 4050 Å (d) 1880 Å
 Bohr ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਅਣੂ ਦੀ ਸਪੈਕਟ੍ਰੋਸਕੋਪੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ। Brackett ਲੜੀ ਲਈ ਉਪਲੱਥੀ ਸੀਮਾ ਪਤਾ ਕਰੋ। ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ $R = 109,677.6 \text{ cm}^{-1}$ ।
 (a) 1216 Å (b) 6563 Å
 (c) 4050 Å (d) 1880 Å
- In the Zeeman effect, the energy of a spectral line is found to be changed in a magnetic field. What is the amount of energy change?
 (a) $eB/2m_e c$ (b) $2\mu_B B$
 (c) $\mu_B B$ (d) $\mu_B B/2$
 Zeeman ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸਪੈਕਟ੍ਰਲ ਰੇਖਾ ਦੀ ਊਰਜਾ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੋਈ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕੀ ਹੈ?
 (a) $eB/2m_e c$ (b) $2\mu_B B$
 (c) $\mu_B B$ (d) $\mu_B B/2$
- In a Stern-Gerlach experiment the atomic beam whose angular momentum state is to be determined, must travel through :
 (a) homogeneous radio frequency magnetic field
 (b) homogeneous static magnetic field
 (c) inhomogeneous static magnetic field
 (d) inhomogeneous radio frequency magnetic field
 ਇੱਕ Stern-Gerlach ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਅਣਵਿਕ ਬੀਮ ਜਿਸਦੀ ਕੋਣੀ ਸੰਵੇਗ ਸਥਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜਰੂਰ ਗੁਜਰੇਗਾ :
 (a) ਸਮਰੂਪ ਰੇਡੀਓ ਤੀਬਰਤਾ ਵਾਲੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ
 (b) ਸਮਰੂਪ ਸਥਿਤ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ
 (c) ਅਸਮਰੂਪ ਸਥਿਤ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ
 (d) ਅਸਮਰੂਪ ਰੇਡੀਓ ਤੀਬਰਤਾ ਵਾਲੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ
- According to the Debye theory of the specific heat of solids, where is the law of Dulong and Petit valid?
 (a) For low temperature (b) For high temperature
 (c) For a critical temperature $T = T_c$ only (d) Only for metals
 Debye ਦੇ ਠੋਸਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਤਾਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, Dulong ਅਤੇ Petit ਦਾ ਨਿਕਮ ਕਿੱਥੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਲਈ (b) ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਲਈ
 (c) ਸਿਰਫ ਨਾਜਕ ਤਾਪਮਾਨ $T = T_c$ ਲਈ (d) ਸਿਰਫ ਧਾਤਾਂ ਲਈ
- A wide range of wavelengths (for example 0.2 to 2.0 Å) of X-ray is used in :
 (a) Laue method (b) rotating crystal method
 (c) powder diffraction method (d) all of the above methods
 ਐਕਸ-ਰੇ ਦੀਆਂ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈਆਂ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 0.2 ਤੋਂ 2.0 Å) ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
 (a) Laue ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ (b) ਘੁੰਮਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ
 (c) ਪਾਵਰ ਡਿਫਰੈਕਸ਼ਨ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ (d) ਉਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ

- The Hall effect in solid state physics is used to measure :
 (a) ratio of charge to mass
 (b) magnetic susceptibility
 (c) sign of the charge carriers
 (d) the width of the gap between the conduction and valence bands
 ਠੋਸ ਅਵਸਥਾ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ Hall ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇਹ ਸਾਧਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :
 (a) ਚਾਰਜ ਦਾ ਪੁੰਜ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ (b) ਚੁੰਬਕੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ
 (c) ਚਾਰਜ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ (d) ਸੰਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਗ ਖੇਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿੱਥ ਦੀ ਚੌੜਾਈ
- The crystallographic notation $\langle uvw \rangle$ represents :
 (a) a plane (b) family of equivalent planes
 (c) a direction (d) family of equivalent directions
 ਕ੍ਰਿਸਟਲੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਅੰਕ ਲਿਖੀ $\langle uvw \rangle$ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ :
 (a) ਇੱਕ ਤਲ (b) ਸਮਤੁੱਲ ਤਲਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ
 (c) ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ (d) ਸਮਤੁੱਲ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ
- In a crystal system, all the three lattice vectors are perpendicular to each other, but unequal. The system represented is :
 (a) trigonal (b) tetragonal
 (c) orthorhombic (d) hexagonal
 ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ lattice ਵੈਕਟਰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਲੰਬ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਅਸਮਾਨ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ :
 (a) ਟ੍ਰਾਈਗੋਨਲ (b) ਟੈਟਰਾਗੋਨਲ
 (c) ਆਰਥੋਰਾਮਬਿਕ (d) ਹੈਕਸਾਗੋਨਲ
- The three natural radiations, in order from most penetrating to least penetrating are :
 (a) alpha, beta, and gamma (b) beta, gamma, and alpha
 (c) gamma, alpha and beta (d) gamma, beta, and alpha
 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੀਬਰ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੀਬਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਕਰਨਾਂ ਹਨ :
 (a) ਅਲਫਾ, ਬੀਟਾ ਅਤੇ ਗਾਮਾ (b) ਬੀਟਾ, ਗਾਮਾ ਅਤੇ ਅਲਫਾ
 (c) ਗਾਮਾ, ਅਲਫਾ ਅਤੇ ਬੀਟਾ (d) ਗਾਮਾ, ਬੀਟਾ ਅਤੇ ਅਲਫਾ
- Which one of the following, lists the four fundamental forces of nature in order of increasing strength?
 (a) Gravitational, weak, electromagnetic, nuclear
 (b) Weak, electromagnetic, nuclear, gravitational
 (c) Electromagnetic, weak, gravitational, nuclear
 (d) Weak, gravitational, electromagnetic, nuclear
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ, ਵੱਧਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ, ਕਮਜੋਰ, ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕੀ, ਨਿਊਕਲੀ
 (b) ਕਮਜੋਰ, ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕੀ, ਨਿਊਕਲੀ, ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ
 (c) ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕੀ, ਕਮਜੋਰ, ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ, ਨਿਊਕਲੀ
 (d) ਕਮਜੋਰ, ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ, ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕੀ, ਨਿਊਕਲੀ

11. What was achieved by the discovery of the W and Z intermediate vector bosons ?
- The gravitational and nuclear forces were interlinked.
  - The proton will decay in 10^{31} years.
  - The nuclear force was discovered.
  - The electroweak unification was verified.

W ਅਤੇ Z ਵਿਚਕਾਲੇ ਵੈਕਟਰ ਬੋਸਨਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

- ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਿਊਕਲੀ ਤਾਕਤਾਂ ਆਪਸੀ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ
  - ਪ੍ਰੋਟੋਨ 10^{31} ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
  - ਨਿਊਕਲੀ ਤਾਕਤ ਖੋਜੀ ਗਈ ਸੀ
  - ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਵੈਕ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੀਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
12. According to nuclear shell model, what is the proton configuration for the nuclide ${}_{13}^{27}\text{Al}$?

- $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^1$
- $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$
- $(1s_{1/2})^2 (2s_{1/2})^2 (2p_{3/2})^4 (3s_{1/2})^2 (3p_{3/2})^2 (4d)$
- $(1s_{1/2})^2 (2p_{3/2})^4 (2p_{1/2})^2 (3d_{5/2})^5$

ਨਿਊਕਲੀ ਸ਼ੈਲ ਮਾਡਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਊਕਲਾਈਡ ${}_{13}^{27}\text{Al}$ ਲਈ ਪ੍ਰੋਟਾਨ ਤਰਤੀਬ ਕੀ ਹੈ ?

- $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^1$
- $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$
- $(1s_{1/2})^2 (2s_{1/2})^2 (2p_{3/2})^4 (3s_{1/2})^2 (3p_{3/2})^2$
- $(1s_{1/2})^2 (2p_{3/2})^4 (2p_{1/2})^2 (3d_{5/2})^5$

13. A positive kaon (K^+) has a rest mass of $494 \text{ MeV}/c^2$, whereas a proton has a rest mass of $938 \text{ MeV}/c^2$. If a kaon has a total energy that is equal to the proton rest mass energy, the speed of kaon is most nearly :

- 0.25 c
- 0.50 c
- 0.70 c
- 0.85 c

ਇੱਕ ਧਨਾਤਮਕ kaon (K^+) ਦਾ ਰੈਸਟ ਪੁੰਜ $494 \text{ MeV}/c^2$ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟਾਨ ਦਾ ਰੈਸਟ ਪੁੰਜ $938 \text{ MeV}/c^2$ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ kaon ਦੀ ਕੁਲ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰੋਟਾਨ ਰੈਸਟ ਪੁੰਜ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, kaon ਦੀ ਗਤੀ ਬਹੁਤ ਕਰੀਬ ਹੈ :

- 0.25 c
- 0.50 c
- 0.70 c
- 0.85 c

14. $f(x)$ is a symmetric periodic function of x i.e. $f(x) = f(-x)$. Then, in general, the Fourier series of the function $f(x)$ will be of the form :

- $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx) + b_n \sin(nkx))$
- $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx))$
- $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$
- $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$

$f(x)$, x ਦਾ ਸਮਰੂਪੀ ਆਵਿਤੀ ਫਲਨ ਹੈ ਭਾਵ $f(x) = f(-x)$, ਫਿਰ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ, ਫਲਨ $f(x)$ ਦੀ ਫੋਰੀਅਰ ਲੜੀ ਇਸ ਰੂਪ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ :

- $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx) + b_n \sin(nkx))$
- $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx))$
- $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$
- $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$

15. The value of the integral $\oint \frac{e^z \sin(z)}{z^2} dz$, where the contour C is the unit circle: $|z - 2| = 1$, is :

- $2\pi i$
- $4\pi i$
- πi
- 0

ਇਨਟੀਗਰਲ $\oint \frac{e^z \sin(z)}{z^2} dz$ ਦਾ ਮੁਲ, ਜਿਥੇ ਰੇਖਾਚਿਤਰ C ਇਕਾਈ ਚੱਕਰ ਹੈ : $|z-2| = 1$ ਹੈ :

- $2\pi i$
- $4\pi i$
- πi
- 0

16. The number of independent components of the symmetric tensor A_{ij} with indices $i, j = 1, 2, 3$ is :

- 1
- 3
- 6
- 9

ਸਮਰੂਪੀ ਟੈਂਸਰ A_{ij} ਦੇ ਘਾਤ ਅੰਕ $i, j = 1, 2, 3$ ਨਾਲ ਸਤੰਤਰ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ :

- 1
- 3
- 6
- 9

17. If $f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x < 3 \\ x - 3 & \text{for } x \geq 3 \end{cases}$ then the Laplace transform of $f(x)$ is

- $s^{-2} e^{-3s}$
- $s^{-2} e^{-3s}$
- s^{-2}
- $s^{-2} e^{-3s}$

ਜੇਕਰ $f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x < 3 \\ x - 3 & \text{for } x \geq 3 \end{cases}$ ਫਿਰ $f(x)$ ਦਾ ਲਪਲੇਸ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹੈ :

- $s^{-2} e^{-3s}$
- $s^{-2} e^{-3s}$
- s^{-2}
- $s^{-2} e^{-3s}$

18. If $\vec{F} = x\hat{i} + y\hat{j} + z\hat{k}$, then its divergence is :

- $\hat{i} + \hat{j} + \hat{k}$
- 3
- $x + y + z$
- None of these

ਜੇਕਰ $\vec{F} = x\hat{i} + y\hat{j} + z\hat{k}$ ਫਿਰ ਇਸਦਾ ਅਪਸਰਨ ਹੈ :

- $\hat{i} + \hat{j} + \hat{k}$
- 3
- $x + y + z$
- ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

19. The Newton Raphson method is used to find the root of the equation $x^2 - 2 = 0$. If the iterations are started from -1, the iterations will :

- Converge to -1
- Converge to $\sqrt{2}$
- Converge to $-\sqrt{2}$
- Not converge

ਨਿਊਟਨ ਰੈਫਸਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਮੀਕਰਨ $x^2 - 2 = 0$ ਦੇ ਮੂਲ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੁਹਾਰਾ -1 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਦੁਹਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ :

- 1 ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ
- $\sqrt{2}$ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ
- $-\sqrt{2}$ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ
- ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ

20. The inverse Laplace transform of $\frac{1}{s^2(s+1)}$ is :

- $\frac{1}{2} t^2 e^{-t}$
- $\frac{1}{2} t^2 + 1 - e^{-t}$
- $t - 1 + e^{-t}$
- $\frac{1}{2} t^2 (1 - e^{-t})$

$\frac{1}{s^2(s+1)}$ ਦਾ ਉਲਟ ਲਪਲੇਸ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹੈ :

- $\frac{1}{2} t^2 e^{-t}$
- $\frac{1}{2} t^2 + 1 - e^{-t}$
- $t - 1 + e^{-t}$
- $\frac{1}{2} t^2 (1 - e^{-t})$

21. A particle of mass m moves in a one-dimensional potential $V(x) = -ax^2 + bx^4$, where a and b are positive constants. The angular frequency of small oscillations about the minima of the potential is equal to :

- (a) $\sqrt{\frac{a}{2mb}}$ (b) $\sqrt{\frac{a}{mb}}$ (c) $\pi\sqrt{\frac{a}{m}}$ (d) $2\sqrt{\frac{a}{m}}$

ਪੰਜ m ਦਾ ਇੱਕ ਕਣ ਇੱਕ-ਆਇਤੀ ਸੰਭਵਨਾ $V(x) = -ax^2 + bx^4$ ਵਿੱਚ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ a ਅਤੇ b ਧਨਾਤਮਕ ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਹਨ ਸੰਭਵਨਾ ਦੇ ਨਿਊਨ ਦੀ ਘੱਟ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਕੋਣੀ ਵਾਚਕਾਰਤਾ ਬਰਾਬਰ ਹੈ :

- (a) $\sqrt{\frac{a}{2mb}}$ (b) $\sqrt{\frac{a}{mb}}$ (c) $\pi\sqrt{\frac{a}{m}}$ (d) $2\sqrt{\frac{a}{m}}$

22. The Special Theory of Relativity states that :

- (a) the five fundamental forces are linked to one another.
 (b) the laws of physics are the same in moving and non-moving frames of reference.
 (c) the position of any object can be pinpointed using three special dimensions.
 (d) light has mass.

ਸਪੈਸ਼ਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸਦਾ ਹੈ :

- (a) ਪੰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਲਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ
 (b) ਕਾਸਟਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਸ਼ੰਗ ਦੇ ਗਤੀਮਾਨ ਅਤੇ ਗੈਰ ਗਤੀਮਾਨ ਫ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹਨ
 (c) ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਾਰ ਦਾ ਪੁਨੀਤ ਕਰਕੇ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
 (d) ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਪੁੰਜ ਹੈ

23. When a mass suspended on a spring is displaced, the system oscillates with simple harmonic motion. Which one of the following statements regarding the energy of the system is incorrect ?

- (a) The potential energy has a minimum value when the spring is fully compressed or fully extended
 (b) The kinetic energy has a maximum value at the equilibrium position.
 (c) The sum of the kinetic and potential energies at any time is constant.
 (d) The potential energy has a maximum value when the mass is at rest.

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਪ੍ਰਿੰਗ 'ਤੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੁੰਜ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਪਾਰਕ ਹਾਰਮੋਨਿਕ ਗਤਿਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਉਰਜਾ ਬਾਰੇ ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਠਨ ਗਲਤ ਹੈ ?

- (a) ਸੰਭਵੀ ਉਰਜਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਪ੍ਰਿੰਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇਰੀਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।
 (b) ਗਤੀਮਾਨ ਉਰਜਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੰਤੁਲਨ ਅਵਸਥਾ 'ਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ।
 (c) ਗਤੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵੀ ਉਰਜਾ ਦਾ ਜੋੜ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਥਿਰ ਹੈ।
 (d) ਸੰਭਵੀ ਉਰਜਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੁੰਜ ਅਚਲ ਹੈ।

24. In general, waves have two velocities, the group velocity and the phase velocity. What is the phase velocity of a relativistic particle ?

- (a) its physical speed v (b) $\frac{d\omega}{dk}$
 (c) $\frac{c^2}{v}$ (d) it is not defined

ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੰਗ ਦੇ ਦੋ ਵੇਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਮੂਹ ਵੇਗ ਅਤੇ ਫੇਜ਼ ਵੇਗ। ਸਾਪੇਖਵਾਦੀ ਕਣ ਦਾ ਫੇਜ਼ ਵੇਗ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਇਸਦੀ ਭੌਤਿਕ ਗਤੀ v (b) $\frac{d\omega}{dk}$
 (c) $\frac{c^2}{v}$ (d) ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

25. The potential energy of a particle moving in one dimension is given by $U(x) = \frac{1}{2}kx^2 + \frac{1}{4}bx^4$. Determine the force:

- (a) $-kx - bx^3$ (b) $kx + bx^3$
 (c) $\frac{1}{6}kx^3 + \frac{1}{20}bx^5$ (d) $-\frac{1}{6}kx^3 - \frac{1}{20}bx^5$

ਇੱਕ ਆਇਤਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਸੰਭਵੀ ਉਰਜਾ $U(x) = \frac{1}{2}kx^2 + \frac{1}{4}bx^4$ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) $-kx - bx^3$ (b) $kx + bx^3$
 (c) $\frac{1}{6}kx^3 + \frac{1}{20}bx^5$ (d) $-\frac{1}{6}kx^3 - \frac{1}{20}bx^5$

26. What is the magnetic field at the center of a circular ring of radius r that carries a current I ?

- (a) $\frac{\mu_0 I}{2r}$ (b) $\frac{\mu_0 I}{2\pi r}$
 (c) $\frac{\mu_0 I}{r}$ (d) $\frac{\mu_0 I}{\pi r}$
 (a) $\frac{\mu_0 I}{2r}$ (b) $\frac{\mu_0 I}{2\pi r}$
 (c) $\frac{\mu_0 I}{r}$ (d) $\frac{\mu_0 I}{\pi r}$

ਅੰਗ-ਵਿਯੋਮ I ਜੋ ਕਿ I ਕਰੰਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) $\frac{\mu_0 I}{2r}$ (b) $\frac{\mu_0 I}{2\pi r}$
 (c) $\frac{\mu_0 I}{r}$ (d) $\frac{\mu_0 I}{\pi r}$

27. For blue light, a transparent material has a relative permittivity (dielectric constant) of 2.1 and a relative permeability of 1.0. If the speed of light in vacuum is c , the phase velocity of blue light in an unbounded medium of this material is :

- (a) $\sqrt{3.1c}$ (b) $\sqrt{2.1c}$
 (c) $\frac{c}{\sqrt{3.1}}$ (d) $\frac{c}{\sqrt{2.1}}$

ਨੀਲ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ, ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਸਾਪੇਖ ਪਰਮਿਟੀਵਿਟੀ 2.1 ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਪੇਖ ਸਮਰੂਹਿਕਤਾ 1.0 ਹੈ। ਸਿੱਕਰ ਵੈਕਿਊਮ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਗਤੀ c ਹੈ, ਇਸ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਅਧਿਕਤਮ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਫੇਜ਼ ਵੇਗ ਹੈ :

- (a) $\sqrt{3.1c}$ (b) $\sqrt{2.1c}$
 (c) $\frac{c}{\sqrt{3.1}}$ (d) $\frac{c}{\sqrt{2.1}}$

28. A charged particle is released from rest in a region where there is a constant electric field and a constant magnetic field. If the two fields are parallel to each other, the path of the particle is :

- (a) Straight line (b) Circle
 (c) Helix (d) Cycloid

ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਹੋਏ ਕਣ ਨੂੰ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਵਿਸਥਾਈ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋ ਦੁਆਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨਦਰਸ਼ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਕਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ :

- (a) ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ (b) ਚੱਕਰ
 (c) ਹੀਲਿਕਸ (d) ਸਿਕਲੋਇਡ

29. A negative test charge is moving near a long straight wire in which there is a current. A force will act on the test charge in a direction parallel to the direction of the current if the motion of the charge is in a direction :

- (a) Towards the wire
 (b) Away from the wire
 (c) Opposite to that of the current
 (d) Perpendicular to both the direction of the current and the direction towards the wire
- ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਸਿੱਧੀ ਤਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰੰਟ ਹੈ ਕੋਲ ਰਿਣਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਚਾਰਜ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਟੈਸਟ ਚਾਰਜ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬਲ ਕਰੰਟ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਚਾਰਜ ਦੀ ਗਤੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ :
- (a) ਤਾਰ ਵੱਲ (b) ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਰੇ
 (c) ਕਰੰਟ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ (d) ਕਰੰਟ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਾਰ ਵੱਲ ਦਿਸ਼ਾ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਲੰਬ

30. Listed below are Maxwell's equations of electromagnetism. If magnetic monopole exists, which of the following equations would be INCORRECT ?

- (I) $\vec{\nabla} \times \vec{H} = \frac{\partial \vec{D}}{\partial t} + \vec{j}$ (II) $\vec{\nabla} \times \vec{E} = -\frac{\partial \vec{B}}{\partial t}$ (III) $\vec{\nabla} \cdot \vec{D} = \rho$ (IV) $\vec{\nabla} \cdot \vec{B} = 0$
- (a) I and II (b) I and III
 (c) II and IV (d) III and IV

ਹੇਠਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੇਟਿਸਮ ਦੀਆਂ Maxwell ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਚੁੰਬਕੀ ਮੋਨੋਪੋਲ ਹੋਵੇ ਵਿਚ ਹੈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਮੀਕਰਨ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ?

- (I) $\vec{\nabla} \times \vec{H} = \frac{\partial \vec{D}}{\partial t} + \vec{j}$ (II) $\vec{\nabla} \times \vec{E} = -\frac{\partial \vec{B}}{\partial t}$ (III) $\vec{\nabla} \cdot \vec{D} = \rho$ (IV) $\vec{\nabla} \cdot \vec{B} = 0$
- (a) I and II (b) I and III
 (c) II and IV (d) III and IV

31. A cube has a constant electric potential V on its surface. If there are no charges inside the cube, the potential at the center of the cube is :

- (a) Zero (b) V/6
 (c) V/8 (d) V

ਇੱਕ ਘਣ ਦੇ ਇਸਦੇ ਤਲ ਉੱਤੇ ਸਥਿਰ ਬਿਜਲਈ ਸੰਭਾਵਨਾ V ਹੈ । ਜੇਕਰ ਘਣ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਘਣ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ :

- (a) ਸਿਫਰ (b) V/6
 (c) V/8 (d) V

32. What is the value of commutator $[H, x]$ for the quantum mechanical Hamiltonian $= \frac{p^2}{2m} + V(x)$?

- (a) $\frac{\hbar x}{i}$ (b) $\frac{2\hbar x}{i}$
 (c) $\frac{3\hbar x}{i}$ (d) $\frac{\hbar x}{2i}$

ਕੁਆਂਟਮ ਮਕੈਨੀਕਲ ਹੈਮਿਲਟੋਨੀਅਨ $= \frac{p^2}{2m} + V(x)$ ਲਈ ਕੋਮਿਊਟੇਟਰ $[H, x]$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) $\frac{\hbar x}{i}$ (b) $\frac{2\hbar x}{i}$
 (c) $\frac{3\hbar x}{i}$ (d) $\frac{\hbar x}{2i}$

33. A particle of energy $E < V_0$ is incident on a step potential of height V_0 . Let $k = \frac{\sqrt{2mE}}{\hbar}$ and $k' = \frac{\sqrt{2m(V_0-E)}}{\hbar}$. Find the transmission coefficient.

- (a) 1 (b) 0
 (c) $\frac{k}{k'}$ (d) $\frac{4k^2}{(k^2+k'^2)}$

ਉੱਚਾ $E < V_0$ ਦਾ ਇੱਕ ਕਣ, ਉੱਚਾਈ V_0 ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, ਮੰਨ ਲਓ $k = \frac{\sqrt{2mE}}{\hbar}$ and $k' = \frac{\sqrt{2m(V_0-E)}}{\hbar}$ ਸੰਚਾਰਨ ਗੁਣਾਂਕ ਲੱਭੋ।

- (a) 1 (b) 0
 (c) $\frac{k}{k'}$ (d) $\frac{4k^2}{(k^2+k'^2)}$

34. The energy levels of the hydrogen atom are given in terms of the principal quantum number n and a positive constant A by the expression :

- (a) $A\left(n + \frac{1}{2}\right)$ (b) An^2
 (c) $-\frac{A}{n^2}$ (d) $A\left(-\frac{1}{4} + \frac{1}{n^2}\right)$

ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਅਣੂ ਦਾ ਊਰਜਾ ਪੱਧਰ ਮੁੱਖ ਕੁਆਂਟਮ ਅੰਕ n ਅਤੇ ਪਨਾਤਕਮ ਸਥਾਈਅੰਕ A ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਭਿਵਿਅੰਜਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :

- (a) $A\left(n + \frac{1}{2}\right)$ (b) An^2
 (c) $-\frac{A}{n^2}$ (d) $A\left(-\frac{1}{4} + \frac{1}{n^2}\right)$

35. Eigenfunctions for a rigid dumbbell rotating about its center have a ϕ dependence of the form $\Psi(\phi) = Ae^{im\phi}$, where m is a quantum number and A is a constant. Which of the following values of A will properly normalize the eigenfunction ?

- (a) $\sqrt{2\pi}$ (b) 2π
 (c) $\frac{1}{\sqrt{2\pi}}$ (d) $\frac{1}{2\pi}$

ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ ਡੰਬਲ ਦੇ ਈ Eigenfunctions ਦੀ $\Psi(\phi) = Ae^{im\phi}$ ਰੂਪ ਦੀ ϕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ m ਪਰਿਮਾਣ ਹੈ ਅਤੇ A ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ A ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਮੁੱਲ Eigenfunction ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਬੱਧ ਕਰੇਗਾ ?

- (a) $\sqrt{2\pi}$ (b) 2π
 (c) $\frac{1}{\sqrt{2\pi}}$ (d) $\frac{1}{2\pi}$

36. If ψ is a normalized wave solution of the Schrodinger equation and Q is the operator corresponding to a physical observable x, the quantity $\psi^*Q\psi$ may be integrated to obtain :

- (a) normalization constant for ψ (b) spatial overlap of Q with ψ
 (c) mean value of x (d) uncertainty in x

ਜੇਕਰ ψ Schrodinger ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਇਕਸਾਰ ਤਰੰਗ ਹੱਲ ਹੈ ਅਤੇ Q ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਨਿਰੀਖਣ x ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਚਾਲਦ ਹੈ, ਮਾਤਰਾ $\psi^*Q\psi$ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

- (a) ψ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਸਥਾਈ ਅੰਕ (b) Q ਦਾ ψ ਨਾਲ ਉਪਰ ਢਕਿਆ ਹੋਣਾ
 (c) x ਦਾ ਔਸਤ ਮੁੱਲ (d) x ਵਿੱਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ

37. Which of the following is an eigenfunction of the linear momentum operator $-\hbar \frac{\partial}{\partial x}$ with a positive eigenvalue $\hbar k$; i.e., an eigenfunction that describes a particle that is moving in free space in the direction of positive x with a precise value of linear momentum?

- (a) $\cos kx$
 (b) $\sin kx$
 (c) e^{-ikx}
 (d) e^{ikx}

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਧਨਾਤਮਕ ਈਜਨ ਮੁੱਲ $\hbar k$ ਨਾਲ ਰੇਖਾਬੰਧ ਮੋਮੈਂਟਮ ਆਪਰੇਟਰ $-\hbar \frac{\partial}{\partial x}$ ਦਾ eigenfunction ਹੈ, ਭਾਵ ਇੱਕ eigenfunction ਜੋ ਇੱਕ ਕਣ ਦਾ ਵਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੇਖਾਬੰਧ ਸੰਵੇਗ ਦ ਸਿੱਧੇ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਖੁੱਲੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਧਨਾਤਮਕ x ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

- (a) $\cos kx$
 (b) $\sin kx$
 (c) e^{-ikx}
 (d) e^{ikx}

38. The wavefunction for identical fermions is antisymmetric under particle interchange. Which of the following is a consequence of this property?

- (a) Pauli-exclusion principle
 (b) Heisenberg uncertainty principle
 (c) Bose-Einstein condensation
 (d) Bohr correspondence principle

ਕਣ ਅਵਸਥਾ-ਬਦਲੀ ਅਧੀਨ, ਇਕਰੂਪ ਫਰਮੀਅਨ ਲਈ wavefunction ਅਸਮੱਤ੍ਰਿਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

- (a) Pauli ਦਾ ਅਨੁਹਿਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
 (b) Heisenberg ਦਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਿਧਾਂਤ
 (c) Bose-Einstein ਦਾ ਸੰਘਣਾ ਸਿਧਾਂਤ
 (d) Bohr ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤ

39. Consider a particle of mass m at temperature T which follows classical Maxwell-Boltzmann statistics. Find the average speed $\langle v \rangle$.

- (a) $\sqrt{\frac{3kT}{m}}$
 (b) $\sqrt{\frac{kT}{m}}$
 (c) $\sqrt{\frac{8kT}{\pi m}}$
 (d) $\sqrt{\frac{2kT}{m}}$

ਇੱਕ m ਪੁੰਜ ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ T ਦੇ ਕਣ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹਨ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜਾ ਕੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ Maxwell-Boltzmann ਸਤਿਅੰਕੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਔਸਤ ਗਤੀ $\langle v \rangle$ ਲੱਭੋ।

- (a) $\sqrt{\frac{3kT}{m}}$
 (b) $\sqrt{\frac{kT}{m}}$
 (c) $\sqrt{\frac{8kT}{\pi m}}$
 (d) $\sqrt{\frac{2kT}{m}}$

40. Consider a Fermi gas of electrons at low but non-zero temperature T . How does the thermal energy vary with the temperature?

- (a) proportional to T
 (b) proportional to T^2
 (c) proportional to T^3
 (d) proportional to $\frac{T^2}{E_F}$

ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਪਰੰਤੂ ਗੈਰ ਸਿਫਰ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਫਰਮੀ ਗੈਸ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹਨ ਦਿਓ। ਤਾਪੀ ਊਰਜਾ ਤਾਪਮਾਨ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ?

- (a) T ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ
 (b) T^2 ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ
 (c) T^3 ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ
 (d) $\frac{T^2}{E_F}$ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ

41. In an ideal monatomic gas adiabatic expansion, if the volume of the gas doubles from V_0 to $2V_0$, then what happens to the temperature?

- (a) rises to $1.59 T_0$
 (b) remains constant
 (c) falls to $0.5 T_0$
 (d) falls to $0.63 T_0$

ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਮੋਨਾਟੋਮਿਕ ਗੈਸ ਅਡੀਆਬੈਟਿਕ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਗੈਸ ਦਾ ਆਇਤਨ V_0 ਤੋਂ $2V_0$ ਵੱਗਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (a) $1.59 T_0$ ਤੱਕ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ
 (b) ਸਥਿਰ ਰਹੇਗਾ
 (c) $0.5 T_0$ ਤੱਕ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ
 (d) $0.63 T_0$ ਤੇ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ

42. The wavelength of maximum emission λ_{max} of a black body at 2897 K is $1 \mu\text{m}$. The temperature of the blackbody whose wavelength of maximum emission is $5000 \text{ \AA}$ is:

- (a) 5794 K
 (b) 1448 K
 (c) 579.4 K
 (d) 8691 K

ਇੱਕ ਬਲੈਕਬਾਡੀ ਦੇ 2897 K ਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈ $1 \mu\text{m}$ ਹੈ। ਬਲੈਕਬਾਡੀ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਜਿਸਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈ $5000 \text{ \AA}$ ਹੈ:

- (a) 5794 K
 (b) 1448 K
 (c) 579.4 K
 (d) 8691 K

43. The volume of a spherical shell Δr in phase space, is given by:

- (a) $4\pi p^2 dp V$
 (b) $2\pi(2m)^{3/2} \epsilon \text{ de } V$
 (c) $2\pi(2m)^{3/2} \epsilon^{1/2} 4\pi p^2 V$
 (d) $2\pi(2m)^{3/2} \epsilon^{1/2} 4\pi p^2 V$

ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਸੈੱਲ Δr in phase space ਵਿੱਚ ਆਇਤਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- (a) $4\pi p^2 dp V$
 (b) $2\pi(2m)^{3/2} \epsilon \text{ de } V$
 (c) $2\pi(2m)^{3/2} \epsilon^{1/2} 4\pi p^2 V$
 (d) $2\pi(2m)^{3/2} \epsilon^{1/2} 4\pi p^2 V$

44. Adding negative feedback to an amplifier results in which of the following?

- (a) Decreased gain, increased distortion, increased input impedance, and decreased output impedance.
 (b) Increased gain, decreased distortion, decreased input impedance, and increased output impedance.
 (c) Decreased gain, decreased distortion, increased input impedance, and decreased output impedance.
 (d) Decreased gain, decreased distortion, decreased input impedance, and increased output impedance.

46. The device that shows negative differential resistance among the following is :

- (a) Zener diode (b) Tunnel diode
(c) Photodiode (d) Si p-n junction

ਜੱਤਰ ਜੋ ਕਿ ਰਿਣਾਤਮਕ ਭੇਦਾਕਮਕ ਵਿਰੋਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ :

- (a) ਜੀਨਰ ਡਾਇਓਡ (b) ਟਨਲ ਡਾਇਓਡ
(c) ਫੋਟੋ ਡਾਇਓਡ (d) Si p-n ਜਨਕਸ਼ਨ

47. In CB configuration, the output volt-ampere characteristics of the transistor may be shown by plots of :

- (a) V_{CB} versus I_C for constant values of I_E (b) V_{CB} versus I_B for constant values of I_E
(c) V_{CE} versus I_E for constant values of I_B (d) V_{CE} versus I_C for constant values of I_B

CB ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਜਿਸਟਰ ਦੀ ਆਊਟਪੁਟ ਵੋਲਟ-ampere ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹਨਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ :

- (a) I_E ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੁੱਲਾਂ ਲਈ V_{CB} ਬਨਾਮ I_C (b) I_E ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੁੱਲਾਂ ਲਈ V_{CB} ਬਨਾਮ I_B
(c) I_E ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੁੱਲਾਂ ਲਈ V_{CE} ਬਨਾਮ I_E (d) I_B ਦੇ ਸਥਾਈ ਮੁੱਲਾਂ ਲਈ V_{CE} ਬਨਾਮ I_C

48. The common emitter current gain β is related to the common base current gain α , by the following relation :

- (a) $\beta = \alpha/(1+\alpha)$ (b) $\beta = \alpha/(1-\alpha)$
(c) $\alpha = \beta/(1-\beta)$ (d) $\alpha = (1+\beta)/\beta$

ਸਧਾਰਨ ਇਮਿਟਰ ਕਰੰਟ ਵਾਧਾ β ਸਧਾਰਨ ਬੇਸ ਕਰੰਟ ਵਾਧਾ α ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ :

- (a) $\beta = \alpha/(1+\alpha)$ (b) $\beta = \alpha/(1-\alpha)$
(c) $\alpha = \beta/(1-\beta)$ (d) $\alpha = (1+\beta)/\beta$

49. Consider the hydrogen molecule H_2 as a rigid diatomic rotor of separation $r = 1.0 \text{ \AA}$ between two protons. Calculate the energy of the $l = 3$ level in the rotational spectrum.

$(m_p = 938.280 \times 10^6 \text{ eV}/c^2, \quad h = 1973.5 \text{ eV \AA}/c)$

- (a) 0.10 eV (b) 0.05 eV
(c) 0.15 eV (d) 0.005 eV

ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਮੋਲੀਕਿਊਲ H_2 ਦਾ ਦੋ ਪ੍ਰੋਟੋਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ $r = 1.0 \text{ \AA}$ ਵਿਛੋੜ ਦੇ ਜੜ ਡਾਇਆਟਮਿਕ ਰੋਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਦੋਹਰੀ ਵਰਨ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ $l = 3$ ਪੱਧਰ ਦੀ ਊਰਜਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ।

$(m_p = 938.280 \times 10^6 \text{ eV}/c^2, \quad h = 1973.5 \text{ eV \AA}/c)$

- (a) 0.10 eV (b) 0.05 eV
(c) 0.15 eV (d) 0.005 eV

50. Which of the following is not a true statement about the Raman effect? Let $h\omega$ be the incident energy.

- (a) energy $h\omega$ is exchanged with a molecule.
(b) the frequency of the scattered radiation is $\omega'' = \omega \pm \omega'$
(c) Raman scattering occurs as a result of the induced dipole moment.
(d) a quantum of monochromatic light is scattered elastically.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ Raman ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? $h\omega$ ਪ੍ਰਸੰਗ ਊਰਜਾ ਹੈ।

- (a) ਊਰਜਾ $h\omega$ ਇੱਕ ਕਣ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਗਈ ਹੈ
(b) ਬਿਖਰੇ ਪਸਾਰ ਦੀ ਵਾਰਵਾਰਤਾ ਹੈ $\omega'' = \omega \pm \omega'$
(c) Raman ਬਿਖਰਾਅ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਡਾਈਪੋਲ ਗਿਲਜ਼ਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
(d) ਮੋਨੋਕ੍ਰੋਮੈਟਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਪਰਿਮਾਣ ਲਚਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਬਿੰਡਿਆ ਹੈ।

ZOOLOGY

1. Scientific and commercial method of bee keeping for production of honey and wax is called :

- (a) Apiculture (b) Sericulture
(c) Silviculture (d) Pisciculture

ਸ਼ਹਿਦ ਅਤੇ ਮੋਮ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਮੱਖੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਧੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ :

- (a) ਐਪੀਕਲਚਰ (b) ਸਿਰੀਕਲਚਰ
(c) ਸਿਲਵੀਕਲਚਰ (d) ਪਿਸੀਕਲਚਰ

2. Sperms are produced from the :

- (a) Seminal vesicle (b) Penis
(c) Testis (d) Epidydimus

ਸੁਕਰਾਣੂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ :

- (a) ਸੈਮੀਨਲ ਵੈਸੀਕਲ ਤੋਂ (b) ਪੈਨੀਸ ਤੋਂ
(c) ਟੈਸਟੀਸ ਤੋਂ (d) ਐਪੀਡਾਇਡੀਮਸ ਤੋਂ

3. The hormone responsible for maintaining the pregnancy is :

- (a) LH (b) FSH (c) Progesterone (d) Oestrogen

ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਰਮੋਨ ਹੈ :

- (a) LH (b) FSH (c) ਪਰੋਜਿਸਟਰੋਨ (d) ਓਸਟ੍ਰੋਜਨ

4. The pacemaker of the heart is :

- (a) Bundle of His (b) AV Node
(c) SA Node (d) Purkinje fibres

ਦਿਲ ਦੀ ਗਤੀ ਨਿਰਧਾਰਕ ਹੈ :

- (a) Bundle of His (b) AV Node
(c) SA Node (d) Purkinje fibres

5. The protective covering of brain is :

- (a) Pericardium (b) Peritoneum
(c) Pleura (d) Meninges

ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਰੱਖਿਅਕ ਪਰਤ ਹੈ :

- (a) ਪੈਰੀਕਾਰਡੀਅਮ (b) ਪੈਰੀਟੋਨੀਅਮ
(c) ਪਲੂਰਾ (d) ਮੈਨਿੰਜਿਸ

6. Which of the following disease results from endocrine disorder?

- (a) Goitre (b) Pneumonia
(c) Typhoid (d) Jaundice

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਰੋਗ ਮਾਸ ਗਿਲਟੀਆ ਦੀ ਬੇਤਰਤੀਬੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਗਿਲਟ (b) ਨਿਮੋਨੀਆ
(c) ਮਿਆਦੀ ਬੁਖਾਰ (d) ਪੀਲੀਆ

7. Binomial nomenclature means writing the name in two words which designate :

- (a) Order and family (b) Family and genus
(c) Species and variety (d) Genus and species

ਦੋਨਾਵੀ ਨਾਮਾਵਲੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ ਜੋ ਉਲੇਖ ਕਰਦੇ ਹਨ

- (a) ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ (b) ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਜਨਸ
(c) ਨਸਲ ਅਤੇ ਕਿਸਮ (d) ਜਨਸ ਅਤੇ ਨਸਲ

8. Systema naturae was written by :
 (a) Linneaus (b) Charles Darwin
 (c) Aristotle (d) Wallace
 Systema Naturae ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ :
 (a) ਲੀਨੀਅਸ ਦੁਆਰਾ (b) ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਦੁਆਰਾ
 (c) ਅਰਿਸਟੋਟਲ ਦੁਆਰਾ (d) ਵਾਲੇਸ ਦੁਆਰਾ
9. Probiotics are :
 (a) Cancer inducing microbes (b) Safe antibiotics
 (c) New kind of allergens (d) Live microbial food supplements
 ਪ੍ਰੋਬਾਇਓਟਿਕਸ ਹਨ :
 (a) ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਣੂ (b) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚੈਂਬੀਓਟਿਕਸ
 (c) ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਲਰਜਨ (d) ਜੀਵਤ ਜੀਵਾਣੂ ਭੋਜਨ ਪੂਰਕ
10. Maximum application of animal cell culture technology today is in the production of :
 (a) Insulin (b) Interferons
 (c) Vaccines (d) Edible proteins
 ਜਾਨਵਰ ਸੈੱਲ ਕਲਚਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਹੈ :
 (a) ਇਨਸੁਲਿਨ (b) ਇਨਟਰਫਿਰਨਜ਼
 (c) ਵੈਕਸੀਨ (d) ਖਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰੋਟੀਨ
11. Mycorrhiza represents :
 (a) Symbiotic association between a fungus and liverworts.
 (b) Parasitic association between a fungus and an algae.
 (c) Parasitic association between a fungus and roots of higher plants.
 (d) Symbiotic association between a fungus and roots of higher plants.
 Mycorrhiza ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ :
 (a) ਉਲੀ ਅਤੇ ਲਿਵਰਵਰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਮੇਲ।
 (b) ਉਲੀ ਅਤੇ ਕਾਈ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਜੀਵੀ ਮੇਲ।
 (c) ਉਲੀ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਜੀਵੀ ਮੇਲ।
 (d) ਉਲੀ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਮੇਲ।
12. A group of cells, alike in form, function and origin are called _____
 (a) Organ (b) Tissue
 (c) Organelle (d) None of the above
 ਰੂਪ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਤਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ, ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ _____ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 (a) ਔਗਾਨ (b) ਟਿਸ਼ੂ
 (c) ਆਰਗਨੀਲ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
13. Semiautonomous organelle in cell is :
 (a) Peroxisomes (b) Mitochondria
 (c) Endoplasmic reticulum (d) Golgi bodies
 ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ Semiautonomous ਆਰਗਨੀਲ ਹੈ :
 (a) ਪੈਰੋਕਸੀਸਮ (b) ਮਾਇਟੋਕੋਂਡਰੀਆਂ
 (c) ਐਂਡੋਪਲਾਸਮਿਕ ਰੈਟੀਕੁਲਮ (d) ਗੋਲਜੀ ਬਾਡੀਜ਼

14. _____ is a biodegradable pollutant.
 (a) Mercury (b) Sewage
 (c) Plastic (d) Asbestos
 ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਵਿਘਟਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਹੈ।
 (a) ਮਰਕਰੀ (b) ਸੀਵੇਜ
 (c) ਪਲਾਸਟਿਕ (d) ਐਸਬੋਸਟ
15. Minamata disease is due to _____
 (a) Mercury (b) SO₂
 (c) H₂S (d) Lead
 ਮਿਨਾਮਾਟਾ ਬੀਮਾਰੀ _____ ਕਾਰਨ ਹੈ।
 (a) ਮਰਕਰੀ (b) SO₂
 (c) H₂S (d) ਲੈਡ
16. Which pair of geographical areas show maximum diversity in our country ?
 (a) Eastern Ghats and West Bengal
 (b) Sunderbans and Rann of Kutch
 (c) Eastern Himalayas and Western Ghats
 (d) Kerala and Punjab
 ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਪੂਰਬੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (b) ਸੁੰਦਰਬਨ ਅਤੇ ਰਨ ਆਫ ਕੱਛ
 (c) ਪੂਰਬੀ ਹਿਮਾਲਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ (d) ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ
17. First National Park established in India was :
 (a) Kanha (b) Periyar
 (c) Corbett (d) Bandipur
 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਪਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ ਸੀ :
 (a) ਕਾਨਹਾ (b) ਪੇਰੀਆਰ
 (c) ਕਾਰਬਟ (d) ਬੰਦੀਪੁਰ
18. Evolutionary forces operate at the level of _____
 (a) Population (b) Individual
 (c) Family (d) Ecosystem
 ਵਿਕਾਸਗਤ ਤਾਕਤਾਂ _____ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
 (a) ਜਨਸੰਖਿਆ (b) ਵਿਅਕਤੀਗਤ
 (c) ਪਰਿਵਾਰ (d) ਪਰਿਆਵਰਨ
19. MAB stands for :
 (a) Man and biotechnology (b) Material and biology
 (c) Man and biosphere (d) Man and biology
 MAB ਡਾ ਡਾ ਵ ਹੈ :
 (a) ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (b) ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ
 (c) ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਖੇਤਰ (d) ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ
20. In poultry, coccidiosis is caused by :
 (a) Virus (b) Fungus
 (c) Helminth parasite (d) Protozoan
 ਪੋਲਟਰੀ ਵਿੱਚ coccidiosis ਦੁੱਦਾ ਹੈ :
 (a) ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ (b) ਉਲੀ ਕਾਰਨ
 (c) ਕਿਰਮਾਂ ਕਾਰਨ (d) ਕੋਸ਼ੀ ਜੀਵ ਕਾਰਨ

27. Passive absorption of water by the roots system of plants is the result of:

- (a) Forces created in the cells of the roots.
- (b) Increased respiratory activities in the roots cells.
- (c) Osmotic force in the shoot system.
- (d) Tension on the cell sap due to transpiration.

ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਜੜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਿਥਲ ਸੋਖਣ ਨਤੀਜਾ ਹੈ

- (a) ਜੜਾਂ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ
- (b) ਜੜ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆਂ ਸੁਆਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ
- (c) ਕਰੂਬਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਨੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ
- (d) ਹਵਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਾਰਣ ਸੈੱਲ ਸਤ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਤਣਾਅ

28. Which one of the following activity is performed by molybdenum in plant metabolism?

- (a) Translocation of solutes
- (b) Tryptophan synthesis
- (c) ABA synthesis
- (d) Nitrate reduction

ਪੌਦਾ ਉਸਾਰੂ ਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ molybdenum ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਿਆ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

- (a) ਘੋਲਕਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਲੋਕੇਸ਼ਨ
- (b) ਟ੍ਰਿਪਟੋਫਨ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ
- (c) ABA ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ
- (d) ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਘਾਟ

29. Conversion of pyruvic acid into ethyl alcohol is facilitated by which of the following enzymes?

- (a) Carboxylase
- (b) Phosphatase
- (c) Dehydrogenase
- (d) Carboxylase and Dehydrogenase

ਪਾਇਰੂਵਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ ਈਥਾਈਲ ਅਲਕੋਹਲ ਵਿੱਚ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪਾਚਕ ਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) Carboxylase
- (b) Phosphatase
- (c) Dehydrogenase
- (d) Carboxylase and Dehydrogenase

30. During photosynthesis, the oxygen is evolved from which one of the followings?

- (a) Carbohydrates
- (b) Proteins
- (c) Sun light
- (d) Water

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ, ਆਕਸੀਜਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

- (a) ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟ
- (b) ਪ੍ਰੋਟੀਨ
- (c) ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ
- (d) ਪਾਣੀ

31. The maximum rate of photosynthesis occurs in:

- (a) Blue light
- (b) Red light
- (c) Blue and Green light
- (d) Blue and Red light

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਦਰ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

- (a) ਨੀਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ
- (b) ਲਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ
- (c) ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਹਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ
- (d) ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਲਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ

32. Which one of the following auxins is widely used as a selective woodicide?

- (a) IBA
- (b) 2, 4-D
- (c) NAA
- (d) 2, 4, 5-T

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਆਕਸਿਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇੱਕ ਚੋਣਸ਼ੀਲ ਨਦੀਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

- (a) IBA
- (b) 2, 4-D
- (c) NAA
- (d) 2, 4, 5-T

33. Which one of the following activities in plants is controlled by abscisic acid?

- (a) Cell division
- (b) Leaf fall and dormancy
- (c) Shoot elongation
- (d) Cell elongation and wall formation

ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕਿਰਿਆ ਅਬਸੀਸਿਕ ਐਸਿਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

- (a) ਸੈੱਲ ਵੰਡ
- (b) ਪੱਤਾ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ ਸਿਥਲਤਾ
- (c) ਕਰੂਬਲ ਫੈਲਾਅ
- (d) ਸੈੱਲ ਖਿਚਾਅ ਤੇ ਕੰਧ ਨਿਰਮਾਣ

34. Which one of the following mechanism is responsible for twinning of tendrils in plants?

- (a) Thigmotropism
- (b) Seismonasty
- (c) Heliotropism
- (d) Diageotropism

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਯੰਤਰੀਕਰਨ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੰਦੂਲੇ ਦੇ ਵਲਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ?

- (a) ਥਿਗਮੋਟਰੋਪਿਸਮ
- (b) ਸਿਸਮੋਨਾਸਟੀ
- (c) ਹੇਲੀਓਟਰੋਪਿਸਮ
- (d) ਡਾਇਐਜੀਓਟਰੋਪਿਸਮ

35. When the plants are grown in magnesium deficient but urea rich soil, the symptoms shown in the plants are:

- (a) Yellowish leaves
- (b) Colourless petiole
- (c) Dark green leaves
- (d) Death of shoot apex

ਜਦੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਘਾਟ ਪਰ ਯੂਰੀਆ ਯੁਕਤ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ:

- (a) ਪੀਲੇ ਪੱਤੇ
- (b) ਰੰਗਹੀਨ ਪਿਟਾਇਲ
- (c) ਗੂੜੇ ਹਰੇ ਪੱਤੇ
- (d) ਕਰੂਬਲ ਨੋਕ ਦਾ ਖਾਤਮਾ

36. Which one of the following prevents the fall of fruits from the tree?

- (a) GA₃
- (b) NAA
- (c) Ethylene
- (d) Zeatin

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਫਲ ਨੂੰ ਦੱਰਖਤ ਨਾਲੋਂ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) GA₃
- (b) NAA
- (c) ਐਥੀਲੀਨ
- (d) ਜ਼ੀਆਟਿਨ

37. The roots of which one of the following plants contain a red pigment that have the affinity for oxygen?

- (a) Carrot
- (b) Soyabean
- (c) Mustard
- (d) Radish

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪੌਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਪਿਗਮੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਲਈ ਸਮਰੂਪਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

- (a) ਗਾਜਰ
- (b) ਸੋਯਾਬੀਨ
- (c) ਸਰ੍ਹੋਂ
- (d) ਮੂਲੀ

38. Generative cell was destroyed by LASER but a normal pollen tube was still formed because:

- (a) Vegetative cell is not damaged.
- (b) Contents of the killed generative cell stimulated the pollen tube.
- (c) LASER beam stimulated the growth of the pollen tube.
- (d) The region of emergence of pollen tube is not harmed.

ਉਤਪਾਦਕ ਸੈੱਲ ਲੇਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਰਾਗ ਟਿਊਬ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ

- (a) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ
- (b) ਮਿੱਤ ਉਤਪਾਦਕ ਸੈੱਲ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪਰਾਗ ਟਿਊਬ ਨੂੰ ਉਤੋਜਨਾ ਦਿੱਤੀ
- (c) ਲੇਜ਼ਰ ਬੀਮ ਨੇ ਪਰਾਗ ਟਿਊਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤੋਜਨਾ ਦਿੱਤੀ
- (d) ਪਰਾਗ ਟਿਊਬ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ

39. A population of genetically identical individuals obtained from asexual reproduction is known as :
- (a) Callose (b) Clone
(c) Deme (d) Aggregate
- ਅਲੋਗੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਉਤਪੰਨ ਆਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਸਮਾਨ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :
- (a) ਕੈਲੋਸ (b) ਕਲੋਨ
(c) ਡੀਮੇ (d) ਐਗਰੀਗੇਟ
40. Which one of the following terms represents a pair of contrasting characters ?
- (a) Homozygous (b) Homogamous
(c) Allelomorphs (d) Co-dominant Genes
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਰੋਧੀ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (a) ਹੋਮੋਜੀਗਸ (b) ਹੋਮੋਗੇਮਸ
(c) ਐਲੀਲੋਮੋਰਫ (d) ਕੋ-ਡਾਮੀਨੈਂਟ ਜੀਨ
41. A male child will be born to the parents if :
- (a) The father is healthier than the mother.
(b) The mother eats healthy diet during pregnancy.
(c) The genetic composition of the child includes XY combination of chromosomes.
(d) The genetic composition of the child includes XX combination of chromosome.
- ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਰ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ
- (a) ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਨਾਲੋਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੈ
(b) ਮਾਤਾ ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੀ ਹੈ
(c) ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਣੁਵੰਸ਼ਕ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ XY ਕਰੋਮੋਸੋਮ ਦਾ ਮੇਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ
(d) ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਣੁਵੰਸ਼ਕ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ XX ਕਰੋਮੋਸੋਮ ਦਾ ਮੇਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ
42. When the desired variation is required to be induced in a vegetatively propagated crop, the most commonly used method of breeding is :
- (a) Polyploidy (b) Pedigree method of breeding
(c) Mutation breeding (d) Backcross method of breeding
- ਜਦੋਂ ਵਨਸਪਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਤਪੰਨ ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ, ਪੈਦਾਇਸ਼ ਦਾ ਆਮ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਧੀ ਹੈ
- (a) ਪਾਲੀਪਲਾਇਡੀ (b) ਨਸਲਕਸ਼ੀ ਦੀ ਨਸਲੀ ਵਿਧੀ
(c) ਵਿਕਾਰੀ ਨਸਲਕਸ਼ੀ (d) ਨਸਲਕਸ਼ੀ ਦੀ ਬੈਕਕਰਾਸ ਵਿਧੀ
43. At which particular stage of cell cycle, the histone proteins are synthesized in an eukaryotic cell ?
- (a) During telophase (b) During S-phase
(c) During G-2 stage of prophase (d) During entire prophase
- ਸੈੱਲ ਚੱਕਰ ਦੇ ਕਿਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਿਸਟੋਨ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਇੱਕ ਯੂਕੇਰੀਓਟਿਕ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਸੰਸਲੇਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (a) ਟੈਲੋਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ (b) S-ਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ
(c) ਪ੍ਰੋਫੇਜ਼ ਦੇ G-2 ਪੱਧਰ ਦੌਰਾਨ (d) ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ
44. In meiosis, the daughter cells differ from parent cells as well as amongst themselves due to :
- (a) Segregation, Independent assortment and crossing over
(b) Segregation and crossing over
(c) Independent assortment and crossing over
(d) Segregation and independent assortment
- ਮਿਊਸਿਸ ਵਿੱਚ, ਡਾਟਰ ਸੈੱਲ, ਪੋਰੋਟ ਸੈੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ :
- (a) ਅਲਹਿਦਗੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਪਾਰ ਲੰਘਣ (b) ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਪਾਰ ਲੰਘਣ
(c) ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਪਾਰ ਲੰਘਣ (d) ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

45. The idea of natural selection as the fundamental process of evolutionary changes was conceived :
- (a) By Charles Darwin and Alfred Russel Wallace in 1859
(b) By Charles Darwin in 1866
(c) By Alfred Russel Wallace in 1901
(d) By Jagdish Chander Bose in 1921
- ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤਰਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਚੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ :
- (a) ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਅਤੇ ਐਲਫਰਡ ਰਸਲ ਵਾਲੇਸ ਦੁਆਰਾ 1859 ਵਿੱਚ
(b) ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਦੁਆਰਾ 1866 ਵਿੱਚ
(c) ਐਲਫਰਡ ਰਸਲ ਵਾਲੇਸ ਦੁਆਰਾ 1901 ਵਿੱਚ
(d) ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੁਆਰਾ 1921 ਵਿੱਚ
46. Which one of the following gases provided the carbon skeleton of living things during the origin of life ?
- (a) Water vapour (b) Methane
(c) Nitrogen (d) Ammonia
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੌਰਾਨ ਸਜੀਵ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਾਰਬਨ ਪਿੱਠ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ?
- (a) ਜਲ ਵਾਸ਼ਪ (b) ਮੀਥੇਨ
(c) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ (d) ਅਮੋਨੀਆ
47. Which one of the following is the best suited method for the production of virus-free plants ?
- (a) Embryo culture (b) Meristem culture
(c) Ovule culture (d) Anther culture
- ਵਾਇਰਸ ਮੁਕਤ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਵਿਧੀ ਹੈ ?
- (a) ਭਰੂਣ ਕਾਸ਼ਤ (b) ਮੇਰੀਸਟੇਮ ਕਾਸ਼ਤ
(c) ਅੰਡਿਊਲ ਕਾਸ਼ਤ (d) ਪਰਾਗ ਕੋਸ਼ ਕਾਸ਼ਤ
48. The first genetically modified organism generated, was :
- (a) Fish (b) Bacteria
(c) Mice (d) Virus
- ਅਨੁਵੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਹਿਲਾ ਸੰਸ਼ੋਧਤ ਸਜੀਵ ਸੀ
- (a) ਮੱਛੀ (b) ਬੈਕਟੀਰੀਆ
(c) ਦੂਹੇ (d) ਵਾਇਰਸ
49. Which one of the following techniques is best used to introduce genes in dicot plants ?
- (a) Electroporation (b) Particle acceleration
(c) Micro-injection (d) Ti-plasmid infection
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਡਿਕੋਟ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਨ ਅਰੰਭ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਵੋਤਮ ਤਕਨੀਕ ਹੈ ?
- (a) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਪੋਰੇਸ਼ਨ (b) ਪਾਰਟੀਕਲ ਐਕਸਲੇਰੇਸ਼ਨ
(c) ਮਾਈਕਰੋ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ (d) ਟੀ-ਪਲਾਸਮਿਡ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ
50. The competition for light, nutrient and space is most severe between :
- (a) Closely related organisms growing in different niches.
(b) Closely related organisms growing in same area/niche.
(c) Distantly related organisms growing in the same habitat.
(d) Distantly related organisms growing in different niches.
- ਰਸਮੀ, ਪੋਸ਼ਕ ਅਤੇ ਖਿਲਾਅ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਹੈ
- (a) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਕਰੀਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
(b) ਇੱਕੋ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਕਰੀਬੀ ਜੁੜੇ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
(c) ਇੱਕੋ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
(d) ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ

21. Severe acute respiratory syndrome is caused by :
- (a) Coronavirus
(b) Adenovirus
(c) Both (a) and (b)
(d) None of these
- ਬੇਹਦ ਗੰਭੀਰ ਸੁਆਸ ਰੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :
- (a) ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ
(b) ਅਡੀਨੋਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ
(c) ਦੋਵੇਂ (a) ਅਤੇ (b)
(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
22. The desired varieties of economically useful crops are raised by :
- (a) Vernalisation
(b) Mutation
(c) Pesticide spray
(d) Hybridisation
- ਆਰਥਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :
- (a) ਵਰਨਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ
(b) ਨਵੀਂ ਉਤਪਤੀ ਦੁਆਰਾ
(c) ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਸਪ੍ਰੇ ਦੁਆਰਾ
(d) ਨਜਲਕਰੀ ਦੁਆਰਾ
23. Polyploidy is induced by :
- (a) Kinetin
(b) GA₃
(c) Colchicine
(d) IAA
- ਪਾਲਿਪਲਾਇਡੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :
- (a) ਕਿਨੋਟਿਨ ਦੁਆਰਾ
(b) GA₃ ਦੁਆਰਾ
(c) ਕੋਲਚੀਸੀਨ ਦੁਆਰਾ
(d) IAA ਦੁਆਰਾ
24. African sleeping sickness is caused by :
- (a) *Trypanosoma brucei*
(b) *Ascaris lumbricoid*
(c) *Leishmania donovani*
(d) *Balanitidium coli*
- ਅਫਰੀਕਨ ਸਲੀਪਿੰਗ ਸਿਕਨੈਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
- (a) *Trypanosoma brucei* ਕਾਰਨ
(b) *Ascaris lumbricoid* ਕਾਰਨ
(c) *Leishmania donovani* ਕਾਰਨ
(d) *Balanitidium coli* ਕਾਰਨ
25. Plague is caused by :
- (a) *Yersinia pestis*
(b) *Paramyxovirus*
(c) *Herpes virus*
(d) *Rhinovirus*
- ਪਲੇਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
- (a) ਯਰਸੀਨੀਆ ਪੈਸਟੀਸ ਕਾਰਨ
(b) ਪਾਰਮੈਕਸੋ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ
(c) ਹਰਪੀਸ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ
(d) ਰੀਨੋਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ
26. Crossing over during meiosis occurs in :
- (a) Leptotene
(b) Zygotene
(c) Pachytene
(d) Diplotene
- ਮਇਓਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਾਸਿੰਗ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
- (a) ਲੈਪਟੋਟੀਨ ਵਿੱਚ
(b) ਜੀਗੋਟੀਨ ਵਿੱਚ
(c) ਪੈਚੀਟੀਨ ਵਿੱਚ
(d) ਡਿਪਲੋਟੀਨ ਵਿੱਚ
27. Karyology is the study of :
- (a) Blood
(b) Heart
(c) Nucleus
(d) Cartilage
- ਕਾਰਯੋਲੋਜੀ ਅਧਿਐਨ ਹੈ :
- (a) ਖੂਨ ਦਾ
(b) ਦਿਲ ਦਾ
(c) ਨਿਊਕਲੀਅਸ ਦਾ
(d) ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਦਾ
28. Who proposed 'cell theory' ?
- (a) Schleiden and Schwann
(b) Dixon and Jolly
(c) Jacob and Monod
(d) De Bary and Max Schultze
- ਸੈੱਲ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ?
- (a) ਸਲਾਈਦਨ ਅਤੇ ਸ਼ਵਾਨ
(b) ਡਿਕਸਨ ਅਤੇ ਜੋਲੀ
(c) ਜੈਕਬ ਅਤੇ ਮੋਨਾਦ
(d) ਡਿ ਬੇਰੀ ਅਤੇ ਮੈਕਸ ਸ਼ੁਲਤਜ਼
29. Mammary glands are modified :
- (a) Salivary glands
(b) Lacrimal glands
(c) Sweat glands
(d) Sebaceous glands
- ਥਣ ਗਲੈਂਡ ਹਨ ਸੁਧਾਰੇ ਹੋਏ :
- (a) ਲੁਆਕਸਰ ਗਲੈਂਡ
(b) ਲੈਕਰੀਮਲ ਗਲੈਂਡ
(c) ਪਸੀਨਾ ਗਲੈਂਡ
(d) ਸੇਬੇਸੀਅਸ ਗਲੈਂਡ
30. Loss of reproductive capacity in women beyond a particular age is :
- (a) Menstruation
(b) Aging
(c) Menarche
(d) Menopause
- ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੁੜ-ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਹੈ :
- (a) ਮੈਨਸੂਰੇਸ਼ਨ
(b) ਯੁਵਾਪ
(c) ਮੀਨਾਰਚ
(d) ਮੈਨੋਪੌਜ
31. Joint between bones of human skull is :
- (a) Hinge joint
(b) Synovial joint
(c) Cartilaginous joint
(d) Fibrous joint
- ਮਨੁੱਖੀ ਖੋਪੜੀ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਹੈ :
- (a) ਹਿੰਜ ਜੋੜ
(b) ਸਿਨੋਵੀਅਲ ਜੋੜ
(c) ਕਾਰਟੀਲੇਜੀਨਸ ਜੋੜ
(d) ਫਾਈਬਰਸ ਜੋੜ
32. Voice is produced in birds :
- (a) By syrinx
(b) By bronchus
(c) By buccal cavity
(d) By Lung
- ਪੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਵਾਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
- (a) ਸਿਰਿਨਕਸ ਦੁਆਰਾ
(b) ਬੁਨਕਸ ਦੁਆਰਾ
(c) ਬਕਲ ਕੈਵਿਟੀ ਦੁਆਰਾ
(d) ਫੇਫੜੇ ਦੁਆਰਾ

33. Pneumatic bones are present in case of :

- (a) Mammals
- (b) Birds
- (c) Reptiles
- (d) Amphibians

ਭਵਾਤ ਵੱਖੀਆਂ ਸ਼ੀਰ ਪ੍ਰਦੀਆਂ ਹਨ :

- (a) ਖੜਬਾਰੀ ਜੀਵਾਂ 'ਚ
- (b) ਪ੍ਰਦੀਆਂ 'ਚ
- (c) ਚੇਰੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ 'ਚ
- (d) ਜਲਥਲੀ ਜੀਵਾਂ 'ਚ

34. Bone forming cells are :

- (a) Osteoclasts
- (b) Osteoblasts
- (c) Muscle fibres
- (d) Epithelial cells

ਹੱਡੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈੱਲ ਹਨ :

- (a) ਓਸਟੀਓਕਲਾਸਟ
- (b) ਓਸਟੀਓਬਲਾਸਟ
- (c) ਮਾਸੂਸੀ ਹੱਡੀ
- (d) ਏਪੀਥੀਲੀਅਲ ਸੈੱਲ

35. RBCs are nucleated in :

- (a) Rabbit
- (b) Man
- (c) Rat
- (d) Frog

RBC ਨਿਊਕਲੀਏਟਿਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ :

- (a) ਖਰੀਸ਼ ਵਿੱਚ
- (b) ਮਾਦਾਮੀ ਵਿੱਚ
- (c) ਹੌਂ ਵਿੱਚ
- (d) ਫੌੜ ਵਿੱਚ

36. Tendons connect :

- (a) Nerve to muscles
- (b) Bone to bone
- (c) Muscle to muscle
- (d) Bone to muscle

ਪ੍ਰੋ ਜੋੜਦੇ ਹਨ :

- (a) ਨਸਾਂ ਤੋਂ ਮਾਸੂਸੀਆਂ
- (b) ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਹੱਡੀ
- (c) ਮਾਸੂਸੀ ਤੋਂ ਮਾਸੂਸੀ
- (d) ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਮਾਸੂਸੀ

37. Book lungs are respiratory organs of :

- (a) Molluscs
- (b) Mammals
- (c) Arachnids
- (d) Earthworm

ਕੁੱਝ ਵੱਡੇ ਸਾਹ ਸੰਬੰਧੀ ਆਰਾਠਨ ਹਨ :

- (a) ਮੱਲਸਕਾ ਸੁੱਤੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ
- (b) ਖੜਬਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ
- (c) ਕੀਟਾਂ ਵੀ ਸੁੱਤੀ ਦੇ
- (d) ਰੰਡੇ ਦੇ

38. Open vascular system is found in :

- (a) Man
- (b) Fish
- (c) Cockroach
- (d) Snake

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਾਈ ਜਾਈ ਹੈ :

- (a) ਮਾਦਾਮੀ ਵਿੱਚ
- (b) ਮੱਛੀ ਵਿੱਚ
- (c) ਕਾਕਰੋਚ ਵਿੱਚ
- (d) ਸਾਪ ਵਿੱਚ

(Science)

44

D

39. Canal system is found in :

- (a) Sponges
- (b) Coelenterates
- (c) Flatworms
- (d) Annelids

ਕਨਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਾਈ ਜਾਈ ਹੈ :

- (a) ਸੁਮਾਦਾਰ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ
- (b) ਕੋਲੋਨਟੇਟ ਵਿੱਚ
- (c) ਫਲੈਟਵਰਮਾਂ ਵਿੱਚ
- (d) ਐਨੇਲਿਡ ਵਿੱਚ

40. Excretory organs of Prawn is :

- (a) Antennary glands
- (b) Coxal glands
- (c) Malpighian tubules
- (d) Tracheae

ਖੰਜੀਰ ਮੱਛੀ ਦਾ ਮਲ ਨਿਕਾਸ ਆਰਾਠ ਹੈ :

- (a) ਐਨਟੀਨਰੀ ਗਲੈਂਡ
- (b) ਕੋਕਲ ਗਲੈਂਡ
- (c) ਮੈਲਪੀਗੀਅਨ ਟਿਊਬਲਸ
- (d) ਸਾਹ ਨਾਲੀਆਂ

41. Kappa particles of *Paramecium* produce toxic substance called :

- (a) Toxin
- (b) Paramicin
- (c) Hypnotoxin
- (d) Neurotoxin

ਪੈਰਾਮੀਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਕੋਆ ਕਲੈ ਜਿਹੀਲੇ ਤੋੜ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ :

- (a) ਟਾਕਸਿਨ
- (b) ਪੈਰਾਮੀਸ਼ੀਨ
- (c) ਹਾਈਪਨੋਟਕਸਿਨ
- (d) ਨਿਊਰੋਟਕਸਿਨ

42. *Phrethma* is :

- (a) Ammonotelic
- (b) Uricotelic
- (c) Ureotelic
- (d) None of the above

ਫਰੈਟਿਮ ਹੈ :

- (a) ਆਮੋਨੋਟੈਲਿਕ
- (b) ਯੂਰੀਕੋਟੈਲਿਕ
- (c) ਯੂਰੀਓਟੈਲਿਕ
- (d) ਉੱਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

43. Cray fish belongs to :

- (a) Pisces
- (b) Arthropoda
- (c) Mollusca
- (d) Anthozoa

ਕਰੇ ਮੱਛੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ :

- (a) ਪ੍ਰਦੀਸ਼ੀਯ ਨਾਲ
- (b) ਆਰਥਰੋਪੋਡਾ ਨਾਲ
- (c) ਮੋਲਸਕਾ ਨਾਲ
- (d) ਐਨਥੋਜ਼ੋਆ ਨਾਲ

44. A mammal which lays eggs is :

- (a) Scaly anteater
- (b) Spiny Anteater
- (c) Porcupine
- (d) Hedge Hedge

ਭੜਬਾਰੀ ਜੀਵ ਜੋ ਅੰਡੇ ਵਿੱਚ ਹੈ :

- (a) ਸਕੇਲੀ ਅਨਟੀਏਟਰ
- (b) ਉੱਭਰਾ ਅਨਟੀਏਟਰ
- (c) ਪੋਰਕੁਪਾਈਨ
- (d) ਹੇਜ਼-ਹੇਜ਼

D

45

(Science)

45. First great taxonomist was :

- (a) Linnaeus
  - (b) Hooker
  - (c) Aristotle
  - (d) Engler
- ਪਹਿਲਾ ਮਹਾਨ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੀ :
- (a) ਲੀਨੀਅਸ
  - (b) ਹੁਕਰ
  - (c) ਅਰਿਸਟੋਟ
  - (d) ਐਂਗਲਰ

46. Basic unit of eyes in the eyes of insects is :

- (a) Retina
  - (b) Rhabdome
  - (c) Corneal facets
  - (d) Ommatidium
- ਕੀਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਇਕਾਈ ਹੈ :
- (a) ਰੈਟੀਨਾ
  - (b) ਰੋਬਡਮ
  - (c) ਕਾਰਨੀਅਲ ਫੇਸਟ
  - (d) ਓਮੈਟੀਡੀਅਮ

47. Pearl producing Indian species is :

- (a) *Pinctada vulgaris*
  - (b) *Pinctada indica*
  - (c) *Glow worm*
  - (d) *Ostrea vulgaris*
- ਮੱਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਨਸਲ ਹੈ :
- (a) ਪਿਨਕਟਾਡਾ ਵਲਗਾਰਿਸ
  - (b) ਪਿਨਕਟਾਡਾ ਇੰਡੀਕਾ
  - (c) ਟਟਹਿਣਾ
  - (d) ਓਸਟਰੀਅ ਵਲਗਾਰਿਸ

48. The cell theory is not applicable to :

- (a) Bacteria
  - (b) Algae
  - (c) Virus
  - (d) Fungi
- ਸੈੱਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :
- (a) ਬੈਕਟੀਰੀਆ 'ਤੇ
  - (b) ਕਾਈ 'ਤੇ
  - (c) ਵਾਇਰਸ 'ਤੇ
  - (d) ਉਲੀ 'ਤੇ

49. Which of the following is an autoimmune disease ?

- (a) Haemophilia A
  - (b) Type 1 Diabetes mellitus
  - (c) Type 2 Diabetes mellitus
  - (d) Sickle cell anaemia
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਆਟੋਇਮੂਨ ਰੋਗ ਹੈ ?
- (a) ਹੀਮੋਫਿਲੀਆ ਏ
  - (b) ਕਿਸਮ 1 ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ ਮਿਲਿਟਸ
  - (c) ਕਿਸਮ 2 ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ ਮਿਲਿਟਸ
  - (d) ਸਿੱਕਲ ਸੈੱਲ ਅਨੀਮੀਆ

50. The process of weakening a pathogen is called :

- (a) Vaccination
  - (b) Attenuation
  - (c) Immunization
  - (d) None of the above
- ਰੋਗਮੂਲਕ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ :
- (a) ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣਾ
  - (b) ਸੁਖਮ ਕਰਨਾ
  - (c) ਇਮਯੂਨਾਇਜ਼ੇਸ਼ਨ
  - (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

39. A population of genetically identical individuals obtained from asexual reproduction is known as :
- (a) Callose (b) Clone
(c) Deme (d) Aggregate
- ਅਲਿੰਗੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਉਤਪੰਨ ਆਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਸਮਾਨ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :
- (a) ਕੈਲੋਸ (b) ਕਲੋਨ
(c) ਡੀਮ (d) ਐਗਰੀਗੇਟ
40. Which one of the following terms represents a pair of contrasting characters ?
- (a) Homozygous (b) Homogamous
(c) Allelomorphs (d) Co-dominant Genes
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਰੋਧੀ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (a) ਹੋਮੋਜੀਗਸ (b) ਹੋਮੋਗੇਮਸ
(c) ਐਲੀਲੋਮਰਫ (d) ਕੋ-ਡਾਮੀਨੈਂਟ ਜੀਂਸ
41. A male child will be born to the parents if :
- (a) The father is healthier than the mother.
(b) The mother eats healthy diet during pregnancy.
(c) The genetic composition of the child includes XY combination of chromosomes.
(d) The genetic composition of the child includes XX combination of chromosome.
- ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਰ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ
- (a) ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਨਾਲੋਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੈ
(b) ਮਾਤਾ ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੀ ਹੈ
(c) ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਣੁਵੰਸ਼ਕ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ XY ਕਰੋਮੋਸੋਮ ਦਾ ਮੇਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ
(d) ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਣੁਵੰਸ਼ਕ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ XX ਕਰੋਮੋਸੋਮ ਦਾ ਮੇਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ
42. When the desired variation is required to be induced in a vegetatively propagated crop, the most commonly used method of breeding is :
- (a) Polyploidy (b) Pedigree method of breeding
(c) Mutation breeding (d) Backcross method of breeding
- ਜਦੋਂ ਵਨਸਪਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਤਪੰਨ ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਰੁਪਾਂਤਰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਪੈਦਾਇਸ਼ ਦਾ ਆਮ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਧੀ ਹੈ
- (a) ਪਾਲੀਪਲਾਇਡੀ (b) ਨਸਲਕਸ਼ੀ ਦੀ ਨਸਲੀ ਵਿਧੀ
(c) ਵਿਕਾਰੀ ਨਸਲਕਸ਼ੀ (d) ਨਸਲਕਸ਼ੀ ਦੀ ਬੈਕਕਰਾਸ ਵਿਧੀ
43. At which particular stage of cell cycle, the histone proteins are synthesized in an eukaryotic cell ?
- (a) During telophase (b) During S-phase
(c) During G-2 stage of prophase (d) During entire prophase
- ਸੈੱਲ ਚੱਕਰ ਦੇ ਕਿਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਿਸਟੋਨ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਇੱਕ ਯੂਕੇਰੀਓਟਿਕ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਸੰਸਲੇਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (a) ਟੈਲੀਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ (b) S-ਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ
(c) ਪ੍ਰੋਫੇਜ਼ ਦੇ G-2 ਪੱਧਰ ਦੌਰਾਨ (d) ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ
44. In meiosis, the daughter cells differ from parent cells as well as amongst themselves due to :
- (a) Segregation, Independent assortment and crossing over
(b) Segregation and crossing over
(c) Independent assortment and crossing over
(d) Segregation and independent assortment
- ਮਿਊਸਿਸ ਵਿੱਚ, ਡਾਟਰ ਸੈੱਲ, ਪੇਰੇਂਟ ਸੈੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ :
- (a) ਅਲਹਿਦਗੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਖਾਰ ਲੰਘਣ (b) ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਖਾਰ ਲੰਘਣ
(c) ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਖਾਰ ਲੰਘਣ (d) ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

(Science)

8

D

45. The idea of natural selection as the fundamental process of evolutionary changes was conceived :
- (a) By Charles Darwin and Alfred Russel Wallace in 1859
(b) By Charles Darwin in 1866
(c) By Alfred Russel Wallace in 1901
(d) By Jagdish Chander Bose in 1921.
- ਵਿਕਾਸਗਤ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤਰਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਚੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ :
- (a) ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਅਤੇ ਐਲਫਰਡ ਰਸਲ ਵਾਲੇਸ ਦੁਆਰਾ 1859 ਵਿੱਚ
(b) ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਦੁਆਰਾ 1866 ਵਿੱਚ
(c) ਐਲਫਰਡ ਰਸਲ ਵਾਲੇਸ ਦੁਆਰਾ 1901 ਵਿੱਚ
(d) ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੁਆਰਾ 1921 ਵਿੱਚ
46. Which one of the following gases provided the carbon skeleton of living things during the origin of life ?
- (a) Water vapour (b) Methane
(c) Nitrogen (d) Ammonia
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੌਰਾਨ ਸਜੀਵ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਾਰਬਨ ਪਿੰਜਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ?
- (a) ਜਲ ਵਾਸ਼ਪ (b) ਮੀਥੇਨ
(c) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ (d) ਅਮੋਨੀਆ
47. Which one of the following is the best suited method for the production of virus-free plants ?
- (a) Embryo culture (b) Meristem culture
(c) Ovule culture (d) Anther culture
- ਵਾਇਰਸ ਮੁਕਤ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਵਿਧੀ ਹੈ ?
- (a) ਭਰੂਣ ਕਾਸ਼ਤ (b) ਮੇਰੀਸਟੇਮ ਕਾਸ਼ਤ
(c) ਅੰਡਾਕੋਸ਼ ਕਾਸ਼ਤ (d) ਪਰਾਗ ਕੋਸ਼ ਕਾਸ਼ਤ
48. The first genetically modified organism generated, was :
- (a) Fish (b) Bacteria
(c) Mice (d) Virus
- ਅਨੁਵੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਹਿਲਾ ਸੰਸ਼ੋਧਤ ਸਜੀਵ ਸੀ
- (a) ਮੱਛਾਂ (b) ਬੈਕਟੀਰੀਆ
(c) ਦੂਹੇ (d) ਵਾਇਰਸ
49. Which one of the following techniques is best used to introduce genes in dicot plants ?
- (a) Electroporation (b) Particle acceleration
(c) Micro-injection (d) Ti-plasmid infection
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਡਿਕੋਟ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਣਨ ਅਰੰਭ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਵੋਤਮ ਤਕਨੀਕ ਹੈ ?
- (a) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਪੋਰੇਸ਼ਨ (b) ਪਾਰਟੀਕਲ ਐਕਸਲਰੇਸ਼ਨ
(c) ਮਾਈਕਰੋ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ (d) ਟੀ-ਪਲਾਸਮਿਡ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ
50. The competition for light, nutrient and space is most severe between :
- (a) Closely related organisms growing in different niches.
(b) Closely related organisms growing in same area/niche.
(c) Distantly related organisms growing in the same habitat.
(d) Distantly related organisms growing in different niches.
- ਰੋਸ਼ਨੀ, ਪੌਸ਼ਕ ਅਤੇ ਖਿਲਾਅ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਹੈ
- (a) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਕਰੀਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
(b) ਇਕੋ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਕਰੀਬੀ ਜੁੜੇ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
(c) ਇਕੋ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
(d) ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਜਨ ਵਾਲੇ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ

9

(Science)

33. Which one of the following activities in plants is controlled by abscisic acid ?

- (a) Cell division
- (b) Leaf fall and dormancy
- (c) Shoot elongation
- (d) Cell elongation and root formation

34. Which one of the following mechanism is responsible for twinning of tendrils in plants ?

- (a) Thigmotropism
- (b) Seismonasty
- (c) Heliotropism
- (d) Diageotropism

35. When the plants are grown in magnesium deficient but urea rich soil, the symptoms shown in the plants are :

- (a) Yellowish leaves
- (b) Colourless petiole
- (c) Dark green leaves
- (d) Death of shoot apex

36. Which one of the following prevents the fall of fruits from the tree ?

- (a) GA₃
- (b) NAA
- (c) Ethylene
- (d) Zeatin

37. The roots of which one of the following plants contain a red pigment that have the affinity for oxygen ?

- (a) Carrot
- (b) Soyabean
- (c) Mustard
- (d) Radish

38. Generative cell was destroyed by LASER but a normal pollen tube was still formed because :

- (a) Vegetative cell is not damaged.
- (b) Contents of the killed generative cell stimulated the pollen tube.
- (c) LASER beam stimulated the growth of the pollen tube.
- (d) The region of emergence of pollen tube is not harmed.

39. Which one of the following auxins is widely used as a selective weedicide ?

- (a) IBA
- (b) NAA
- (c) 2,4-D
- (d) 2,4,5-T

40. The maximum rate of photosynthesis occurs in :

- (a) Blue light
- (b) Red light
- (c) Blue and Green light
- (d) Blue and Red light

27. Passive absorption of water by the roots system of plants is the result of :

- (a) Forces created in the cells of the roots.
- (b) Increased respiratory activities in the roots cells.
- (c) Osmotic force in the shoot system.
- (d) Tension on the cell sap due to transpiration.

28. Which one of the following activity is performed by molybdenum in plant metabolism ?

- (a) Translocation of solutes
- (b) Tryptophan synthesis
- (c) ABA synthesis
- (d) Nitrate reduction

29. Conversion of pyruvic acid into ethyl alcohol is facilitated by which of the following enzymes ?

- (a) Carboxylase
- (b) Phosphatase
- (c) Dehydrogenase
- (d) Carboxylase and Dehydrogenase

30. During photosynthesis, the oxygen is evolved from which one of the following ?

- (a) Sun light
- (b) Water
- (c) Carbohydrates
- (d) Proteins

31. The maximum rate of photosynthesis occurs in :

- (a) Blue light
- (b) Red light
- (c) Blue and Green light
- (d) Blue and Red light

32. Which one of the following auxins is widely used as a selective weedicide ?

- (a) IBA
- (b) NAA
- (c) 2,4-D
- (d) 2,4,5-T

33. Which one of the following activities in plants is controlled by abscisic acid ?

- (a) Cell division
- (b) Leaf fall and dormancy
- (c) Shoot elongation
- (d) Cell elongation and root formation

34. Which one of the following mechanism is responsible for twinning of tendrils in plants ?

- (a) Thigmotropism
- (b) Seismonasty
- (c) Heliotropism
- (d) Diageotropism

14. The presence of indefinite stamens is the characteristic features of family
 (a) Liliaceae (b) Malvaceae
 (c) Solanaceae (d) Compositae
 ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੁਸ਼ਪ ਕਣਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ
 (a) Liliaceae (b) Malvaceae
 (c) Solanaceae (d) Compositae

15. Carolus Linnaeus is credited with introducing :

- (a) The concept of inheritance (b) Law of limiting factor
 (c) Theory of heredity (d) Binomial nomenclature
 ਕਾਰਲਸ ਲਿਨੇਅਸ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਚਾਲ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ
 (a) ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ (b) ਸੀਮਾਕਾਰੀ ਗੁਣਕ ਦਾ ਨਿਯਮ
 (c) ਵਿਰਸਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (d) ਦੋਨਾਂ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

16. Kelps is obtained from :

- (a) Terrestrial algae (b) Marine algae
 (c) Aquatic algae (d) Lichens
 ਸਮੁੰਦਰੀ ਖਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) ਥਲੀ ਕਾਈ ਤੋਂ (b) ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਈ ਤੋਂ
 (c) ਜਲਚਰ ਕਾਈ ਤੋਂ (d) ਸਿੱਲ ਕਾਫ਼ ਹੋਈ ਕਾਈ ਤੋਂ

17. The unique feature of Bryophytes as compared to other green plants groups is that :

- (a) They produce spores (b) They lack vascular tissue
 (c) They lack roots (d) Their sporophyte is attached to the gametophyte
 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬ੍ਰਾਇਓਫਾਈਟਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ
 (a) ਉਹ ਬੀਜਾਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ (b) ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾੜੀਦਾਰ ਟਿਸ਼ੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
 (c) ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ (d) ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਪੋਰੋਫਾਈਟ ਗੇਮੇਟੋਫਾਈਟ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

18. A fern differs from moss in having :

- (a) An independent gametophyte (b) An independent sporophyte
 (c) Presence of archegonia (d) Swimming antherozoids
 ਇੱਕ ਫਰਨ ਮੋਸ ਨਾਲੋਂ ਇਸਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :
 (a) ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਗੇਮੇਟੋਫਾਈਟ (b) ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਪੋਰੋਫਾਈਟ
 (c) ਆਰਕੀਗੋਨੀਆ ਦੀ ਹੋਂਦ (d) ਤੈਲਾਕੀ ਐਨਥਰੋਜੋਇਡ

19. The phloem of Gymnosperms differs from Angiosperms in having :

- (a) Parenchyma (b) No companion cells
 (c) No sieve tubes (d) No sclerenchyma
 ਜਿਮਨੋਸਪਰਮ ਦਾ ਫਲੋਮ, ਐਂਗੀਓਸਪਰਮ ਨਾਲੋਂ ਇਸਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :
 (a) ਪੈਰਨਕਾਈਮ (b) ਸਹਾਇਕ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ
 (c) ਪੇਂਟੀ ਟਿਊਬ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ (d) ਸਕਲੇਰਨਕਾਈਮ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ

20. Which of the following features distinguish a monocot plant from a dicot plant :

- (a) Phyllotaxy (b) Venation (c) Aestivation (d) Vernation
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇੱਕ ਮੋਨੋਕੋਟ ਪੌਦੇ ਨੂੰ ਡਿਕੋਟ ਪੌਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ
 (a) ਫਿਲੋਟੈਕਸੀ (b) ਵਰਨੇਸ਼ਨ (c) ਐਸਟੀਵੇਸ਼ਨ (d) ਵਰਨੇਸ਼ਨ

21. Hypanthodium is the characteristic inflorescence of :

- (a) Mulberry (b) Ficus (c) Poinsetia (d) Pine apple
 ਹਾਈਪਨਥੋਡੀਅਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸ਼ਪ ਰਚਨਾ ਹੈ
 (a) ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੀ (b) ਫਿਸਸ ਦੀ
 (c) ਪੁਆਇਨਸੀਟੀਆ ਦੀ (d) ਅਨਾਨਾਸ ਦੀ

22. Which of the following gives rise to the cork tissue ?

- (a) Phellogen (b) Periblem (c) Periderm (d) Phelloderm
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਾਕ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਫਿਲੋਗਨ (b) ਪੇਰੀਬਲਮ (c) ਪੇਰੀਡਰਮ (d) ਫਿਲੋਡਰਮ

23. The Casparian strips are present in :

- (a) Pterocycle (b) Endodermis (c) Hypodermis (d) Collenchyma
 ਕੈਸਪੇਰੀਅਨ ਪੱਟੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ
 (a) ਪੇਰੀਸਾਈਕਲ ਵਿੱਚ (b) ਐਂਡੋਡਰਮਿਸ ਵਿੱਚ
 (c) ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਸ ਵਿੱਚ (d) ਕਾਲਨਚਾਈਮ ਵਿੱਚ

24. A bisexual flower which remains closed throughout its life span is called :

- (a) Homogamous (b) Heterogamous (c) Polygamous (d) Cleistogamous
 ਇੱਕ ਦੋ-ਲਿੰਗੀ ਫੁੱਲ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ
 (a) ਹੋਮੋਗੇਮਸ (b) ਹੇਟਰੋਗੇਮਸ (c) ਪੌਲੀਗੇਮਸ (d) ਕਲੀਸਟੋਗੇਮਸ

25. Castor oil is obtained from which one of the following plant seeds ?

- (a) *Sesamum indicum* (b) *Linum usitatissimum* (c) *Brassica campestris* (d) *Ricinus communis*
 ਰਿੰਡੀ ਦਾ ਤੇਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪੌਦੇ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਸੀਜਾਮਮ ਇੰਡੀਕਮ (b) ਲਿਨਮ ਯੂਸੀਟੇਟਿਸਿਮ (c) ਬਰਾਸਿਕਾ ਕੈਮਪੇਸਟਰਿਸ (d) ਰਿਸਿਨਸ ਕਾਮੁਨਿਸ

26. When an embryo develops from a cell of an embryo sac other than the egg, then the condition of development is known as

- (a) Apospory (b) Parthenogenesis (c) Parthenocarp (d) Apogamy
 ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਭਰੂਣ ਅੰਡੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਇੱਕ ਭਰੂਣ ਝਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- (a) ਐਪੋਸਪੋਰੀ (b) ਪਾਰਥੇਨੋਜੀਨਿਸਿਸ (c) ਪਾਰਥੇਨੋਕਾਰਪੀ (d) ਐਪੋਗਾਮੀ

BOTANY

- The major aerosol pollutant in jet plane emission is :
 (a) SO₂ (b) CO (c) CH₄ (d) Fluorocarbon
- The gas released during Bhopal Tragedy was :
 (a) SO₂ (b) CO (c) CH₄ (d) Ethyl isothiocyanate

- The acid rain is formed due to increase in the concentration of which one of the following pair of gases ?
 (a) Ozone and Oxygen (b) CO₂ and CO (c) SO₂ and CO (d) SO₂ and NO₂
- Which of the following is not a greenhouse gas?
 (a) Water vapour (b) Carbon dioxide (c) Methane (d) Nitrogen

- The most important reason for decrease in biodiversity is :
 (a) Habitat pollution (b) Introduction of Exotic species (c) Over-exploitation (d) Habitat destruction
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

- The conservation of living species within their natural habitat is called :
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

- A high biological oxygen demand (BOD) indicates that :
 (a) Water is pure (b) Absence of microbial action (c) Low level of microbial pollution (d) High level of microbial pollution
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

- Electroporation facilitates the introduction of foreign DNA into the target organism by :
 (a) Changing the porosity of the cell wall (b) Changing the electric potential of the cell wall (c) Lysis of the cell wall (d) Active transport across the cell wall
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

8. Which one of the following is the best method to determine bacteriophage concentration in a sample ?

- Spectrophotometry (a) Plaque assay (b) Light microscopy (c) Copy assay number (d)
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

9. A protein is poorly expressed in a diseased tissue. To determine whether the defect is at the level of transcription or translation, which one of the following blotting technique will be employed ?

- Southern and Western Blotting (a) Southern and Northern Blotting (b) Northern and Western Blotting (c) Western and Southern Blotting (d)
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

10. The recombinant DNA human health care product developed for treating hemophilia is :

- Interferon (a) Interferon (b) Lymphokines (c) Coagulation factor IX (d) Phytohemagglutinin
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

11. The modification of exogenous compounds by plant cells during their culture is known as :

- Bioreformation (a) Bioreformation (b) Biophytomodification (c) Both (a) and (b) (d) None of these
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

12. Hairy root cultures for secondary metabolites production are induced by transferring plant cells with which one of the following ?

- Viruses (a) Viruses (b) Agrobacterium tumefaciens (c) Bacillus thuringiensis (d) Agrobacterium rhizogenes
- Which of the following is not a conservation strategy?
 (a) In situ conservation (b) Ex situ conservation (c) In vitro conservation (d) In vivo conservation

34. For Beer-Lambert law in analytical chemistry, the best concentration to be used is :

- (a) $10^{-1} M$ (b) $10^{-2} M$ (c) $10^{-3} M$ (d) $10^{-4} M$
 ਵਿਲੋਮਣ-ਅੰਕਰ ਕਮਾਇ-ਵਿਠਿਮਾਨ ਵਿੱਚ Beer-Lambert ਨਿਯਮ ਲਈ, ਪੁਰਾਣੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਫ਼ਤਾ: ਵਿਚਾਰਣਾ ਹੈ :
 (a) $10^{-1} M$ (b) $10^{-2} M$ (c) $10^{-3} M$ (d) $10^{-4} M$

35. Oxygen (O_2) is more strongly bonded to :

- (a) Haemoglobin (b) Myoglobin
 (c) Both haemoglobin and myoglobin (d) Chlorophyll
 ਆਕਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਆਇਰ ਮਸ਼ੁਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ :
 (a) ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ (b) ਮਾਇਗਲੋਬਿਨ
 (c) ਦੋਵੇਂ ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਅਤੇ ਮਾਇਗਲੋਬਿਨ (d) ਕਲੋਰੋਫਿਲ-11

36. The CFSE energy of complex, $K_4[Fe(CN)_6]$ (Z for $Fe^0 = 26$) is :

- (a) 0 Dq (b) 24 Dq (c) 8 Dq (d) 16 Dq
 (a) 0 Dq (b) 24 Dq (c) 8 Dq (d) 16 Dq
 $K_4[Fe(CN)_6]$ (Z for $Fe^0 = 26$) ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ CFSE ਊਰਜਾ ਹੈ :

37. In the triangular cluster, $Ru_3(CO)_9$, each Ru has two Ru-Ru bonds and also four CO ligands are bonded to each Ru metal center. The effective atomic number of each Ru metal center (atomic number of $Ru^0 = 44$) is :

- (a) 54 (b) 52
 (c) 46 (d) 44
 ਵਿੱਚ ਤਿਕੋਣੀ ਸਮੂਹ, $Ru_3(CO)_9$ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ Ru ਦੇ ਦੋ Ru-Ru ਬਾਂਡ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ CO ਲਿਗੈਂਡ ਹਰੇਕ Ru ਪਰਮਾਣੂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ Ru ਪਰਮਾਣੂ (Ru⁰ ਦਾ ਪਰਮਾਣੂ ਅੰਕ = 44) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਅੰਕ ਹੈ :

38. The coordination number of U in $Na_2UO_4(CH_3COO)_2$ is :

- (a) 2 (b) 6
 (c) 8 (d) 5
 $Na_2UO_4(CH_3COO)_2$ ਵਿੱਚ U ਦਾ ਵਿਕਸਾਰਕ ਅੰਕ ਹੈ :

39. Co^{3+} was reacted with excess Fluoride ions. It is expected to form stable :

- (a) $[CoF_4]$ (b) $[CoF_5]^{2-}$
 (c) $[CoF_6]^{3-}$ (d) $[CoF_6]^{4-}$
 Co^{3+} ਦੀ ਵਧੂ ਫਲੋਰਾਈਡ ਆਇਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਮਾ ਕਰਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਵਨਾ ਹੈ :

40. Bayer process is used in the extraction of :

- (a) Cu (b) Zn
 (c) Al (d) Mg
 Bayer ਪ੍ਰਕਿਰਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇਸਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

41. The chemical formula of Plaster of Paris is :

- (a) $CaSO_4 \cdot 0.5H_2O$ (b) $CaCO_3$
 (c) CaO (d) $Ca(OH)_2$
 ਪਲਾਸਟਰ ਆਫ ਪੈਰਿਸ ਦਾ ਰਸਾਇਣਿਕ ਢਾਂਚਾ ਹੈ :
 (a) $CaSO_4 \cdot 0.5H_2O$ (b) $CaCO_3$
 (c) CaO (d) $Ca(OH)_2$

42. Ozone in the upper atmosphere absorbs harmful :

- (a) IR radiations (b) Microwave radiations
 (c) Gamma rays (d) UV radiations
 ਉੱਚੇ ਉਪਰੀ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸੋਖਣੀ ਹੈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ :
 (a) ਆਈ ਆਰ ਵਿਕਿਰਨਾਂ (b) ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਿਕਿਰਨਾਂ (c) ਗਾਮਾ ਕਿਰਨਾਂ (d) ਊ.ਵੀ. ਵਿਕਿਰਨਾਂ

43. Chemical formula of phosgene is :

- (a) $COBr_2$ (b) $COCl_2$
 (c) CoF_2 (d) COS
 ਫੋਸਜੀਨ ਦਾ ਰਸਾਇਣਿਕ ਢਾਂਚਾ ਹੈ :
 (a) $COBr_2$ (b) $COCl_2$
 (c) CoF_2 (d) COS

44. IR spectrum of water is expected to show :

- (a) 3 IR bands (b) 1 IR band
 (c) 2 IR bands (d) 4 IR bands
 ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਈ ਆਰ ਸਪੈਕਟਰਮ ਦੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ :
 (a) 3 IR ਬੈਂਡ (b) 1 IR ਬੈਂਡ
 (c) 2 IR ਬੈਂਡ (d) 4 IR ਬੈਂਡ

45. The UV spectrum of acetaldehyde shows prominent bands due to :

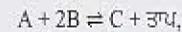
- (a) $n \rightarrow \pi^*$ (b) $\pi \rightarrow \pi^*$
 (c) $n \rightarrow \pi^*$ and $\pi \rightarrow \pi^*$ (d) $n \rightarrow \sigma^*$ transitions
 ਐਸੈਟਲੀਡੀਹਾਈਡ ਦਾ ਊਵੀ ਸਪੈਕਟਰਮ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਬੈਂਡ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ :
 (a) $n \rightarrow \pi^*$ (b) $\pi \rightarrow \pi^*$
 (c) $n \rightarrow \pi^*$ and $\pi \rightarrow \pi^*$ (d) $n \rightarrow \sigma^*$ transitions

46. Methyl group of methanol in its proton NMR spectrum showed a doublet at δ 3.5 and 3.9 ppm. If NMR probe frequency is 100 MHz, then the value of spin-spin coupling constant (J) is :

- (a) 350 Hz (b) 390 Hz
 (c) 40 Hz (d) 360 Hz
 ਮੀਥਾਈਲ ਸਮੂਹ ਦਾ ਮੀਥਾਨੋਲ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਨ NMR ਸਪੈਕਟਰਮ ਵਿੱਚ 3.5 ਅਤੇ 3.9 ppm ਤੇ ਵਿੱਚ doublet ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। 100 MHz ਦੀ ਫਰੀਕੁਐਂਸੀ ਨਾਲ ਸਪਿਨ-ਸਪਿਨ ਸੰਯੋਜਨ ਸਾਫ਼ਾਈ ਅੰਕ (J) ਹੈ :

22. In the following gaseous equation
 $A + 2B \rightleftharpoons C + \text{heat}$,
 the forward reaction is favoured by
- (a) Low pressure, high temperature (b) Low pressure, low temperature
 (c) High pressure, low temperature (d) High pressure, high temperature

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗੈਸੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਅਗੋਂ ਤਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- (a) ਘੱਟ ਦਬਾਅ, ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ (b) ਘੱਟ ਦਬਾਅ, ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ
 (c) ਉੱਚ ਦਬਾਅ, ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ (d) ਉੱਚ ਦਬਾਅ, ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ
23. Which of the following is a buffer ?
- (a) $\text{NaOH} + \text{CH}_3\text{COONa}$ (b) $\text{NaOH} + \text{Na}_2\text{SO}_4$
 (c) $\text{K}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4$ (d) $\text{NH}_4\text{OH} + \text{NH}_4\text{Cl}$

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬੱਫਰ ਹੈ ?

- (a) $\text{NaOH} + \text{CH}_3\text{COONa}$ (b) $\text{NaOH} + \text{Na}_2\text{SO}_4$
 (c) $\text{K}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4$ (d) $\text{NH}_4\text{OH} + \text{NH}_4\text{Cl}$
24. The correct relationship between free energy change in a reaction and the corresponding equilibrium constant, K_c is :

- (a) $-\Delta G^\circ = RT \ln K_c$ (b) $\Delta G = RT \ln K_c$
 (c) $-\Delta G_c = RT \ln K_c$ (d) None

ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਉਰਜਾ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੰਤੁਲਨ ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ K_c ਹੈ :

- (a) $-\Delta G^\circ = RT \ln K_c$ (b) $\Delta G = RT \ln K_c$
 (c) $-\Delta G_c = RT \ln K_c$ (d) None
25. Enzyme activity of human body is maximum at :
- (a) 298 K (b) 310 K
 (c) 320 K (d) 330 K

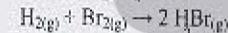
ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਾਚਕ ਰਸ ਕਿਰਿਆ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ :

- (a) 298 K 'ਤੇ (b) 310 K 'ਤੇ
 (c) 320 K 'ਤੇ (d) 330 K 'ਤੇ

26. For the following reaction
 $\text{H}_2(\text{g}) + \text{Br}_2(\text{g}) \rightarrow 2 \text{HBr}(\text{g})$
 $\text{Rate} = k[\text{H}_2][\text{Br}_2]^{1/2}$
 molecularity and order of reaction is

- (a) 2 and 2 respectively (b) 2 and $1\frac{1}{2}$ respectively
 (c) $1\frac{1}{2}$ and 2 respectively (d) $1\frac{1}{2}$ and $1\frac{1}{2}$ respectively

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮ ਲਈ

$$\text{Rate} = k[\text{H}_2][\text{Br}_2]^{1/2}$$

ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮ ਦੀ ਮੌਲੀਕੂਲੈਰਿਟੀ ਅਤੇ ਦਰਜਾ ਹੈ

- (a) ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2 ਅਤੇ 2 (b) ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2 ਅਤੇ $1\frac{1}{2}$
 (c) ਕ੍ਰਮਵਾਰ $1\frac{1}{2}$ ਅਤੇ 2 (d) ਕ੍ਰਮਵਾਰ $1\frac{1}{2}$ ਅਤੇ $1\frac{1}{2}$

27. When excess of electrolyte is added to a colloid it :

- (a) Coagulates (b) Stabilizes
 (c) Gets diluted (d) Does not change

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕੋਲਾਇਡ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਲਾਈਟ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ

- (a) ਜੰਮ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (b) ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
 (c) ਮੱਧਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (d) ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

28. In adsorption of oxalic acid on activated charcoal, the activated charcoal is called :

- (a) adsorber (b) absorber
 (c) adsorbent (d) adsorbate

ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਚਾਰਕੋਲ ਤੇ ਓਕਸਲਿਕ ਐਸਿਡ ਨੂੰ ਘੋਲਣ 'ਤੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਚਾਰਕੋਲ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ :

- (a) ਘੋਲਕ (b) ਸੋਖਕ
 (c) ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ (d) ਘੁਲਣਾ

29. The standard reduction potential values of three metallic cations, X, Y, Z are; 0.52, -3.03 and -1.16V respectively. The order of reducing power of the corresponding metals is :

- (a) $Y > Z > X$ (b) $X > Y > Z$
 (c) $Z > Y > X$ (d) $Z > X > Y$

ਤਿੰਨ ਧਾਤੀ ਕੇਸ਼ਨਜ਼ X, Y, Z ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਲਾਪ੍ਰਕਰਨ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 0.52, -3.03 ਅਤੇ -1.16V ਹਨ। ਅਨੁਸਾਰੀ ਧਾਤੀ ਲਾਪ੍ਰਕਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਹੈ

- (a) $Y > Z > X$ (b) $X > Y > Z$
 (c) $Z > Y > X$ (d) $Z > X > Y$

30. Which of the following molecules do not show a vibrational infrared spectrum ?

- (a) H_2 (b) H_2O
 (c) HCl (d) NH_3

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਣ ਵਾਈਬ੍ਰੇਸ਼ਨਲ ਇਨਫਰਾਰੈੱਡ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ?

- (a) H_2 (b) H_2O
 (c) HCl (d) NH_3

31. Global warming is due to increase in the concentration of :

- (a) NO gas in atmosphere (b) CO_2 gas in atmosphere
 (c) SO_2 gas in atmosphere (d) CO gas in atmosphere

ਸੰਸਾਰਕ ਤਾਪ ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ :

- (a) ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ NO ਗੈਸ (b) ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ CO_2 ਗੈਸ
 (c) ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ SO_2 ਗੈਸ (d) ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ CO ਗੈਸ

32. Soil erosion is caused by :

- (a) Water (b) Deforestation
 (c) Intensive farming (d) All the three above

ਭੂ-ਖੇਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

- (a) ਪਾਣੀ (b) ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ
 (c) ਸੰਘਣੀ ਖੇਤੀ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ (a-c)

33. Activation of a nucleus is best done using :

- (a) α -particles (b) β -particles
 (c) Neutron beam (d) γ -rays

ਨਿਊਕਲੀਅਸ ਦੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :

- (a) α -ਕਣ (b) β -ਕਣ
 (c) ਨਿਊਟਰਾਨ ਬੀਮ (d) γ -ਕਣ